

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Επισπεύδον Υπουργείο

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στοιχεία επικοινωνίας: 2106598260, 503, 215

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	X
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιό ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Βασική επιδίωξη του σχεδίου νόμου είναι η βελτίωση της διοικητικής διαδικασίας σε όλες τις φάσεις συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού (προγραμματισμός, σύναψη και υλοποίηση συμβάσεων) με σκοπό την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ), στο πλαίσιο που προσδιορίζεται από τις σύγχρονες συνθήκες της αγοράς, το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις ελέγχου και διαφάνειας. Η επιδίωξη αυτή επιτυγχάνεται με τη στοχευμένη τροποποίηση διατάξεων του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου [v. 3978/2011 (Α' 137), v. 3433/2006 (Α' 20) και v. 3883/2010 (Α' 167)], η οποία κατ' επέκταση επιφέρει την αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ των απαιτήσεων της αναθέτουσας αρχής και των σύγχρονων συνθηκών στην αγορά και στη δημόσια διοίκηση, κυρίως όμως, την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας προμηθειών για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων.</p> <p>Περαιτέρω, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τον έλεγχο των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής (ΧΕΠ) αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ), που αφορούν σε προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (FMS). Επιπλέον, εισάγεται νομοθετική πρόβλεψη δυνατότητας νόμιμης απόδοσης λογαριασμού για τα ατακτοποίητα ΧΕΠ που εκκρεμούν σήμερα, παρά την παρέλευση της οικείας προθεσμίας απόδοσης, καθώς και θεώρησης ως νόμιμων των ΧΕΠ που έχουν ήδη αποδοθεί και αφορούν σε προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (FMS), εφόσον έχουν προσκομισθεί ή προσκομίζονται στις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τα καθοριζόμενα δικαιολογητικά.</p>
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

	<p>Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για τις συμβάσεις στον τομέα της άμυνας συνέβαλε σημαντικά στην αποτελεσματική ικανοποίηση των αναγκών των ΕΔ. Ωστόσο, η ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/81/EK, όπως ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 3978/2011, δημιούργησε κατά την εφαρμογή της θέματα συγχρονισμού με την ελληνική πραγματικότητα, και δη την ελληνική αγορά στρατιωτικού εξοπλισμού (αμυντικού υλικού). Ειδικότερα, στο στάδιο εφαρμογής του νόμου, η αναθέτουσα αρχή απαιτούσε ενδεχομένως ορισμένες υπέρμετρες ενέργειες από τους οικονομικούς φορείς, ώστε να ανταποκριθεί καλύτερα στις απαιτήσεις της εποχής.</p> <p>Αναφορικά με τις ρυθμίσεις που αφορούν στα ΧΕΠ, δεδομένου ότι έως σήμερα δεν υφίσταται θεσμικό πλαίσιο καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών ειδικά για τον έλεγχο αυτών, η δε αναλογική εφαρμογή των υφιστάμενων θεσμικών κειμένων για τον έλεγχο των δαπανών για προμήθειες του δημοσίου, αμυντικού χαρακτήρα και μη, κατά την κρίση των οργάνων ελέγχου, αφενός δεν εξασφαλίζει ενιαία και ομοιόμορφη εφαρμογή, αφετέρου, οδηγεί σε συσσώρευση μεγάλου αριθμού ατακτοποίητων ΧΕΠ επί μακρά σειρά ετών, καθότι η συγκέντρωση δικαιολογητικών ολοκληρώνεται μετά από παρέλευση πολλών ετών, κρίνεται σκόπιμος, για την ασφάλεια δικαίου, ο καθορισμός δικαιολογητικών προσαρμοσμένων στην ιδιαιτερότητα της διαδικασίας FMS. Λαμβανομένου υπόψη ότι στις ως άνω περιπτώσεις η διαδικασία πληρωμών ακολουθείται νομίμως και συνεπώς από τους υπολόγους, ενώ η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε δόλο ή αμέλεια των ιδίων, κρίνεται σκόπιμη η νομοθετική πρόβλεψη δυνατότητας νόμιμης απόδοσης λογαριασμού για τα ατακτοποίητα ΧΕΠ που εκκρεμούν σήμερα, καθώς και θεώρησης ως νόμιμων των ΧΕΠ που έχουν ήδη αποδοθεί.</p>
3.	Ποιούς φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	<p>Η αξιολογούμενη ρύθμιση, σε ό,τι αφορά στην τροποποίηση του νομικού πλαισίου που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας, επηρεάζει τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Επιπρόσθετα, η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει έμμεσα και όλους τους συνεργάτες, όπως προμηθευτές και υπεργολάβους, των ανωτέρω επιχειρήσεων.</p>

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;</p> <p style="text-align: center;">ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>
5.	<p>Η ανάθεση δημοσίων συμβάσεων στον τομέα της άμυνας από το ΥΠΕΘΑ διέπεται σήμερα από τις διατάξεις του ν. 3978/2011. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού καταλαμβάνει πρωτίστως τις συμβάσεις προμήθειας και παροχής υπηρεσιών στρατιωτικού εν γένει εξοπλισμού και δευτερευόντως τις συμβάσεις έργων και μελετών-τεχνικών υπηρεσιών, για τα οποία εφαρμόζεται συμπληρωματικά η νομοθεσία για τα δημόσια έργα, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και η ειδική νομοθεσία για τα στρατιωτικά έργα (π.δ. 378/1987, Α' 168). Περαιτέρω, ο ν. 3978/2011 παραπέμπει για θέματα εκτέλεσης συμβάσεων στον ν. 3433/2006, οι διατάξεις του οποίου όσον αφορά στην εκτέλεση παραμένουν σε ισχύ, ενώ για θέματα δομής δυνάμεων και προγραμματισμού παραπέμπει στις σχετικές διατάξεις του ν. 3883/2010 (άρθρα 72-76).</p>
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας
	<p>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</p> <p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται νέες διατάξεις και τροποποιούνται ή καταργούνται ισχύουσες διατάξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας, διαδικασία που μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού. Αναφορικά με τα ζητήματα που ρυθμίζονται για πρώτη φορά, ομοίως, μόνο μέσω της νομοθετικής οδού μπορούν να αντιμετωπιστούν, καθόσον δεν υφίστανται σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις.</p> <p>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομ</p> <p>Ενόψει της παραπάνω διαπίστωσης, οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι</p>

ένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές	
6. Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; NAI ☒ OXI ☐ Εάν NAI, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Ανάλογες ρυθμίσεις και μέτρα νομοθετικού, κανονιστικού ή διοικητικού περιεχομένου έχουν ληφθεί από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στο πλαίσιο εκπλήρωσης της υποχρέωσής τους για εναρμόνιση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στον τομέα της άμυνας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/81/ΕΚ. Παράλληλα, εξελίξεις σημειώνονται στον χώρο των προμηθειών συνεργασίας κρατών μελών, στα προγράμματα έρευνας και τεχνολογίας, αλλά και στη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων προς επιτάχυνση, απλοποίηση και τυποποίηση των διαδικασιών επιλογής του αναδόχου/προμηθευτή και ανάθεσης της σύμβασης.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	<p>Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☒ </div> <div style="flex: 1;"> ☒ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> <div style="flex: 1;"> ☒ </div> <div style="flex: 1;"> ☐ </div> </div>
8.	<p>Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;</p> <p>i) βραχυπρόθεσμοι:</p> <p>1. Η διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων της αναθέτουσας αρχής (ΥΠΕΘΑ), μέσω των Υπηρεσιών της [Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) και Γενικών Επιτελείων], καθώς και των αρμοδιοτήτων των επιτροπών (γνωμοδοτικών, διενέργειας διαγωνισμών, διαπραγματεύσεων, εμπειρογνωμόνων, αξιολόγησης προσφυγών, ελέγχου και παραλαβών).</p> <p>2. Η αναδιατύπωση των άρθρων περί διαφάνειας και ελέγχου των οικονομικών φορέων, με βάση τις αρχές της αναλογικότητας, της συμβατικής ελευθερίας, της ισότιμης μεταχείρισης, της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης και της προάσπισης του δημοσίου</p>

	<p>συμφέροντος.</p> <p>3. Η σύζευξη των επιταγών της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής (ΕΑΒΣ) με την εξασφάλιση όρων ασφάλειας εφοδιασμού και πληροφοριών στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας.</p> <p>4. Η επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών συλλογής πληροφοριών και ελέγχου πιστοποιητικών κατά το στάδιο ποιοτικής επιλογής των υποψήφιων οικονομικών φορέων, με τη δυνατότητα χρήσης του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εντύπου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), κατάλληλα προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις και στις ιδιαιτερότητες σύναψης συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού.</p> <p>5. Η τροποποίηση των κανόνων περί εγγυήσεων.</p> <p>6. Η αποσαφήνιση και εξειδίκευση των όρων υπό τους οποίους επιτρέπεται η τροποποίηση των συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους.</p> <p>7. Η τροποποίηση ή συμπερίληψη διατάξεων περί εκτέλεσης συμβάσεων.</p> <p>8. Η νόμιμη απόδοση των ατακτοποίητων ΧΕΠ που εκκρεμούν και η δυνατότητα χρηματοδότησης του υποπρογράμματος για την αναβάθμιση των μαχητικών A/Φ F-16 της ΠΑ από συγκεκριμένα ΧΕΠ.</p>
ii) μακροπρόθεσμοι:	Μακροπρόθεσμα επιδιώκεται η βελτίωση και

	<p>απλοποίηση της διοικητικής διαδικασίας σε όλες τις φάσεις των συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού (προγραμματισμός, σύναψη και υλοποίηση-εκτέλεση), διασφαλίζοντας τις παραμέτρους που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων ενίσχυσης της εθνικής άμυνας σε ένα κράτος δικαίου.</p> <p>Επιπλέον, καθίσταται περισσότερο λειτουργική, ευέλικτη και αποδοτική η νομοθεσία που διέπει τα ρυθμιζόμενα ζητήματα σχετικά με τα ΧΕΠ.</p>
--	--

9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷
----	--

➤ Εθνική άμυνα - Εξωτερική πολιτική:

Λόγω της ιδιάζουσας φύσης των τομέων αυτών πολιτικής, επαφίεται στην κρίση του επισπεύδοντος υπουργείου, ανάλογα με το συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε ρύθμισης, το εάν θα ενσωματώνονται δείκτες στην Ανάλυση.

Ψηφιακή διακυβέρνηση		
10.	Σε περύπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	

⁷ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	155	Με το άρθρο 155 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 3883/2010, προκειμένου η απόφαση του ΚΥΣΕΑ για τη Δομή Δυνάμεων να επαναξιολογείται και να επικαιροποιείται ως προς τα μέσα κάθε τρία έτη, αντί πέντε ετών που προβλέπεται σήμερα, ή και συντομότερα, εάν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα. Με τον τρόπο αυτό επέρχεται εναρμόνιση με την περιοδικότητα επανεξέτασης και επικαιροποίησης του Μακροπρόθεσμου Προγραμματισμού Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ), σύμφωνα με το άρθρο 73 του ν. 3883/2010.
	156	Με το άρθρο 156 αντικαθίσταται το άρθρο 73 του ν. 3883/2010, που αφορά στην κατάρτιση, επικαιροποίηση και επανεξέταση του ΜΠΑΕ. Ειδικότερα, ορίζεται ότι με βάση τη Δομή Δυνάμεων, καταρτίζεται ο ΜΠΑΕ με δωδεκαετή διάρκεια αντί της δεκαπενταετούς διάρκειας που προβλέπεται από την ισχύουσα διάταξη και επικαιροποίησή του κάθε τρία έτη. Στον ΜΠΑΕ αποτυπώνεται ο σχεδιασμός των ανά Γενικό Επιτελείο αναγκών σε νέα μέσα και υποστήριξη υφιστάμενων μέσων, με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος και τη σειρά προτεραιότητας υλοποίησης αυτών. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο ΜΠΑΕ διακρίνεται σε δύο μέρη (προγράμματα προμήθειας νέων μέσων και προγράμματα υποστήριξης υφιστάμενων μέσων). Τέλος, ορίζεται ότι για την κατάρτιση και επικαιροποίηση του ΜΠΑΕ εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια που

	<p>ισχύουν για τη διαμόρφωση της Δομής Δυνάμεων, ενώ, για την υλοποίηση των προγραμμάτων του εφαρμόζονται τα άρθρα 74 και 76 του ν. 3978/2011.</p>
157	<p>Με το άρθρο 157 αντικαθίσταται το άρθρο 74 του ν. 3883/2010, που αφορά στην κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Κυλιόμενου Προγράμματος Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ). Ειδικότερα, ορίζεται ότι για την υλοποίηση του ΜΠΑΕ καταρτίζεται ο τετραετής ΚΠΣΣΕ, αντί του αντίστοιχου προγραμματισμού της ισχύουσας διάταξης που έχει τριετή διάρκεια. Για την κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του ΚΠΣΣΕ ακολουθείται η διαδικασία που ισχύει για τη Δομή Δυνάμεων, η οποία όμως ολοκληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από τη διατύπωση γνώμης της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και κινείται στο πλαίσιο των σχετικών προβλέψεων του κρατικού προϋπολογισμού. Επιπλέον, αποσαφηνίζεται ότι ο ΚΠΣΣΕ αφορά στις συμβάσεις προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται στο σύνολο ή εν μέρει από τις πιστώσεις που έχουν εγγραφεί ή/και προβλέπεται να εγγραφούν σε ΑΛΕ του ΥΠΕΘΑ για υλοποίηση Εξοπλιστικών Προγραμμάτων, με κριτήριο τις τεθείσες οροφές εκάστου έτους για την εν λόγω ομάδα.</p>
158	<p>Με το άρθρο 158 αντικαθίσταται το άρθρο 76 του ν. 3883/2010, που αφορά στη διαδικασία ενεργοποίησης των προγραμμάτων στρατιωτικού εξοπλισμού. Ειδικότερα, καθορίζεται η διαδικασία ενεργοποίησης προγράμματος στρατιωτικού εξοπλισμού, βάσει της εκτιμώμενης αξίας και του τρόπου υλοποίησής του και ορίζεται ειδικά ότι στην περίπτωση προγράμματος προμήθειας νέου μέσου ή εκσυγχρονισμού/αναβάθμισης υφιστάμενου μέσου, η έναρξη της διαδικασίας ενεργοποίησης προϋποθέτει εκπόνηση συγκεκριμένης μελέτης από το οικείο Γενικό Επιτελείο. Περαιτέρω, περιγράφεται η διαδικασία ενεργοποίησης έκτακτων προγραμμάτων που δεν είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ αλλά κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς λόγους, καθώς και</p>

	<p>προγραμμάτων που είναι αναγκαία μέχρι την κατάρτιση του πρώτου ΜΠΑΕ και ΚΠΣΣΕ. Τέλος, προβλέπεται ότι με την απόφαση ενεργοποίησης προγράμματος δίνεται και η εντολή στην αρμόδια υπηρεσία για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων.</p>
159	<p>Με το άρθρο 159 επέρχονται οι απαιτούμενες αλλαγές στο άρθρο 1 του ν. 3978/2011, σε εναρμόνιση με τις τροποποιήσεις των άρθρων 73, 74 και 76 του ν. 3883/2010 που ενσωματώνονται στο παρόν νομοσχέδιο, σε ό, τι αφορά στον προγραμματισμό των συμβάσεων στον τομέα της άμυνας.</p>
160	<p>Με το άρθρο 160 αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν. 3978/2011 και προβλέπεται ότι η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στα άρθρα 72 έως 76 του ν. 3883/2010 σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ, καθώς και στις διατάξεις του ν. 3978/2011. Επιπλέον, καθίσταται υποχρεωτική η ενημέρωση της Επιτροπής, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο, σχετικά με την εξέλιξη του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.</p>
161	<p>Με το άρθρο 161 προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 3 του ν. 3978/2011. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής (ΕΑΒΣ), προβλέπεται η σύναψη επιμέρους συμβάσεων, δυνάμει του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο επιβολής από την αναθέτουσα αρχή ειδικών όρων για την εκτέλεση της κύριας σύμβασης.</p>
162	<p>Με το άρθρο 162 προστίθεται άρθρο 4A στον ν. 3978/2011, με το οποίο προβλέπεται ότι η εν συνεχείᾳ υποστήριξη (ΕΣΥ) στρατιωτικού εξοπλισμού δύναται να υλοποιείται είτε μέσω σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 4 του ν. 3978/2011, είτε με σύναψη συμφωνιών-πλαίσιο και εκτελεστικών αυτών συμβάσεων (εφόσον δεν δύναται να συμφωνηθούν εκ των προτέρων όλοι οι ουσιώδεις όροι της</p>

	<p>υποστήριξης). Στην περίπτωση ΕΣΥ των Κλάδων των ΕΔ εκτιμάται ότι η τεχνική της συμφωνίας-πλαίσιο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς ουσιώδεις συμβατικοί όροι, όπως οι τιμές και οι ποσότητες των υλικών, ως και το είδος των υπηρεσιών και εργασιών που θα απαιτηθούν καθ' όλη τη συμφωνηθείσα διάρκεια υποστήριξης δεν δύναται να καθορισθούν επακριβώς κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας.</p> <p>Δεδομένης της ιδιαιτερότητας και της πολυπλοκότητας των συμφωνιών ΕΣΥ, στο αγγλοσαξονικό δίκαιο εφαρμόζονται μηχανισμοί συμφωνιών τύπου «Blanket Purchase Agreement» (BPA) ή «Basic Ordering Agreement» (BOA). Κατ' αναλογία του τρόπου σύνταξης των ως άνω συμφωνιών, καθώς και των διακρατικών συμφωνιών ΕΣΥ (τύπου FMS), λαμβάνοντας υπόψη και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του ν. 3978/2011 για τις συμβάσεις ΕΣΥ, θα μπορούσε να λειτουργήσει στο ελληνικό δίκαιο ο μηχανισμός της συμφωνίας-πλαίσιο για ΕΣΥ, με τα ακόλουθα στοιχεία ως ουσιώδες ελάχιστο περιεχόμενο αυτής:</p> <p>α. Προσδιορισμός της εκτιμώμενης μέγιστης συνολικής αξίας των προμηθειών και υπηρεσιών που ενδέχεται να πραγματοποιηθούν καθ' όλη τη χρονική διάρκεια ισχύος της συμφωνίας.</p> <p>β. Καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων, όπως τεχνικές προδιαγραφές, κριτήρια ανάθεσης, περιβαλλοντικές, εργασιακές και κοινωνικοασφαλιστικές παράμετροι.</p> <p>γ. Κατηγοριοποίηση των υλικών/αγαθών που ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο προμήθειας κατά τη διάρκεια της συμφωνίας, περιγραφή των υπηρεσιών που ενδέχεται να εκτελεσθούν καθ' όλο το χρονικό διάστημα ισχύος της συμφωνίας, καθώς και ενδεικτική κοστολόγηση αυτών, κατά το μέτρο που είναι εφικτή.</p> <p>δ. Ρητή πρόβλεψη της δυνατότητας τροποποιήσεων/βελτιώσεων των απαιτήσεων σε</p>
--	---

	<p>προμήθειες/υπηρεσίες/εργασίες, με τη μορφή ρητρών αναθεώρησης ή προαίρεσης, καθώς και της δυνατότητας μεταβολών/αυξομοιώσεων των προσδιορίσμων ποσοτικά (αριθμητικά ή ως ποσοστά) στοιχείων, με την προϋπόθεση ότι δεν συντελείται υπέρβαση της προαναφερθείσας μέγιστης εκτιμώμενης συνολικής αξίας και υπό τον όρο ότι δεν μεταβάλλονται οι ελάχιστες απαιτήσεις της συμφωνίας-πλαίσιο.</p> <p>ε. Πρόβλεψη τύπου αναπροσαρμογής τιμών (λ.χ. ανά έτος), στις περιπτώσεις που είναι εφικτό.</p> <p>Τέλος διευκρινίζεται ρητά ότι, σε περίπτωση που το πραγματικό κόστος της υποστήριξης υπερβαίνει αυτό που εκτιμήθηκε αρχικά από τον αντισυμβαλλόμενο και αναγράφηκε στην προσφορά του, η υποστήριξη θα πραγματοποιείται μόνον εφόσον την εγκρίνει τελικά η αναθέτουσα αρχή και σε κάθε περίπτωση εφόσον δεν υπερβαίνει τη μέγιστη εκτιμώμενη συνολική αξία της σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο. Αντίστοιχα, σε περίπτωση που το πραγματικό κόστος υπολείπεται του αρχικώς εκτιμηθέντος και αναγραφέντος στην προσφορά του αντισυμβαλλομένου, η αναθέτουσα αρχή θα επιβαρύνεται μόνο με το πραγματικό κόστος.</p>
163	<p>Με το άρθρο 163 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 3978/2011. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας συνάπτονται από το ΥΠΕΘΑ. Η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) έχει την ευθύνη για τη διενέργεια των προπαρασκευαστικών και διαδικαστικών πράξεων που απαιτούνται για τη σύναψη όλων των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3978/2011, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011. Στην ΓΔΑΕΕ ανατίθεται η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ανωτέρω συμβάσεων, αλλά και ειδικά οι αρμοδιότητες που</p>

	<p>απαριθμούνται στις λοιπές περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3978/2011. Επιπλέον, η ΓΔΑΕΕ ορίζεται αρμόδια για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων αξιοποίησης στρατιωτικού εξοπλισμού με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011.</p>
164	<p>Με το άρθρο 164 αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 3978/2011. Ειδικότερα, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των τριών Κλάδων των ΕΔ, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3978/2011, οι οποίες αφορούν κυρίως στην εισήγηση για την τεκμηρίωση των αναγκών τους, την εισήγηση για την ενεργοποίηση ενός προγράμματος, τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών, τη διενέργεια του τεχνικού διαλόγου και γενικότερα την υλοποίηση των ήδη συναφθεισών συμβάσεων, τη διενέργεια όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ κατώτερης από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, τη διενέργεια των παραλαβών κατά την εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών και τη διενέργεια των διαδικασιών για τη σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων έργων. Στις ανωτέρω αρμοδιότητες προστίθεται η διενέργεια των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων αξιοποίησης μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 3978/2011, με εκτιμώμενο οικονομικό αντάλλαγμα κατώτερο από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011. Τέλος, προβλέπεται η ad hoc επίλυση ζητημάτων καταφατικής ή αποφατικής σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων με την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.</p>
165	<p>Με το άρθρο 165 αντικαθίσταται το άρθρο 7 του ν. 3978/2011. Συγκεκριμένα, προβλέπονται τα συλλογικά όργανα, γνωμοδοτικά και εκτελεστικά, που είναι αρμόδια για τη</p>

	<p>διενέργεια των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων που ρυθμίζονται από τον ν. 3978/2011. Σημειώνεται η προσθήκη των επιτροπών διαπραγματεύσεων στα ήδη υπάρχοντα συλλογικά όργανα, καθώς κρίθηκε σκόπιμη η ρητή νομοθετική πρόβλεψη. Αναλυτικότερα, στο άρθρο ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία των επιτροπών καθώς και στη θητεία των μελών αυτών, ενώ επιπλέον γίνεται ειδική μνεία στη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων πραγματοποίησης των συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.</p>
166	<p>Με το άρθρο 166 προστίθενται άρθρα 7Α, 7Β και 7Γ στον ν. 3978/2011. Ειδικότερα, στο άρθρο 7Α ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή (ΚΓΕΠ) της ΓΔΑΕΕ, τις Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές των Γενικών Επιτελείων και τις Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ) κλιμακίων διοίκησης κατώτερων των Γενικών Επιτελείων. Αναλυτικότερα, στο άρθρο αυτό καθορίζονται τα θέματα που αφορούν στη συγκρότηση, υπαγωγή, σύνθεση και λειτουργία των εν λόγω επιτροπών. Ειδικότερο θέμα αποτελεί η επαναφορά της αρμοδιότητας της ΚΓΕΠ για γνωμοδότηση πριν από τη σύναψη διακρατικών συμφωνιών.</p> <p>Στο άρθρο 7Β ορίζονται οι αρμοδιότητες των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών, διαπραγματεύσεων, εμπειρογνωμόνων και αξιολόγησης προσφυγών. Αναλυτικότερα: Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών έχουν αρμοδιότητα για τη διεξαγωγή της προσυμβατικής διαδικασίας, την εισήγηση για κατακύρωση των διαγωνισμών, την απόρριψη προσφορών και την κατάρτιση των σχεδίων κατακυρωτικών αποφάσεων και των σχετικών συμβάσεων. Οι επιτροπές διαπραγματεύσεων είναι αρμόδιες για τη διαπραγμάτευση και σύνταξη των όρων των συμβάσεων του άρθρου 17 του ν. 3978/2011 ή των συμβάσεων που</p>

	<p>τροποποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 3433/2006. Οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων έχουν αρμοδιότητα για την τεχνική αξιολόγηση ή/και βαθμολογία των προσφορών και τον έλεγχο των κατασκευαστικών δυνατοτήτων των διαγωνιζομένων, ενώ οι επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών είναι αρμόδιες για την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών.</p> <p>Στο άρθρο 7Γ ορίζεται ότι στο πλαίσιο της εκτέλεσης των συμβάσεων του ν. 3978/2011 συγκροτούνται οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής συμβατικών αντικειμένων και οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής συμβατικών αντικειμένων, με αρμοδιότητες σχετικά με την παραλαβή των συμβατικών αντικειμένων και την παρακολούθηση της τήρησης των συμβατικών προβλέψεων.</p>
167	<p>Με το άρθρο 167 αντικαθίσταται το άρθρο 8 του ν. 3978/2011, το οποίο εισάγει κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζει το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ. Η αντικατάσταση αυτή στοχεύει στη διασφάλιση της αμεροληψίας και αντικειμενικότητας των υπηρεσιακών οργάνων που εμπλέκονται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, μέσω της εισαγωγής ενός σαφούς και διαφανούς θεσμικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, θεσπίζονται ειδικοί κανόνες δεοντολογικής συμπεριφοράς για το πολιτικό και το στρατιωτικό προσωπικό των ΕΔ που εμπλέκεται στη διενέργεια διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στον τομέα της άμυνας και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις επαφές και σχέσεις με οικονομικούς φορείς. Επιπλέον, επαναλαμβάνεται η ρητή απαγόρευση για το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ που συμμετέχει στη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού να ζητεί ή να λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, ή να αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιων ωφελημάτων, κατά τον χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του, καθώς και να απασχολείται</p>

	<p>σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού. Η τελευταία απαγόρευση ισχύει, επίσης, για τρία έτη μετά την αποχώρηση του προσωπικού από την αντίστοιχη θέση. Τέλος, εισάγονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των παραπάνω απαγορεύσεων.</p>
168	<p>Με το άρθρο 168 αντικαθίσταται το άρθρο 10 του ν. 3978/2011, που αφορά στις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις που έχουν οι οικονομικοί φορείς, καθώς και στις κυρώσεις που επιβάλλονται εάν παραβιαστούν. Ειδικότερα, προβλέπεται ρήτρα ακεραιότητας, από την οποία δεσμεύονται οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στον τομέα της άμυνας. Με τη ρήτρα ακεραιότητας οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά, καθώς και ότι θα εξακολουθήσουν να μην ενεργούν κατ' αυτό τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη της. Η υποχρεωτική υπογραφή της ρήτρας ακεραιότητας είναι ιδιαίτερα χρήσιμη ακόμη κι όταν υπάρχουν και εφαρμόζονται νόμοι που αντιμετωπίζουν τη διαφθορά. Και αυτό γιατί η ρήτρα ακεραιότητας δεν αντικαθιστά ούτε αντιγράφει τον νόμο, αλλά βοηθάει στη συμμόρφωση με αυτόν, εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού και διαβεβαιώνοντας τους διαγωνιζόμενους ότι όλοι δρουν υπό τις ίδιες συνθήκες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μειώνονται οι συγκρούσεις και η δυσπιστία που ενδεχομένως υπάρχει μεταξύ των συμβαλλομένων, ενώ αυξάνεται η αξιοπιστία και η νομιμότητα της διαδικασίας. Μέσω της αυξημένης πληροφόρησης και ευθύνης που προσπαθεί να επιβάλλει και της επιβεβαίωσης της σωστής εφαρμογής των διαδικασιών, επιδιώκει να αυξήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στον νόμο και στους κυβερνητικούς θεσμούς.</p>

	<p>Για τον σκοπό αυτό οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν δεσμευτικές δηλώσεις στις οποίες δηλώνουν ότι δεν διέθεταν εσωτερική πληροφόρηση, δεν προέβησαν σε ενέργειες νόθευσης του ανταγωνισμού, καθώς και ότι δεν διενήργησαν ούτε θα διενεργήσουν παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν στη σύμβαση και στη διαδικασία ανάθεσης. Οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν επίσης ότι δεν προσέφεραν ούτε θα προσφέρουν οποιαδήποτε υλική ή αποτιμώμενη σε χρήμα εύνοια πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της σύμβασης, σε ένα ευρύτατο φάσμα προσώπων, όπως υπαλλήλους, συλλογικά όργανα της αναθέτουσας αρχής, πολιτικά κόμματα, βουλευτές ή αιρετά όργανα της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, υπουργούς, καθώς και τους συγγενείς τους, τους συνεργάτες τους και τρίτους που λειτουργούν ως ενδιάμεσοι για τη διοχέτευση αυτών των χρηματικών ποσών.</p> <p>Προβλέπεται, ακόμα, ρητά ότι απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν οποιονδήποτε ενδιάμεσο, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, ενώ επιτρέπεται να λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με τη σύμβαση μόνο από δικηγορικά γραφεία, φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους. Επίσης, επιτρέπεται ρητά η χρήση εμπορικών αντιπροσώπων που εμπύπτουν στις διατάξεις του π.δ. 219/1991 (Α' 81).</p> <p>Επιπλέον, προβλέπεται ότι υποχρέωση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης με την οποία βεβαιώνεται η μη παράβαση των απαγορεύσεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 10 του ν. 3978/2011 υπέχουν και οι οικονομικοί φορείς που έχουν επιλεγεί ως ανάδοχοι. Στην ίδια δήλωση βεβαιώνουν ότι έχουν ενημερωθεί για την πρόβλεψη επιβολής των επαπειλούμενων κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω απαγορεύσεων.</p>
--	---

	<p>Τέλος, καθορίζεται ότι η παραβίαση των παραπάνω απαγορεύσεων συνεπάγεται αυστηρές κυρώσεις σε βάρος των παραβατών, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η σύμβαση. Έτσι, αν δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, επιβάλλεται σωρευτικά έκπτωση του οικονομικού φορέα, κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός του από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του ΥΠΕΘΑ για τρία τουλάχιστον έτη, ενώ αν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, επιβάλλεται ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός του από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του ΥΠΕΘΑ για τρία τουλάχιστον έτη. Ειδικά, στην περίπτωση παράβασης των απαγορεύσεων από τον υπεργολάβο του οικονομικού φορέα ή από μέλη της κοινοπραξίας, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας είναι κοινοπραξία, και εφόσον η παράβαση αυτή δεν θεραπευτεί μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση στον οικονομικό φορέα σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.</p>
169	<p>Με το άρθρο 169 αντικαθίσταται το άρθρο 12 του ν. 3978/2011, που αφορά στην υποχρέωση των οικονομικών φορέων να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή τις μεταβολές στο ιδιοκτησιακό τους καθεστώς και στη διοίκησή τους, καθώς και στις συνέπειες της μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής. Συγκεκριμένα, καθορίζεται η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να γνωστοποιούν μετά τη σύναψη μιας σύμβασης στον τομέα της άμυνας οποιαδήποτε μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, στη διοίκηση ή στον εταιρικό μετασχηματισμό τους, εντός τριών μηνών από τη μεταβολή. Η μη γνωστοποίηση σχετικών μεταβολών παρέχει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση.</p>

Επίσης, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, όταν πιθανολογεί ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα τα κατά την κρίση της απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες, τάσσοντας εύλογη προθεσμία που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες. Μετά την εξέταση των στοιχείων αυτών, η αναθέτουσα αρχή δύναται, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να καταγγείλει τη σύμβαση. Η μη έγκαιρη, ακριβής ή πλήρης υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων από τον ανάδοχο δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει, άνευ ετέρου, τη σύμβαση. Το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή και εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος. Διευκρινίζεται ότι λόγο δημόσιου συμφέροντος συνιστά ιδίως η πιθανολόγηση ότι τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εγγυηθούν την οικονομική βιωσιμότητα του αναδόχου και να εξασφαλίσουν την ορθή διαχείριση της υπό εκτέλεση σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωσή της ή να εξασφαλίσουν την αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή επιρροών που δυνητικά θα μπορούσαν να βλάψουν τα εθνικά συμφέροντα ή εάν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί αμφιβολίες για τη νομιμότητα προέλευσης, την αληθή κυριότητα ή την επάρκεια των οικονομικών πόρων των προσώπων που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, καθώς και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα τα πρόσωπα αυτά. Η καταγγελία της σύμβασης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την κοινοποίησή της στον οικονομικό φορέα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβάλλονται επιπλέον στον οικονομικό φορέα κατάπτωση των εγγυήσεων και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του ΥΠΕΘΑ για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστο τριών ετών. Τέλος, παρέχεται

	<p>η δυνατότητα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, να καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαίο θέμα σχετικό με τη γνωστοποίηση των μεταβολών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των οικονομικών φορέων.</p>
170	<p>Με το άρθρο 170 αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3978/2011, που αφορά στον προσυμβατικό έλεγχο των συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η διενέργεια από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικού ελέγχου νομιμότητας των συμβάσεων που ρυθμίζονται από τον ν. 3978/2011, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 324 του ν. 4700/2020 (Α' 127). Από τον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου διέρχονται αυτοτελώς και οι εκτελεστικές συμβάσεις των συμφωνιών-πλαίσιο, που έχουν υποστεί προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο και το συμβατικό τους τίμημα υπερβαίνει αυτοτελώς το προβλεπόμενο στην παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020 όριο, προς εναρμόνιση με τις προβλέψεις του εν λόγω νόμου.</p>
171	<p>Με το άρθρο 171 προστίθεται άρθρο 18Α στον ν. 3978/2011. Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί ώστε η αναθέτουσα αρχή, που υλοποιεί συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, να δύναται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας, με την επίκληση του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ παρέχει στα κράτη μέλη τη διακριτική ευχέρεια να λαμβάνουν τα μέτρα που θεωρούν αναγκαία για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων ασφάλειάς τους. Ωστόσο, τόσο η διατύπωση της ανωτέρω διάταξης («αναγκαία για την προστασία ζωτικών συμφερόντων...») όσο και η ύπαρξη του άρθρου 348 ΣΛΕΕ (ειδική διαδικασία για την περίπτωση μη προσήκουσας χρήσης του άρθρου 346 ΣΛΕΕ), επιβεβαιώνουν ότι η διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών</p>

	<p>δεν είναι απεριόριστη. Ειδικότερα, η εξέταση εξαίρεσης από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς πρέπει να γίνεται ανά περίπτωση κάθε συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, έργων και υπηρεσιών που αφορά στους τομείς της άμυνας ή/και ασφάλειας. Συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή που υλοποιεί συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας φέρει το βάρος της απόδειξης και οφείλει να αιτιολογεί ειδικά και εμπεριστατωμένα κάθε απόφασή της για εξαίρεση μιας δημόσιας σύμβασης στρατιωτικού εξοπλισμού από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς. Ο μοναδικός δικαιολογητικός λόγος της εξαίρεσης είναι η προστασία των συμφερόντων ασφάλειας της χώρας. Τα άλλα συμφέροντα, ιδίως βιομηχανικά και οικονομικά, έστω και αν συνδέονται με προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού, έργο ή παροχή υπηρεσίας στον τομέα της άμυνας ή της ασφάλειας, δεν μπορούν από μόνα τους να δικαιολογήσουν εξαίρεση.</p> <p>Το άρθρο 346 ΣΛΕΕ δεν αναφέρεται γενικά στην προστασία των συμφερόντων ασφάλειας, αλλά στην προστασία των ουσιωδών (ζωτικών) συμφερόντων ασφάλειας, υπογραμμίζοντας τον εξαιρετικό χαρακτήρα της παρέκκλισης και καθιστώντας σαφές ότι ο ειδικός στρατιωτικός χαρακτήρας του εξοπλισμού δεν επαρκεί από μόνος του για να δικαιολογήσει την εξαίρεση από τους κανόνες του ενωσιακού δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις. Η ιδιαίτερα εμφαντική διατύπωση («ουσιώδη») περιορίζει τις πιθανές εξαιρέσεις στις προμήθειες υψίστης σημασίας για τις στρατιωτικές ικανότητες της χώρας.</p> <p>Με βάση τα ανωτέρω και τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) επί του ζητήματος, η αναθέτουσα αρχή του κράτους μέλους που επικαλείται το άρθρο 346 ΣΛΕΕ πρέπει να αποδείξει το ζωτικό/ουσιώδες συμφέρον εθνικής ασφάλειας που διακυβεύεται, την άμεση σύνδεση του εν λόγω ζωτικού/ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας με τη σύναψη της συγκεκριμένης σύμβασης που αφορά προμήθεια, έργο ή</p>
--	--

	<p>υπηρεσία υψίστης σημασίας για τις στρατιωτικές ικανότητες της χώρας, καθώς και τον λόγο για τον οποίο κρίνεται απαραίτητη η παρέκκλιση από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς για τις δημόσιες συμβάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση για την προστασία του συγκεκριμένου ζωτικού/ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας.</p> <p>Διευκρινίζεται ότι παροχές μη στρατιωτικού χαρακτήρα, που δεν εξυπηρετούν συγκεκριμένα συμφέροντα ασφάλειας αλλά γενικά οικονομικά συμφέροντα, δεν καλύπτονται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ, ακόμη και αν συνδέονται με μια σύμβαση προμηθειών στον τομέα της άμυνας που έχει εξαιρεθεί με βάση το εν λόγω άρθρο. Αντιθέτως, παροχές που συνδέονται άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης και έχουν στρατιωτικό χαρακτήρα μπορούν να δικαιολογήσουν εξαίρεση βάσει του άρθρου 346 ΣΛΕΕ εφόσον πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις εφαρμογής του, τις οποίες η αρμόδια αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποδείξει, όπως προαναφέρθηκε.</p> <p>Περαιτέρω, το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι απαιτήσεις σχετικές με την ασφάλεια εφοδιασμού δύνανται να δικαιολογήσουν εξαίρεση από τα άρθρα 36 ΣΛΕΕ (ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών) και 62 ΣΛΕΕ (ελεύθερη παροχή υπηρεσιών) με βάση το άρθρο 346 ΣΛΕΕ, εφόσον η ασφάλεια εφοδιασμού δεν μπορεί να διασφαλισθεί επαρκώς με μέτρα που λαμβάνονται εντός του πλαισίου του δικαίου της ΕΕ ή με κοινή δράση των κρατών μελών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα δε μέτρα λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό την επίτευξη της δημόσιας ασφάλειας και όχι για οικονομικούς σκοπούς και είναι αντικειμενικά αναγκαία και κατάλληλα, με βάση τις αρχές της αναγκαιότητας, προσφορότητας και αναλογικότητας, να επιτύχουν την ασφάλεια του εφοδιασμού ή τουλάχιστον συμβάλλουν στην αντικειμενική βελτίωση της κατάστασης της εφοδιαστικής ασφάλειας η οποία διακυβεύεται.</p> <p>Η απόφαση εξαίρεσης από τους κανόνες της ενωσιακής</p>
--	--

	<p>αγοράς με την επίκληση του άρθρου 346 ΣΛΕΕ λαμβάνεται κάθε φορά από το ΚΥΣΕΑ, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί. Για την εισαγωγή του θέματος στο ΚΥΣΕΑ απαιτείται εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, προς όφελος του οποίου συνάπτεται η σύμβαση. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει πρόταση προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ο οποίος εφόσον κρίνει αναγκαίο μπορεί να ζητήσει τη γνώμη των Γενικών Διευθύνσεων Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) και Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ) του ΥΠΕΘΑ.</p> <p>Σημειώνεται ότι δεν είναι αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αξιολογεί τα ζωτικά συμφέροντα ασφάλειας των κρατών μελών, ούτε να κρίνει ποιον στρατιωτικό εξοπλισμό θα προμηθεύονται για να προστατεύουν τα εν λόγω συμφέροντά τους. Ωστόσο, ως θεματοφύλακας της ΣΛΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επαληθεύει κατά πόσο πληρούνται οι όροι εξαίρεσης των δημοσίων συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού βάσει του άρθρου 346 ΣΛΕΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, εναπόκειται στο κράτος μέλος και συγκεκριμένα στην αναθέτουσα αρχή που υλοποιεί τη συγκεκριμένη σύμβαση, κατά παρέκκλιση από τους κανόνες της ενωσιακής αγοράς, να παρέχει, μετά από αίτηση της Επιτροπής, τις απαραίτητες πληροφορίες και να αποδεικνύει ότι η εξαίρεση είναι απαραίτητη για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας.</p> <p>Τέλος, με την απόφαση υπαγωγής μιας δημόσιας σύμβασης στρατιωτικού εξοπλισμού στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 346 ΣΛΕΕ μπορεί, επιπλέον, να καθορίζεται εξαίρεση και από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της άμυνας και της</p>
--	--

	<p>ασφάλειας. Κατ' αυτό τον τρόπο, επιτυγχάνεται η ταχύτερη κάλυψη των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας.</p>
172	<p>Με το άρθρο 172 προστίθεται άρθρο 29Α στον ν. 3978/2011, το οποίο δίνει στην αναθέτουσα αρχή τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Δεδομένου ότι ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών, ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, συνιστά μεταξύ άλλων σημαντικό εμπόδιο στη συμμετοχή των οικονομικών φορέων και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις αμυντικού τομέα, με το άρθρο αυτό παρέχεται πλέον ρητά η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή, εφόσον το προβλέψει στα έγγραφα της σύμβασης, να υιοθετήσει τη χρήση του ΕΕΕΣ για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, με στόχο την απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας αξιολόγησης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων. Το έντυπο αυτό αποτελεί μία ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), το οποίο υποβάλλεται ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη και δια του οποίου ο οικονομικός φορέας που το προσκομίζει δηλώνει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή και επομένως δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού στο πρόσωπό του.</p> <p>Επιπλέον, προβλέπεται ρητά ότι το ΕΕΕΣ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες όσον αφορά στους (τρίτους) φορείς στις ικανότητες των οποίων βασίζεται ο οικονομικός φορέας, ούτως ώστε η επαλήθευση των πληροφοριών αυτών να διενεργείται ταυτόχρονα και με τους ίδιους όρους που διενεργείται και η επαλήθευση των πληροφοριών που αφορούν στον κύριο οικονομικό φορέα. Η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να ζητά, ανά πάσα στιγμή, όλα ή κάποια</p>

από τα δικαιολογητικά έγγραφα, εφόσον θεωρεί ότι αυτό είναι απαραίτητο για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας. Ωστόσο, προβλέπονται παρεκκλίσεις από τη δυνατότητα αυτή της αναθέτουσας αρχής, στην περίπτωση ύπαρξης δωρεάν προσβάσιμων βάσεων δεδομένων, ή κατοχής των εν λόγω δικαιολογητικών από την αναθέτουσα αρχή από προηγούμενη διαδικασία.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο προσφέρων στον οποίο έχει αποφασιστεί να ανατεθεί η σύμβαση (υποψήφιος ανάδοχος) υποχρεούται να παράσχει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και η αναθέτουσα αρχή οφείλει να μην συνάπτει σύμβαση με υποψήφιο ανάδοχο που δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα σχετικά δικαιολογητικά.

Εν συνεχείᾳ ορίζεται ο τύπος του ΕΕΕΣ, το οποίο καταρτίζεται για τις συμβάσεις άνω των ορίων βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, παρέχεται δε σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Τέλος, ορίζεται ότι για τις συμβάσεις κάτω των ορίων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), κατά τα πρότυπα του εκδιδομένου από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) εντύπου για τις δημόσιες συμβάσεις του γενικού τομέα, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, όπου ο υποψήφιος οικονομικός φορέας δηλώνει ότι πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου για τον τύπο και τις προϋποθέσεις ισχύος του εγγράφου (ΕΕΕΣ και ΤΕΥΔ), που δύναται να χρησιμοποιεί η αναθέτουσα αρχή ως προκαταρκτική απόδειξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων, αποσκοπούν στη διευκόλυνση των

	<p>ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με τη χρήση γνωστών εντύπων και επομένως στην απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας, δίχως να θίγεται η απαιτούμενη δημοσιότητα και διαφάνεια, ούτε να διακυβεύεται η ορθή διεξαγωγή του ποιοτικού ελέγχου των υποψηφίων.</p>
173	<p>Με το άρθρο 173 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 80 του ν. 3978/2011. Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη, όρος στην προσφορά που αφορά την αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Με την νέα ρύθμιση εξειδικεύεται η περίπτωση που είναι δυνατή η συμπερίληψη όρου για αναπροσαρμογή της τιμής. Πρόκειται για την περίπτωση κατά την οποία από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών μεγαλύτερος των δώδεκα μηνών. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα μηνών. Τέλος, ορίζεται ότι σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή, ενώ προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.</p>
174	<p>Με το άρθρο 174 αντικαθίσταται το άρθρο 84 του ν. 3978/2011, στο οποίο ρυθμίζεται το ζήτημα του χρόνου ισχύος των προσφορών. Προβλέπεται ότι οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς κατ' ελάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, ενώ ταυτόχρονα παρέχεται η δυνατότητα παράτασης του χρόνου ισχύος των προσφορών πριν από τη</p>

	<p>λήξη τους με συνεπαγόμενη παράταση της αντίστοιχης εγγύησης συμμετοχής, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο από τις περιστάσεις. Καθορίζονται επίσης οι συνέπειες της λήξης της χρονικής διάρκειας ισχύος των προσφορών και προβλέπεται δυνατότητα για την αναθέτουσα αρχή να ζητήσει την παράταση των προσφορών από τους οικονομικούς φορείς όταν η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.</p>
175	<p>Με το άρθρο 175 τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 3978/2011 και ορίζεται ότι η απόφαση για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα, καθώς και για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης λαμβάνεται από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, για ποσό άνω των 30.000.000 ευρώ έναντι των 50.000.000 ευρώ που ισχύει σήμερα. Επιπλέον, ορίζεται ότι για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, αλλά σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερης των χρηματικών ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, είναι δυνατόν να εφαρμόζεται η διαδικασία που ισχύει για τις συμβάσεις αξίας άνω των 30.000.000 ευρώ, κατά την κρίση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, διαφορετικά η απόφαση λαμβάνεται από τον έχοντα την οικονομική εξουσία, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου. Με την εν λόγω τροποποίηση επέρχεται εναρμόνιση με τις τροποποιήσεις του ν. 3883/2010 που ενσωματώνονται στο παρόν νομοσχέδιο.</p>
176	<p>Με το άρθρο 176 προστίθεται άρθρο 88Α στον ν. 3978/2011. Στο άρθρο αυτό, προς τον σκοπό της επίτευξης ασφάλειας δικαίου και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, παρέχεται εξαντλητική απαρίθμηση των περιπτώσεων στις οποίες λαμβάνει χώρα ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης και πάντοτε με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου.</p>

177	<p>Με το άρθρο 177 αντικαθίσταται το άρθρο 100 του ν. 3978/2011. Συγκεκριμένα περιγράφονται οι διαδικασίες που ακολουθούνται στις συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια εφαρμογής της Οδηγίας 2009/81/ΕΚ, όπως καθορίζονται στο άρθρο 24 του ν. 3978/2011. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προσφύγει στις διαδικασίες των άρθρων 38 και 101 του ν. 3978/2011 (κλειστή διαδικασία, διαπραγμάτευση με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, ανταγωνιστικός διάλογος και ανοικτή διαδικασία). Επιπλέον, εισάγεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να προσφεύγει κατ' εξαίρεση στις διαδικασίες των άρθρων 102 και 103 (συνοπτικός διαγωνισμός, απευθείας ανάθεση), με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα εν λόγω άρθρα. Συγκεκριμένα, όπως ισχύει και στις δημόσιες συμβάσεις γενικά (άρθρα 117 και 118 ν. 4412/2016), το ποσό των 60.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ ορίζεται ως ανώτατο χρηματικό όριο για τη διενέργεια της διαδικασίας του συνοπτικού διαγωνισμού, ενώ το ποσό των 30.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ ορίζεται ως ανώτατο χρηματικό όριο για τη διενέργεια της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης. Περαιτέρω, αποσαφηνίζεται ότι, για την ανάθεση και σύναψη δημοσίων συμβάσεων του Τρίτου Μέρους του ν. 3978/2011, επιτρέπεται η χρήση της συμφωνίας-πλαίσιο, ως μεθόδου την οποία η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει για την επιλογή του/των αντισυμβαλλομένου/ων της. Τέλος, προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας είναι δυνατό να δημοσιεύονται υποδείγματα εγγράφων της σύμβασης, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα, ενώ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας είναι δυνατό να αναπροσαρμόζονται τα χρηματικά όρια της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 3978/2011.</p>
178	<p>Με το άρθρο 178 αντικαθίσταται το άρθρο 107 του ν. 3978/2011. Συγκεκριμένα, αποσαφηνίζεται, απλοποιείται και επιταχύνεται περαιτέρω η διαδικασία αξιοποίησης του</p>

	<p>στρατιωτικού εξοπλισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως εύχρηστος και μη επιχειρησιακά αναγκαίος. Ειδικότερα:</p> <p>α. Καθορίζονται οι παράγοντες που λαμβάνονται κυρίως υπόψη για το χαρακτηρισμό στρατιωτικού εξοπλισμού ως εύχρηστου και μη επιχειρησιακά αναγκαίου, όπως η ισχύουσα Δομή Δυνάμεων, η πορεία υλοποίησης του προγραμματισμού συμβάσεων και η διαμορφούμενη δημοσιονομική συγκυρία, οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι στόχοι που εξυπηρετεί ο προς αξιοποίηση στρατιωτικός εξοπλισμός, οι ικανότητες εναλλακτικών κατεχόμενων εξοπλισμών να υλοποιήσουν τους ίδιους στόχους, η εκτίμηση της δυνατότητας συνέχισης διατήρησης και απρόσκοπτης τεχνικο-εφοδιαστικής υποστήριξης των κατεχόμενων εξοπλισμών, καθώς και τα επιχειρησιακά πλεονεκτήματα που εξασφαλίζουν στρατιωτικοί εξοπλισμοί νέας τεχνολογίας, τα οποία υπαγορεύουν την αντικατάσταση των υπαρχόντων στρατιωτικών εξοπλισμών.</p> <p>β. Καθορίζεται το περιεχόμενο της εισήγησης του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας για την έκδοση απόφασης αξιοποίησης στρατιωτικού εξοπλισμού χαρακτηρισμένου ως εύχρηστου και μη επιχειρησιακά αναγκαίου, με πώληση, ανταλλαγή ή χρηματοδοτική μίσθωση. Έτσι, στην εισήγηση συμπεριλαμβάνονται ο προτεινόμενος τρόπος αξιοποίησης και το ελάχιστα αποδεκτό αντάλλαγμα για την αξιοποίηση.</p> <p>γ. Καθορίζεται σαφώς το Γενικό Επιτελείο του Κλάδου των ΕΔ στον οποίο ανήκει ο προς αξιοποίηση εξοπλισμός, ως ο αρμόδιος φορέας για την υποβολή των σχετικών εισηγήσεων προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, καθώς και τα επιμέρους στάδια για την υλοποίηση των διαδικασιών αξιοποίησης. Ιδιαίτερα, στην περίπτωση που ο εν λόγω εξοπλισμός μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της εξωτερικής αμυντικής πολιτικής της χώρας στο πλαίσιο διακρατικών συμβάσεων ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών</p>
--	---

	<p>οργανισμών, απαιτείται να προηγηθεί σχετική εισήγηση της ΓΔΠΕΑΔΣ προς το αρμόδιο Γενικό Επιτελείο και έγκριση του ΚΥΣΕΑ.</p> <p>Τέλος, σε εναρμόνιση με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251), ρυθμίζεται η δυνατότητα αξιοποίησης πολεμικού υλικού, ειδικά σχεδιασμένου ή προσαρμοσμένου για στρατιωτικούς σκοπούς, που δεν χρησιμοποιείται ή δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως όπλο ή πυρομαχικό και χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίο, καθώς και κάθε υλικού των ΕΔ το οποίο καθίσταται ή χαρακτηρίζεται άχρηστο, είναι ακατάλληλο ή πλεονάζον.</p>
179	<p>Με το άρθρο 179 αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν. 3433/2006, το οποίο αφορά στις διαδικασίες Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΚΔΠ) που εφαρμόζονται στις συμβάσεις προμήθειας και παροχής υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού. Ειδικότερα, επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της ισχύουσας διάταξης, σύμφωνα με την οποία οι διαδικασίες ΚΔΠ διέπονται από τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα AQAP (Allied Quality Assurance Publications) και ISO (International Standardisation Organisation) ή ισοδύναμα, και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εφαρμογή της ΚΔΠ. Επιπλέον, ορίζεται ότι η ΚΔΠ εφαρμόζεται σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του στρατιωτικού εξοπλισμού και παράλληλα προβλέπεται ο τρόπος υλοποίησης αυτής ανάλογα με τα ισχύοντα στη χώρα του αναδόχου της σύμβασης. Τέλος, ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, εκδίδεται Κανονισμός ΚΔΠ, με τον οποίο καθορίζονται τα όργανα, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση, σε συνεργασία με τα Γενικά Επιτελεία, των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, εναρμονισμένου με την STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές.</p>

180	<p>Με το άρθρο 180 αντικαθίσταται το άρθρο 33 του ν. 3433/2006 που αναφέρεται συνολικά στις εγγυητικές επιστολές και πλέον ρυθμίζονται αποκλειστικά ζητήματα σχετικά με την εγγύηση συμμετοχής. Ειδικότερα, με το νέο άρθρο 33 καθιερώνεται ένα ευέλικτο σχήμα παροχής εγγυήσεων συμμετοχής, στο πλαίσιο της γενικότερης ευρωπαϊκής πολιτικής εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών για τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και ασφάλειας προς την κατεύθυνση της σταδιακής διαμόρφωσης ενός θεσμικού πλαισίου που θα προωθεί, μεταξύ άλλων, την ευρύτερη συμμετοχή των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον καίριο αυτό τομέα της οικονομίας και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες, λόγω της χαμηλής ρευστότητας και του μικρού οικονομικού κύκλου εργασιών που διαθέτουν, δυσκολεύονται ιδιαίτερα να ανταποκριθούν στο υψηλό λειτουργικό κόστος που απαιτεί η διατήρηση των εγγυητικών επιστολών του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται το ανώτατο ύψος της εγγύησης συμμετοχής που επιτρέπεται να ζητά η αναθέτουσα αρχή κατά τη διαδικασία ανάθεσης (2% αντί του ισχύοντος 5%), προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της εγγύησης συμμετοχής στην περίπτωση τμηματικής υποβολής προσφοράς υποψηφίου, ενώ διευκρινίζεται ότι η εγγύηση αυτή καλύπτει όλα τα μέλη κοινοπραξίας που υποβάλλουν προσφορά. Καθορίζεται, επιπλέον, ο χρόνος ισχύος της εγγύησης συμμετοχής και η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας ισχύος της, σε σχέση πάντα με τον χρόνο ισχύος της προσφοράς κάθε υποψηφίου και καθιερώνεται πλέον η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητεί εγγύηση συμμετοχής σε συμφωνίες-πλαίσιο και στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Πρόκειται για ρύθμιση που είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία για τις εν γένει δημόσιες συμβάσεις του ν.</p>
------------	---

	<p>4412/2016 και αιτιολογείται από το γεγονός ότι η συμφωνία-πλαίσιο δεν δημιουργεί από μόνη της υποχρέωση για εκτέλεση της σύμβασης, η οποία επέρχεται με τη σύναψη των εκτελεστικών συμβάσεων της συμφωνίας-πλαίσιο. Ακολούθως, ρυθμίζονται τα θέματα κατάπτωσης και επιστροφής στον ανάδοχο και στους λοιπούς συμμετέχοντες των εγγυήσεων συμμετοχής τους στον διαγωνισμό και καθορίζονται οι όροι επιστροφής της εγγύησης συμμετοχής στους συμμετέχοντες για τα προηγούμενα της κατακύρωσης στάδια. Περαιτέρω, για επιμέρους θέματα έκδοσης και περιεχομένου των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής γίνεται παραπομπή στις παρ. 12 (εδάφια α', β' και γ'), 13 και 14 του νέου άρθρου 33Α. Σημειώνεται ότι δεν ισχύει για την εγγύηση συμμετοχής η πρόβλεψη του τέταρτου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 33Α του ν. 3433/2006, δηλαδή δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή, ούτε κατ' εξαίρεση, να δέχεται εγγυήσεις συμμετοχής που εκδίδονται από χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α' 13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της ΕΕ ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της Συμφωνίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΣΔΣ) και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό, καθώς και εταιρικές εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, έστω και εάν οι εταιρείες που τις εκδίδουν διαθέτουν πιστοληπτική ικανότητα, πιστοποιημένη από διεθνείς οίκους αξιολόγησης αναγνωρισμένους από το ελληνικό Δημόσιο.</p>
181	<p>Με το άρθρο 181 προστίθεται άρθρο 33Α στον ν. 3433/2006, με το οποίο καθορίζεται το πλαίσιο σχετικά με τις εγγυήσεις που παρέχονται κατά το στάδιο ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης. Πιο συγκεκριμένα, ρυθμίζονται οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και προκαταβολής και ειδικότερα το ύψος (5% αντί του ισχύοντος 10%), ο χρόνος κατάθεσης, οι προϋποθέσεις αποδέσμευσης και κατάπτωσης αυτών, καθώς και επιμέρους</p>

	<p>ειδικές ρυθμίσεις για τις εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των συμφωνιών-πλαίσιο. Ορίζεται, ακόμα, ως προαιρετική η εγγύηση καλής λειτουργίας για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των αγαθών κατά την περίοδο εγγύησης της καλής λειτουργίας, ενώ επαναλαμβάνεται η πρόβλεψη του άρθρου 81 του ν. 3978/2011, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση αδιαίρετης παροχής παραδίδονται και εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης των ενδιάμεσων πληρωμών. Παρέχεται, επίσης, το δικαίωμα στην αναθέτουσα αρχή να ζητά πρόσθετες εγγυήσεις προς εξασφάλιση ειδικών όρων εκτέλεσης της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι τα έγγραφα της σύμβασης ορίζουν ρητά τα είδη των εγγυήσεων αυτών, καθώς και τη διαδικασία κατάθεσης, αποδέσμευσης ή κατάπτωσής τους. Περαιτέρω, απαριθμούνται οι φορείς οι οποίοι μπορούν νόμιμα να προβαίνουν στην έκδοση εγγυητικών επιστολών. Καινοτομία αποτελεί η κατ' εξαίρεση δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται εγγυήσεις που εκδίδονται από χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της ΕΕ ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό, καθώς και εταιρικές εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, εφόσον το έχει προβλέψει ρητά στα έγγραφα της σύμβασης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοχή των ως άνω εγγυήσεων είναι οι εταιρείες που τις εκδίδουν να διαθέτουν πιστοληπτική ικανότητα, δηλαδή τα ομόλογά τους να κατατάσσονται σε επενδυτική βαθμίδα διεθνών οίκων αξιολόγησης αναγνωρισμένων από το ελληνικό Δημόσιο. Επιπλέον, προβλέπεται ρητά η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την εγκυρότητα των εγγυητικών επιστολών, επικοινωνώντας αρμοδίως με τους φορείς που φέρεται να τις έχουν εκδώσει και καθορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν οι εγγυήσεις,</p>
--	---

	σε αντιστοιχία με τα ήδη ισχύοντα.
182	<p>Με το άρθρο 182 προστίθεται άρθρο 33Β στον ν. 3433/2006 και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εγγυημένη λειτουργία του αντικειμένου της σύμβασης. Η διασφάλιση της εγγυημένης λειτουργίας του αντικειμένου της σύμβασης ανάγεται σε ουσιώδες ζήτημα, και για τον λόγο αυτό επιχειρείται αναλυτική ρύθμιση των συναφών θεμάτων στο εν λόγω άρθρο. Ειδικότερα, το νέο άρθρο πραγματεύεται τη δυνατότητα πρόβλεψης εγγυημένης λειτουργίας του προς απόκτηση αντικειμένου και ορίζεται ότι τόσο ο χρόνος όσο και το περιεχόμενο της εγγυημένης λειτουργίας περιγράφεται στα έγγραφα της σύμβασης, όταν κρίνεται σκόπιμο από την αναθέτουσα αρχή, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα, την οικονομική αξία ή τη σπουδαιότητα, την κρισιμότητα και τη χρήση του αντικειμένου της σύμβασης. Επιπλέον, ορίζεται ότι η αρμόδια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων προβαίνει στον απαιτούμενο έλεγχο της συμμόρφωσης του αναδόχου στα προβλεπόμενα στη σύμβαση για την εγγυημένη λειτουργία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, η παραπάνω επιτροπή εισηγείται στην αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης της σύμβασης την έκπτωση του αναδόχου ή, εφόσον ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, την επιβολή κυρώσεων. Περαιτέρω, καθορίζεται ότι μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου της εγγυημένης λειτουργίας η αρμόδια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων συντάσσει πρωτόκολλο παραλαβής της εγγυημένης λειτουργίας, στην οποία αποφαίνεται για τη συμμόρφωση του αναδόχου στις απαιτήσεις της σύμβασης, ενώ σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του, ολικής ή μερικής, η παραπάνω επιτροπή μπορεί να προτείνει στην αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης της σύμβασης την ολική ή μερική κατάπτωση της εγγύησης καλής λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 33Α του ν. 3433/2006 ή, εφόσον ορίζεται στα</p>

	έγγραφα της σύμβασης, την επιβολή κυρώσεων. Η απόφαση για την έκπτωση του αναδόχου, την ολική ή μερική κατάπτωση της εγγύησης καλής λειτουργίας ή την επιβολή κυρώσεων λαμβάνεται από τον έχοντα την οικονομική εξουσία.
183	Με το άρθρο 183 αντικαθίσταται το άρθρο 37 του ν. 3433/2006, το οποίο ρυθμίζει τα ζητήματα σχετικά με τον χρόνο παράδοσης των υλικών και αναδιατυπώνεται σύμφωνα και με τις αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4412/2016. Η διάταξη της παρ. 1 του νέου άρθρου ορίζει τη ρητή υποχρέωση του αναδόχου περί έγκαιρης και κατά τους συμβατικούς όρους παράδοσης του υλικού οι οποίοι καθορίζονται βάσει των Διεθνών Εμπορικών Όρων INCOTERMS του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Επιτλέον προσδιορίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά προκειμένου να καθίσταται δυνατή η παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης. Στην παρ. 2 ορίζεται ρητώς και προς αποφυγή αμφισβητήσεων ότι ο χρόνος παράτασης δεν συνυπολογίζεται στον συμβατικό χρόνο παράδοσης. Η διάταξη της παρ. 3 προβλέπει τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση παράτασης, η οποία περιλαμβάνει την υποβολή σχετικού αιτήματος του αναδόχου και την έκδοση απόφασης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Η διάταξη της παρ. 4 προβλέπει τα σχετικά με την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράτασης του ανωτέρω χρόνου και ειδικότερα ορίζει ότι στις περιπτώσεις παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης καταρχήν επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 40 του ν. 3433/2006 κυρώσεις, πλην των περιπτώσεων που η παράταση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας ή σε αποκλειστική υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών. Η παρ. 5 προβλέπει την κίρυξη του προμηθευτή έκπτωτου, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 3433/2006, στην περίπτωση που δεν

	<p>υποβληθεί εγκαίρως και πριν τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης αίτημα παράτασης εκ μέρους του προμηθευτή καθώς και στην περίπτωση που λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό. Οι διατάξεις των παρ. 6 και 7 προβλέπουν την γενική υποχρέωση του προμηθευτή περί έγκαιρης ενημέρωσης σχετικά με τον ακριβή χρόνο και τόπο παράδοσης του υλικού. Η παρ. 8 αναφέρεται στη διάρκεια της σύμβασης υπηρεσιών, ήτοι στον συνολικό χρόνο κατά τον οποίο εκτελείται το αντικείμενο της σύμβασης, όπως ορίζεται σε αυτή, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών για τα επιμέρους στάδια παροχής των υπηρεσιών και/ή υποβολής των παραδοτέων. Η διάταξη της παρ. 9 προβλέπει τη δυνατότητα παράτασης του χρόνου παροχής των υπηρεσιών ή/και υποβολής στην αναθέτουσα αρχή των παραδοτέων μέχρι το 50% της διάρκειας της σύμβασης με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Προβλέπεται, τέλος, ότι ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 3433/2006, εάν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να παρασχεθούν οι υπηρεσίες ή/και να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης.</p>
184	<p>Με το άρθρο 184 αντικαθίσταται το άρθρο 40 του ν. 3433/2006 και επαναδιατυπώνονται οι προβλέψεις σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται για εκπρόθεσμη παράδοση προμήθειας ή παροχή υπηρεσίας, με στόχο τη διασφάλιση της τήρησης των συμβατικών χρονικών ορίων και την περιστολή φαινομένων αντισυμβατικής συμπεριφοράς σχετικά με αυτή. Ειδικότερα, οι παρ. 1, 2 και 3 του νέου άρθρου 40 προβλέπουν την επιβολή και ρυθμίζουν τον τρόπο υπολογισμού προστίμου (ποινικών ρητρών) στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης παράδοσης υλικού, ενώ οι παρ. 4 και 5 προβλέπουν την επιβολή και</p>

	<p>ρυθμίζουν τον τρόπο υπολογισμού προστίμου (ποινικών ρητρών) στις περιπτώσεις καθυστέρησης παροχής υπηρεσίας από υπαιτιότητα του αναδόχου. Στην παρ. 6 καθορίζεται ότι το πρόστιμο για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητο από το επιβαλλόμενο για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και μπορεί να ανακαλείται με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως. Περαιτέρω, στην παρ. 7 ορίζεται ότι ο ανάδοχος επιβαρύνεται επιπροσθέτως με τόκο υπερημερίας επί του ποσού της προκαταβολής για εκπρόθεσμη παράδοση προμήθειας ή παροχή υπηρεσίας. Η είσπραξη των προαναφερθεισών οικονομικών κυρώσεων γίνεται σύμφωνα με την παρ. 8, ενώ στην παρ. 9 ορίζεται ότι σε περίπτωση κοινοπραξίας το πρόστιμο και οι τόκοι υπερημερίας επιβάλλονται αναλόγως σε όλα τα μέλη της. Στην παρ. 10 διευκρινίζεται ότι η επιβολή προστίμου δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.</p> <p>Τέλος, με την παρ. 11 θεσπίζονται, για πρώτη φορά, διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να αντικαθιστά την χρηματική αξία των κυρώσεων με ισόποσης αξίας υλικά ή υπηρεσίες. Η υπόσχεση εκ μέρους του οφειλέτη άλλης παροχής (αντί χρηματικού ποσού) για την περίπτωση μη εκπλήρωσης ή μη προσήκουσας εκπλήρωσης της κύριας ενοχής, συνιστά εννοιολογικό στοιχείο των κυρώσεων (ποινικών ρητρών) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 404 ΑΚ, που εφαρμόζεται αναλόγως και στις δημόσιες συμβάσεις. Εξάλλου, η συνομολόγηση ποινικής ρήτρας σε είδος στα πλαίσια της συμβατικής ελευθερίας του άρθρου 361 ΑΚ εκτιμάται ότι εξυπηρετεί στον βέλτιστο βαθμό τα συμφέροντα των συμβαλλομένων που απορρέουν από την κατάρτιση και</p>
--	--

εκτέλεση της σύμβασης. Επιτρέποντας τη συμβατική κατανομή του κινδύνου, η ποινική ρήτρα σε είδος μειώνει την αβεβαιότητα, καθώς τα μέρη μπορούν να προγραμματίσουν καλύτερα τις οικονομικές τους δραστηριότητες και ιδιαίτερα τις επενδύσεις τους, οι οποίες εξαρτώνται από την προκείμενη συμβατική σχέση, γνωρίζοντας εκ των προτέρων με ακρίβεια το αντάλλαγμα σε περίπτωση αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων. Με δεδομένο ότι η ποινική ρήτρα είναι στην πράξη επιμέρους σύμβαση ενισχυτική της κύριας ενοχής, αποσκοπεί δε κυρίως στην ενίσχυση της θέσης της αναθέτουσας αρχής, είτε ασκώντας πίεση στον αντισυμβαλλόμενο ανάδοχο να εκπληρώσει την κύρια οφειλή του, είτε αξιώνοντας την κατάπτωση της ρήτρας σε περίπτωση ανώμαλης εξέλιξης της ενοχής και ανεξαρτήτως επέλευσης ζημίας, αντιμετωπίζεται η συχνά αναποτελεσματική για την αναθέτουσα αρχή αναδιαπραγμάτευση της σύμβασης και ενθαρρύνεται η επένδυση του δανειστή (Δημοσίου), που μπορεί πλέον να βασίζεται στη συμβατική σχέση χωρίς να φοβάται ότι δεν θα αποζημιωθεί πλήρως για την επένδυσή του σε περίπτωση μη (προσήκουσας) εκπλήρωσης της κύριας οφειλής. Ταυτόχρονα, με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αδυνατούν κατά κανόνα να προσφέρουν χαμηλότερη τιμή σε σχέση με τις εταιρείες που διαθέτουν μεγάλη ογοραστική δύναμη.

Προς αποφυγή του κινδύνου να νοηθεί η ποινική ρήτρα σε είδος ως «έμμεση» απευθείας ανάθεση σύμβασης, καταστρατηγώντας τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων που προάγει η διαγωνιστική διαδικασία, προβλέπεται ρητά στο άρθρο η άρρηκτη σύνδεση του αντικειμένου της ποινικής ρήτρας με το αντικείμενο της σύμβασης και η ανάλογη τροποποίηση των όρων αυτής σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εν λόγω παροχή σε είδος δεν απολύει τον χαρακτήρα της ως ποινική ρήτρα, η δε δυνατότητα

	<p>αντικατάστασης και το εύρος αυτής, καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή, συναρτήσει του ποσού της επιβληθείσας ποινικής ρήτρας, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια εφαρμογής της Οδηγίας 2009/81/EK, και εφόσον συνεκτιμηθούν το ισοδύναμο της αξίας της παροχής σε είδος συνδεόμενου άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης, οι ανάγκες της Υπηρεσίας και όλοι οι απαιτούμενοι όροι εκπλήρωσης της υποχρέωσης του αναδόχου. Ο σαφής καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας λήψης της απόφασης αντικατάστασης συμβάλλει στη διασφάλιση των αρχών της φανερής δράσης της διοίκησης, της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της ανάπτυξης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, με γνώμονα την οικονομία της αγοράς και την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος.</p> <p>Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής για αντικατάσταση του επιβαλλόμενου χρηματικού προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής με ισόποσης αξίας υλικά/υπηρεσίες και παράλληλα ορίζονται οι προϋποθέσεις/ διαδικασία εφαρμογής της πρόβλεψης αυτής.</p>
185	<p>Με το άρθρο 185 αντικαθίσταται το άρθρο 41 του ν. 3433/2006, που αφορά στην έκπτωση του αναδόχου και στις επιβαλλόμενες σε αυτόν κυρώσεις. Με τις νέες διατάξεις σκοπείται η σαφής αποτύπωση των προϋποθέσεων για την έκπτωση οικονομικού φορέα. Ειδικότερα, η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 41 προβλέπει την κήρυξη του αναδόχου ως έκπτωτου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, ήτοι: α) στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 3978/2011 (μη προσέλευση προσωρινού αναδόχου για υπογραφή σχετικής σύμβασης), β) σε περίπτωση σύμβασης προμηθειών, εφόσον δεν φόρτωσε, δεν παρέδωσε ή δεν αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκεύασε ή δεν συντήρησε αυτά μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις του</p>

	<p>νόμου, γ) στην περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών: αα) αν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και ββ) αν υπερέβη υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν παρατάσεων. Η παρ. 2 ορίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται από την αναθέτουσα αρχή στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από σύμβαση παροχής υπηρεσιών κατά την περ. γ' της παρ. 1 και συνιστά νέα πρόβλεψη. Στην παρ. 3 περιλαμβάνεται το σύνολο των περιπτώσεων κατά τις οποίες ο οικονομικός φορέας δεν κηρύσσεται έκπτωτος. Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο, προστίθεται και η περίπτωση συνδρομής επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν τη συνέχιση της σύμβασης, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011. Στην παρ. 4 αναφέρονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται αθροιστικά ή διαζευκτικά στον έκπτωτο οικονομικό φορέα. Ως νέα κύρωση προβλέπεται και ο αποκλεισμός έως τρία έτη από το σύνολο των συμβάσεων που εμπίπτουν στον τομέα της άμυνας. Στην παρ. 5 ορίζεται ότι μη παράσταση του οικονομικού φορέα κατά τη συνεδρίαση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου δεν αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του θέματος της έκπτωσης και της επ' αυτού γνωμοδότησης. Η παρ. 6 εξειδικεύει την επιβολή των κυρώσεων στην περίπτωση που η απόκτηση του αντικειμένου της σύμβασης σε βάρος του έκπτωτου οικονομικού φορέα γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης. Τέλος, στην παρ. 7 ορίζεται ότι οι παραπάνω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της αναθέτουσας αρχής για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση ή αδυναμία του οικονομικού φορέα να πραγματοποιήσει έγκαιρα τη σύμβαση που του κατακυρώθηκε.</p>
--	--

186	<p>Με το άρθρο 186 αντικαθίσταται το άρθρο 61 του ν. 3433/2006, με το οποίο ρυθμίζονται ζητήματα τροποποίησης συμβάσεων κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής τους. Ειδικότερα, αποσαφηνίζονται, βάσει και των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 4412/2016 που στηρίζονται στις αρχές που έχουν διατυπωθεί στη σχετική νομολογία του ΔΕΕ, οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται η τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους. Ο σαφής καθορισμός των προϋποθέσεων τροποποίησης συμβάσεων θεωρείται καίριας σημασίας, δεδομένου ότι η διασφάλιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, που απορρέουν από τη Συνθήκη, απαιτείται να διέπουν και το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.</p> <p>Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου 61 προβλέπεται ότι επιτρέπεται η τροποποίηση σύμβασης και συμφωνίας-πλαίσιο χωρίς τη διεξαγωγή νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <p>α) όταν οι τροποποιήσεις αυτές, ανεξαρτήτως της χρηματικής τους αξίας, έχουν προβλεφθεί στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης με τη μορφή σαφών, ακριβών και ρητών ρητρών αναθεώρησης ή προαίρεσης. Οι εν λόγω ρήτρες ορίζουν το εύρος και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ενώ δεν μπορούν να προβλέπουν τροποποιήσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο,</p> <p>β) σε περιπτώσεις ανάγκης εκτέλεσης συμπληρωματικών προμηθειών και υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι η οποιαδήποτε αύξηση της αξίας της δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, ενώ σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της</p>
------------	--

	<p>συμφωνίας-πλαισιο,</p> <p>γ) όταν οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίσουν εξαιρετικές περιστάσεις τις οποίες ήταν αδύνατον να προβλέψει μία επιμελής αναθέτουσα αρχή. Εντούτοις, η εν λόγω τροποποίηση δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της φύσης της σύμβασης στο σύνολό της και οποιαδήποτε αύξηση της αξίας της δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισιο, ενώ σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισιο. Ωστόσο, διευκρινίζεται ότι οι επακόλουθες τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του παρόντος νομοθετικού πλαισίου,</p> <p>δ) σε περίπτωση υποκατάστασης του αρχικού αναδόχου από νέο ανάδοχο συνεπεία είτε ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαιρεσης είτε καθολικής ή μερικής διαδοχής στη θέση του αρχικού αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένης εξαγοράς, απορρόφησης, συγχώνευσης ή καταστάσεων αφερεγγυότητας, ιδίως στο πλαίσιο προπτωχευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών, από άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, εφόσον η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν έχει στόχο την αποφυγή του παρόντος νομοθετικού πλαισίου. Η διάταξη αυτή ενσωματώνει τη νομολογία του ΔΕΕ και συνιστά μία ήπια και εύλογη προσέγγιση, η οποία ανταποκρίνεται στις σύγχρονες και δυναμικά εξελισσόμενες εταιρικές μορφές των οικονομικών φορέων, ενώ ταυτόχρονα περιλαμβάνει τα εχέγγυα ώστε να μην ερμηνευθεί ως ένα γενικό άνοιγμα των συμβάσεων σε φορείς που δεν έλαβαν μέρος στην αρχική διαδικασία ανάθεσης και δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία αξιολόγησης,</p> <p>ε) όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο</p>
--	--

	<p>ακόλουθων τιμών: (αα) των κατώτατων ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, (ββ) του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης. Η τροποποίηση αυτή πάντως δεν πρέπει να μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων,</p> <p>στ) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παρ. 2.</p> <p>Ακολούθως, στην παρ. 2 προσδιορίζονται οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες η τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο θεωρείται ουσιώδης. Συγκεκριμένα, ουσιώδης τροποποίηση υπάρχει όταν: (α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικά ή την αποδοχή προσφοράς διαφορετικής από εκείνη που επιλέχθηκε αρχικά ή θα προσέλκυαν επιπλέον συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, (β) η τροποποίηση μεταβάλλει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο ο οποίος δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο, (γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, (δ) νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περ. δ' της παρ. 1, (ε) η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου. Στην παρ. 3 προβλέπεται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα ουσιώδους τροποποίησης της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, κατά την έννοια της παρ. 2, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο ελέγχει τη νομιμότητα της τροποποίησης και την</p>
--	---

	<p>επάρκεια της αιτιολογίας. Στην παρ. 4 διευκρινίζεται ότι για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στις περ. β', γ' και ε' της παρ. 1, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, η αναπροσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς. Στην παρ. 5 ορίζεται ότι η τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο γίνεται σε κάθε περίπτωση ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ και απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ενώ, στην παρ. 6 ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή που τροποποιεί μία σύμβαση με βάση τις περ. β' και γ' της παρ. 1 δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3978/2011.</p>
187	<p>Με το άρθρο 187 προστίθεται άρθρο 63Α στον ν. 3433/2006, με το οποίο ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οριστική απόρριψη των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων, προσδιορίζοντας σαφώς τις σχετικές υποχρεώσεις του παρόχου των υπηρεσιών, καθώς και τις ενδεχόμενες κυρώσεις που δύναται να επιβληθούν σε βάρος του και απορρέουν από τη μη τήρηση των ανωτέρω υποχρεώσεων. Ειδικότερα, η παρ. 1 εισάγει τη δυνατότητα αντικατάστασης των παραδοτέων, η οποία εγκρίνεται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας. Στην ανωτέρω απόφαση ορίζεται τακτή προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να γίνει η αντικατάσταση. Η παρ. 2 αναφέρεται στην κήρυξη έκπτωτου του αναδόχου που δεν αντικατέστησε τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης.</p>
188	<p>Με το άρθρο 188 προστίθεται άρθρο 70Α στον ν. 3433/2006, με το οποίο εισάγεται η δυνατότητα προσφυγής σε διαιτησία για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων. Μέσω της διαιτησίας,</p>

	<p>εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον, καθόσον προσφέρονται αξιόπιστες και ταχείες μέθοδοι επίλυσης διαφορών και ταυτόχρονα εξοικονομούνται χρόνος και πολύτιμοι πόροι προς όφελος τόσο της πολιτειακής δικαιοσύνης όσο και της αναθέτουσας αρχής και των εμπλεκόμενων οικονομικών φορέων. Σημειώνεται ότι η διαιτητική επίλυση διαφορών προβλέπεται ήδη ρητά στην ελληνική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 176 του ν. 4412/2016) για τον τομέα των δημοσίων έργων. Με το παρόν άρθρο προβλέπεται πλέον ρητά η δυνατότητα επίλυσης με διαιτησία των διαφορών που απορρέουν από συναφθείσες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών και αφορούν τον κρίσιμο και ευαίσθητο τομέα της άμυνας. Η προωθούμενη ρύθμιση εκτιμάται ότι δύναται να συμβάλει στην αποτροπή χρονοβόρων δικαστικών διενέξεων με επιτυχή και ταχεία επίλυση διαφορών μέσω του σύγχρονου και πλέον αποτελεσματικού για το συμβατικό δίκαιο θεσμού της διαιτησίας, με όρους όμως που διασφαλίζουν στον μέγιστο βαθμό και την αναθέτουσα αρχή (δίκαιη και αποτελεσματική εκπροσώπηση Δημοσίου, εφαρμοστέο ελληνικό δίκαιο).</p> <p>Ειδικότερα, καθορίζεται ότι στα έγγραφα της σύμβασης η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συμπεριλάβει ρήτρα διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που απορρέει από ή σχετίζεται με τη συγκεκριμένη σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων και διαφορών που σχετίζονται με το κύρος, την ερμηνεία ή την εκτέλεση αυτής. Στην παρ. 2 διευκρινίζεται ότι για την προσφυγή σε διαιτησία απαιτείται σχετική κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, κατόπιν γνωμοδότησης της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 49 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Τέλος, στην παρ. 3 ορίζεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο εδρεύει και συνεδριάζει στην Αθήνα και εφαρμόζει το ελληνικό δίκαιο.</p>
--	--

	<p>Γλώσσα της διαιτητικής διαδικασίας ορίζεται η ελληνική, η διαιτητική δε απόφαση και το κείμενο της συμφωνίας στο οποίο αυτή βασίζεται συντάσσονται πρωτότυπα στην ελληνική γλώσσα. Για επιμέρους θέματα σχετικά με τη διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας και τη διαιτητική απόφαση ισχύουν τα αναφερόμενα στα άρθρα 867 έως 903 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.</p>
189	<p>Με το άρθρο 189 ρυθμίζονται ζητήματα Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής (ΧΕΠ) για προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (FMS), με στόχο τη θεραπεία μακροχρόνιων εκκρεμοτήτων και την εξάλειψη των κινδύνων που ελλοχεύουν από τη διαδοχή υπολόγων, την επί μακρόν τήρηση δικαιολογητικών, ενίστε πλέον της δεκαετίας, αλλά και την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας απόδοσης.</p>
190	<p>Με το άρθρο 190 παρέχεται η δυνατότητα και η ευελιξία, ώστε το προϊόν τεσσάρων ΧΕΠ του ΥΠΕΘΑ, που εκδόθηκαν για την πληρωμή συμβάσεων προμηθειών μέσω FMS να μπορεί να χρηματοδοτήσει και το νεότερο ενεργοποιημένο υποπρόγραμμα «Αναβάθμιση Μαχητικών Α/Φ F-16 της ΠΑ» (FMS Case GR-D-SNY).</p>
191	<p>Στο άρθρο 191 περιλαμβάνονται οι διατάξεις του νομοσχεδίου που ρυθμίζουν τα θέματα που προκύπτουν από τη μεταβολή της νομοθεσίας. Ειδικότερα, διευκρινίζεται ότι αποφάσεις ενεργοποίησης προγραμμάτων που έχουν ληφθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, χωρίς να έχει ξεκινήσει η διαδικασία σύναψης σύμβασης, επικαιροποιούνται στην έκταση που απαιτείται προκειμένου να εναρμονίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ενώ, παράλληλα, προσδιορίζεται η έννοια της έναρξης διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο έναρξης τους, ενώ συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του</p>

	<p>παρόντος νόμου, εκτελούνται σύμφωνα με το καθεστώς που τις διείπε κατά τον χρόνο σύναψής τους. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής για αντικατάσταση της χρηματικής αξίας των κυρώσεων με ισόποσης αξίας προμήθεια υλικών ή παροχή υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 40 του ν. 3433/2006, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 171 του νομοσχεδίου, μπορεί να εφαρμοστεί και στις ίδη συναφθείσες και εκτελούμενες συμβάσεις στις οποίες δεν υφίσταται σχετικός όρος, καθώς και στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3978/2011 και για τις οποίες εκκρεμεί επιβολή ή είσπραξη επιβληθέντος χρηματικού προστίμου και τόκων επί της προκαταβολής λόγω υπερημερίας.</p>
192	<p>Με το άρθρο 192 καθορίζονται οι διατάξεις, οι οποίες καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Συγκεκριμένα, καταργείται το άρθρο 75 του ν. 3883/2010, τα άρθρα 9 και 11 και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 81 του ν. 3978/2011, καθώς και τα άρθρα 5, 7-11 και 13-18 του ν. 3433/2006.</p> <p>Ειδικότερα, σημειώνεται ότι η κατάργηση, ιδίως, της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3978/2011 αποτελεί σημαντική καινοτομία που εισάγεται με τον παρόντα νόμο. Η κατάργηση των διατάξεων που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο, για τις εξωχώριες εταιρείες, δεν γίνεται με σκοπό την άρση της απαγόρευσης σύναψης δημοσίων συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού με νομικές οντότητες που εδρεύουν σε χώρα μη συνεργάσιμη στον φορολογικό τομέα ή με προνομιακό φορολογικό καθεστώς, κατά τα οριζόμενα στον ισχύοντα Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (άρθρο 65 του ν. 4172/2013, Α' 167). Σκοπός της κατάργησης της ρητής αναφοράς στην προκείμενη απαγόρευση είναι η αποφυγή δημιουργίας σύγχυσης με άλλες διατάξεις τις ισχύουσας νομοθεσίας, οι οποίες εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση και στον χώρο των</p>

	<p>δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα στον τομέα της άμυνας, είτε υπάρχει ρητή παραπομπή σε αυτές, είτε όχι.</p> <p>Αναφορικά με την κατάργηση του άρθρου 11 του ν. 3978/2011, η κατάργηση καθίσταται επιβεβλημένη, διότι αφενός αποτελεί υπέρμετρα επαχθές μέτρο για τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, αφετέρου αυξάνει χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα το διοικητικό βάρος της αναθέτουσας αρχής. Ο ασφυκτικός έλεγχος των οικονομικών φορέων περιορίζει σε βαθμό πέραν του ανεκτού τις οικονομικές ελευθερίες που διασφαλίζει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και αποθαρρύνει τη συμμετοχή περισσότερων υποψηφίων σε διαγωνιστικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα η συμβολή του άρθρου αυτού στην προσπάθεια για εξασφάλιση πλήρους διαφάνειας στις εν λόγω διαδικασίες να είναι δυσανάλογα μικρή σε σύγκριση με την πολυπλοκότητα της εφαρμογής του, το διοικητικό κόστος που επιφέρει και τη νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού. Άλλωστε, η κατάργηση του εν λόγω άρθρου δεν επηρεάζει την εξασφάλιση ενός διαφανούς και αμερόληπτου πλαισίου διενέργειας των σχετικών διαδικασιών, για το οποίο θεσπίζονται ήδη επαρκείς και αποτελεσματικές εγγυήσεις στις λοιπές διατάξεις του ν. 3978/2011.</p>
193	Με το άρθρο 193 ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων				
		Μείωση δαπανών				
		Εξοικονόμηση χρόνου				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	×	×	×	
		Άλλο				
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	×	×	×	
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών		×	×	
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	×		×	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απλοποιούνται, επιταχύνονται και εκσυγχρονίζονται οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στον αμυντικό τομέα, εξισορροπώντας τις θεμελιώδεις αρχές της ισότιμης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, του γνήσιου και ελεύθερου ανταγωνισμού με τις απαιτήσεις διαφάνειας και ελέγχου, προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, βελτιστοποίηση του προγραμματισμού εξοπλιστικών συμβάσεων, αποκατάσταση της εμπιστοσύνης της κοινής γνώμης προς τους αρμόδιους φορείς σχεδίασης της

εθνικής αμυντικής στρατηγικής, διασφάλιση της βιωσιμότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων επιχειρήσεων αμυντικού τομέα.

Επιπλέον, η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων αμυντικού τομέα, ιδίως με την πρόβλεψη δυνατότητας χρήσης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) για τις συμβάσεις κάτω των χρηματικών ορίων της Οδηγίας 2009/81/ΕΚ, ως προκαταρκτικής απόδειξης πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής των υποψηφίων/συμμετεχόντων στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων αμυντικού τομέα, με σκοπό την απαλλαγή των επιχειρήσεων από την υποχρέωση υποβολής πλειάδας πιστοποιητικών και δικαιολογητικών συμμετοχής κατά το αρχικό στάδιο των διαγωνισμών/διαδικασιών ανάθεσης και την ενίσχυση των εγχώριων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ανάπτυξη συνεργειών με μεγάλες επιχειρήσεις του εξωτερικού. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και η υιοθέτηση προβλέψεων που διευκολύνουν την εκτέλεση και την εκκαθάριση των συμβάσεων αμυντικού τομέα, όσον αφορά στις εγγυήσεις, στη δυνατότητα τροποποίησης των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, στις επιβαλλόμενες κυρώσεις/ποινικές ρήτρες και στην κήρυξη εκπώτου του αναδόχου/προμηθευτή.

Σημαντικά οφέλη προκύπτουν και από την απαλλαγή των επιχειρήσεων από έξοδα διεκπεραίωσης των υποθέσεών τους διά της δικαστικής οδού, με τη δυνατότητα προσφυγής σε διαιτησία, ως μορφή εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, αποδεσμεύοντας ταυτόχρονα πολύτιμους πόρους και χρόνο προς όφελος τόσο της δικαιοσύνης όσο και της αναθέτουσας αρχής.

19.

Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
Σχεδιασμός / προετοιμασία	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	✗			
		Υποδομή / εξοπλισμός				
		Προσλήψεις / κινητικότητα				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	✗			
		Άλλο				
Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ					

	ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση	X			
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Η τροποποίηση των όρων περί εγγυήσεων και ιδίως η μείωση του ανώτατου ορίου εγγύησης συμμετοχής από 5% σε 2%, ο καθορισμός ανώτατου ορίου εγγύησης καλής εκτέλεσης σε 5% από 10% που ίσχυε και η κατάργηση της απαίτησης εγγύησης συμμετοχής στις συμφωνίες-πλαίσιο και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης δύναται να επιφέρει μείωση των εσόδων του Δημοσίου σε περίπτωση κατάπτωσης των εγγυήσεων αυτών, πλην όμως κατά πάγια πρακτική των οικονομικών φορέων, η νομιμότητα της κατάπτωσής τους αμφισβητείται διά της δικαστικής οδού, με αποτέλεσμα η διαδικασία είσπραξής τους να καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής και σε πολλές περιπτώσεις ζημιογόνα για το Δημόσιο, οδηγώντας σε μακροχρόνιες δικαστικές διενέξεις. Περαιτέρω, η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης συντείνει στην υποβοήθηση ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες λόγω της χαμηλής ρευστότητας και του μικρού κύκλου εργασιών που διαθέτουν, δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στο υψηλό λειτουργικό κόστος που απαιτεί η διατήρηση των σχετικών εγγυητικών επιστολών, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται και η συμμετοχή τους σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων στρατιωτικού εξοπλισμού. Σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να παραβλεφθεί ότι το κόστος των εγγυήσεων μετακυλίεται, εν τέλει, στον αγοραστή, αυξάνοντας την συμβατική αξία της προμήθειας/παροχής, ενώ κάθε μείωση του ποσοστού τους επιτρέπει την κατάθεση εκ μέρους των υποψηφίων συμφερότερων για το Δημόσιο οικονομικών προσφορών.

20.

Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	x			
		Άλλο				
ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		Πιλοτική εφαρμογή				
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης				
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Η δυνατότητα αποδοχής εταιρικών εγγυητικών επιστολών, πλην της εγγύησης συμμετοχής, απαιτεί ιδιαίτερη αντιμετώπιση ως προς την είσπραξη των ποσών των εγγυήσεων, πλην όμως οι πιθανοί κίνδυνοι περιορίζονται ουσιαστικά, καθόσον η επιλογή αυτή εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση, εφόσον προβλεφθεί ρητά στα έγγραφα της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι οι εταιρείες που τις εκδίδουν διαθέτουν την απαιτούμενη πιστοληπτική ικανότητα, πιστοποιημένη από διεθνείς οίκους αξιολόγησης αναγνωρισμένους από το ελληνικό Δημόσιο.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (<i>ηλεκτρονική επισύναψη</i>). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.	
-----	---	--

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
☐	Διεθνής διαβούλευση	
23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
☐	Αριθμός συμμετασχόντων	
☐	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
☐	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης	

	επαρκούς αιτιολόγησης)	
	Αριθμός συμμετασχόντων	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν σχετίζεται με συγκεκριμένη διάταξη του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο <i>(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)</i>	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ενοποιημένη απόδοση ΣΕΕ 81 ΣΛΕΕ, ΕΕ C 115/01 της 09.05.2008).
☐	Κανονισμός	Δεν υφίσταται.
☐	Οδηγία	Οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13 ^{ης} Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, καθώς και την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK (ΕΕ L 216/76 της 20.8.2009)
☐	Απόφαση	Δεν υφίσταται.
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Δεν υφίσταται.
☐	Διεθνείς συμβάσεις	Δεν υφίσταται.

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών
☐	<p style="text-align: right;">Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</p> <p>ΕΣ 1/2013 (ΣΤ' Κλιμάκιο-Πράξη): Προσυμβατικός έλεγχος. Τροποποιητικές συμβάσεις. Έλεγχος νομιμότητας του σχεδίου της 5ης Τροποποίησης της σύμβασης μεταξύ του ΥΠΕΘΑ και της αναδόχου εταιρείας, με αντικείμενο την προμήθεια πολυυβόλων. Εφόσον η υπό κρίση τροποποίηση δεν προκαλεί αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της αρχικής σύμβασης, το υποβληθέν σχέδιο τροποποίησης αυτής δεν υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο και, ως εκ τούτου, το παρόν Κλιμάκιο πρέπει να απέχει του ελέγχου.</p> <p>ΣτΕ 512/2012 (ΑΣΦ): Διαγωνισμός της Πολεμικής Αεροπορίας για εγκατάσταση ραντάρ. Αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της διακήρυξης. Οι συμβάσεις που συνάπτονται στον τομέα της άμυνας και έχουν ως αντικείμενο την προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού ή έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που αφορούν άμεσα στρατιωτικό εξοπλισμό, δεν υπόκεινται στις διατάξεις των οδηγιών 2004/17/EK, 2004/18/EK και 2009/81/EK εφόσον τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να προβούν στην ανάθεσή τους σύμφωνα με ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες διεθνούς οργανισμού. Δεν έχουν εφαρμογή επί των εν λόγω συμβάσεων οι ειδικές δικονομικές διατάξεις του ν. 3886/2010 και του δεύτερου μέρους του ν.3978/2011. Δεν επιτρέπεται, πάντως, και δεν δικαιολογείται εξαίρεση από τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/81/EK στην περίπτωση καταχρηστικής εφαρμογής των ανωτέρω διαδικαστικών κανόνων, προκειμένου δηλαδή να παρακαμφθούν οι ρυθμίσεις</p>

	<p>της εν λόγω Οδηγίας. Έννοια διεθνούς οργανισμού κατά το άρθρο 12 στοιχ. γ' της Οδηγίας 2009/81/ΕΚ.</p> <p>ΣτΕ 14/2015 (ΑΣΦ): Αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ΑΕ κατά του ΥΕΘΑ και κατά της παρεμβαίνουσας ΑΕ, σχετικά με την προκήρυξη διαγωνισμού για την προμήθεια «Πελμάτων - Πεδίλων (Εξαρτήματα Ερπύστριας Τεθωρακισμένων Οχημάτων)» του ΥΠΕΘΑ. Η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3978/2011 και εισάγεται αρμοδίως ενώπιον της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ. Μόνη παραδεκτώς προσβαλλομένη πράξη είναι η απόφαση του Γεν. Δ/ντή της ΓΔΑΕΕ, με την οποία απερρίφθη η προδικαστική προσφυγή της αιτούσας. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει τα διάφορα δικαιολογητικά οικονομικής και χρηματοπιστωτικής επάρκειας είτε εναλλακτικά είτε σωρευτικά. Αποδεχτή η αίτηση. Ως ασφαλιστικό μέτρο διατάσσεται η μη κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού υπέρ της παρεμβαίνουσας εταιρείας.</p> <p>ΣτΕ 198/2015 (ΑΣΦ) και ΣτΕ 199/2015 (ΑΣΦ): περί αρμοδιότητας ΣτΕ-Διοικ.Εφ. Με τη διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού τίθεται το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το διαγωνισμό, όχι, όμως, και το δικονομικό πλαίσιο επιλύσεως των αναφυομένων κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού διαφορών.</p> <p>ΣτΕ 200/2015 (ΑΣΦ): Η έκδοση των εγγυητικών επιστολών στο πλαίσιο διαγωνισμών που αφορούν αποκλειστικώς σε προμήθεια αμυντικού υλικού εξοπλισμού και διενεργούνται από φορείς του ΥΠΕΘΑ, ρυθμίζεται από τις ειδικές, περί των διαγωνισμών με το αντικείμενο αυτό, διατάξεις του άρθ. 33 του ν. 3433/2006, διατηρούμενες σε ισχύ με το άρθρο 81 του ν. 3978/2011.</p>
--	---

ΣτΕ 235/2015 (ΑΣΦ): Ο επίδικος διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (προμήθεια υλικών για κάλυψη επιχειρησιακών αναγκών πολεμικών πλοίων) και του προϋπολογισμού του, ο οποίος λαμβάνεται, κατ' άρθρο 25 §5 του ν. 3978/2011, υπόψη στο σύνολό του, ανεξαρτήτως του ότι κατά τη διακήρυξη προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης και, ως εκ τούτου, υποβολής προσφοράς για μεμονωμένα υλικά, έκαστο εκ των οποίων έχει διακριτή προϋπολογισθείσα δαπάνη, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του δεύτερου Μέρους του ν. 3978/2011 και, συνεπώς, αρμόδιο προς εκδίκαση της παρούσας αίτησης είναι το ΣτΕ. Η άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων του άρθρου 91 του ν.3978/2011 υπόκειται ήδη στο προβλεπόμενο στο άρθρο 5§1 του ν.3886/10 παράβολο ποσοστού 1% επί της προϋπολογισθείσας αξίας (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ) της δημόσιας σύμβασης στη σύναψη της οποίας αφορά η επίδικη διαδικασία ανάθεσης. Η καταβολή δε πλήρους του προβλεπόμενου από τις ανωτέρω διατάξεις παραβόλου συνιστά, κατά τα παγίως κριθέντα, προϋπόθεση του παραδεκτού της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων.

ΣτΕ 3653/2015: Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει τα διάφορα δικαιολογητικά οικονομικής και χρηματοπιστωτικής επάρκειας είτε εναλλακτικά είτε σωρευτικά. Πότε είναι παραδεκτές οι τραπεζικές βεβαιώσεις. Η αποδοχή της συμμετοχής της παρεμβαίνουσας στο διαγωνισμό δεν είναι νόμιμη, διότι στην τραπεζική επιστολή δεν γίνεται καμία αναφορά σε ύψος ποσού σχετικά με την χρηματοπιστωτική ικανότητά της. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης κατά της απόφασης με την οποία απερρίφθη η προδικαστική προσφυγή της αιτούσας.

	<p>ΣτΕ 1544/2016: Αιτιολογημένα απορρίφθηκε η οικονομική προσφορά της αιτούσας, εφόσον η προσκομισθείσα εγγυητική επιστολή συμμετοχής της στο διαγωνισμό είχε εκδοθεί από το ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ και όχι από πιστωτικό ίδρυμα, αναγνωρισμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Ο σχετικός όρος της διακήρυξης απαράδεκτα αμφισβητείται επ' ευκαιρία προσβολής πράξεως εκδοθείσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του διαγωνισμού. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης.</p> <p>ΣτΕ 2468/2016: Οι οικείες συμβάσεις δεν υπάγονται στις Οδηγίες 2004/17/EK, 2004/18/EK και 2009/81/EK, εφόσον τα κράτη-μέλη προβούν στην ανάθεσή τους σύμφωνα με ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες διεθνούς οργανισμού, όπως του NATO. Η εξαίρεση από τον έλεγχο του ΣΤΕ αμφισβητήσεων σχετικών με την ερμηνεία και εφαρμογή διαδικαστικών κανόνων διεθνούς οργανισμού, η επίλυση των οποίων ανατίθεται σε διακρατική διαιτησία, δεν αντίκειται στα άρθρα 20 παρ. 1 και 95 παρ. 1 περ. α' του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης.</p>
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία
☐	<p><i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i></p> <p>1. ΔΕΚ 72/83, 10.07.1984, Campus Oil και λοιποί, Συλλ. 1984, 2727.</p> <p>2. ΔΕΚ 222/84, 15.05.1986, Johnston, Συλλ. 1986, 1651.</p> <p>3. ΔΕΚ C-376/89, 05.03.1991, Giagounidis/Reutlingen, Συλλ. 1991, I-1069.</p> <p>4. ΔΕΚ C-367/89, 04.10.1991, Richardt και Les</p>

	<p>Accessoires Scientifiques, Συλλ. 1991, 1-4621.</p> <p>5. ΔΕΚ C-328/92, 03.05.1994, Επιτροπή/Ισπανία, Συλλ. 1994, 1-1569.</p> <p>6. ΔΕΚ C-324/93, 28.03.1995, The Queen / Secretary of State for the Home Department, ex parte Evans Medical and Macfarlan Smith, Συλλ. 1995, 1-563.</p> <p>7. ΔΕΚ C-414/97, 16.09.1999, Επιτροπή/Ισπανία, Συλλ. 1999, 1-5585.</p> <p>8. ΔΕΚ C-273/97, 26.10.1999, Sirdar, Συλλ. 1999, 1-7403.</p> <p>9. ΔΕΚ C-285/98, 11.01.2000, Kreil, Συλλ. 2000, 1-69.</p> <p>10. ΔΕΚ C-274/99 P, 06.03.2001, Connolly/Επιτροπή, Συλλ. 2001, I-1611.</p> <p>11. ΔΕΚ C-186/01, 11.03.2003, Dory, Συλλ. 1-2479.</p> <p>12. ΠΕΚ T-26/01, 30.09.2003, Focchi munizioni/Επιτροπή, Συλλ. 2003, 11-3951.</p> <p>13. ΔΕΚO-252/01, 16.10.2003, Επιτροπή/Βέλγιο, Συλλ.2003, 1-11859.</p> <p>14. ΔΕΚ C-337/05, 08.04.2008, Επιτροπή/Ιταλία, Συλλ. 2008, 1-2173.</p> <p>15. ΔΕΚ C-157/06, 02.10.2008, Επιτροπή/Ιταλία, Συλλ.2008, 1-7313.</p> <p>16. ΔΕΚ C-409/05, 15.12.2009, Επιτροπή/Ελλάδα.</p>
☒	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
☒	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης</i>	<i>Υφιστάμενες διατάξεις</i>
	<p>4. Η απόφαση της παρ. 1 για τη Δομή Δυνάμεων ως προς τα μέσα επαναξιολογείται και επικαιροποιείται κάθε τρία έτη ή και συντομότερα, εάν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα.</p>	<p>Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 3883/2010, η οποία είχε ως εξής:</p> <p>«4. Η απόφαση της παραγράφου 1 για τη Δομή Δυνάμεων ως προς τα μέσα επαναξιολογείται και επικαιροποιείται κάθε πέντε χρόνια ή και συντομότερα, εάν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα.»</p>
	<p>Άρθρο 73</p> <p>Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός Αμυντικών Εξοπλισμών</p> <p>1. Ο Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ) για την προμήθεια νέων μέσων και την κάλυψη των απαιτήσεων υποστήριξης των υφιστάμενων μέσων καταρτίζεται από το ΓΕΕΘΑ με βάση τη Δομή Δυνάμεων του άρθρου 72. Ο ΜΠΑΕ έχει δωδεκαετή διάρκεια και επανεξετάζεται και επικαιροποιείται κάθε τρία έτη ή και συντομότερα, αν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα.</p> <p>2. Στον ΜΠΑΕ αποτυπώνεται ο συνολικός σχεδιασμός των απαιτούμενων ανά Γενικό Επιτελείο προγραμμάτων με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος και τη σειρά προτεραιότητας υλοποίησής τους.</p> <p>3. Ο ΜΠΑΕ διακρίνεται σε δύο μέρη:</p> <p>α) στο πρώτο μέρος εντάσσονται τα</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 73 του ν. 3883/2010, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 73</p> <p>Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p>1. Με βάση τη Δομή Δυνάμεων, όπως αυτή καθορίζεται κατά το άρθρο 72, καταρτίζεται το Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων. Το Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα έχει δεκαπενταετή διάρκεια και επανεξετάζεται και επικαιροποιείται ανά τριετία, ώστε να εναρμονίζεται με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής.</p> <p>2. Για την κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου</p>

<p>προγράμματα προμήθειας νέων μέσων συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και της εν συνεχείᾳ υποστήριξής τους.</p> <p>β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται τα προγράμματα υποστήριξης, όπως προμήθειες, υπηρεσίες και έργα υποδομής των υφιστάμενων μέσων.</p> <p>4. Για την κατάρτιση, την επανεξέταση και την επικαιροποίηση του ΜΠΑΕ εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 72. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΜΠΑΕ εφαρμόζονται τα άρθρα 74 και 76.</p>	<p>72. Επιπλέον λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα δημοσιονομικά δεδομένα, οι οροφές πιστώσεων που καθορίζει η Κυβέρνηση και οι προγνώσεις και προβολές ως προς τις πληρωμές και παραλαβές που επηρεάζουν το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος.»</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 74</p> <p style="text-align: center;">Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού</p> <p>1. Με βάση τον ΜΠΑΕ, καταρτίζεται από το ΓΕΕΘΑ, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ) και σε συντονισμό με τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ), ο Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ). Ο ΚΠΣΣΕ είναι τετραετούς διάρκειας και επανεξετάζεται και επικαιροποιείται σε ετήσια βάση, ή όποτε απαιτηθεί για κάλυψη εκτάκτων απαιτήσεων, ώστε να εναρμονίζεται με τον κρατικό προϋπολογισμό.</p> <p>2. Για την κατάρτιση, την επανεξέταση και την επικαιροποίηση του ΚΠΣΣΕ εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 72, η διαδικασία όμως ολοκληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά τη</p>	<p>Αντικαθίστανται ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 και προστίθενται παρ. 3 και 4 στο άρθρο 74 του ν. 3883/2010, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 74</p> <p style="text-align: center;">Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p>1. Με βάση το Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων του άρθρου 73 καταρτίζεται το Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων, το οποίο επανεξετάζεται και επικαιροποιείται κάθε χρόνο ώστε να εναρμονίζεται με τον Κρατικό Προϋπολογισμό.</p> <p>2. Για την κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Τριετούς Κυλιόμενου</p>

<p>διατύπωση γνώμης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο ΚΠΣΣΕ πρέπει να βρίσκεται μέσα στα όρια των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού.</p> <p>3. Στον ΚΠΣΣΕ εντάσσονται με σειρά προτεραιότητας χρηματοδότησης οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού καθώς και των έργων υποδομής για την υποστήριξή του, που έχουν συναφθεί ή προβλέπεται να συναφθούν κατά τη διάρκειά του, των οποίων οι χρηματοδοτικές απαιτήσεις μπορεί να καλυφθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους από πιστώσεις που προβλέπεται να εγγραφούν σε Αριθμό Λογαριασμού Εξόδου (ΑΛΕ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.</p> <p>4. Ο ΚΠΣΣΕ περιλαμβάνει τρία μέρη:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) στο πρώτο μέρος εντάσσονται οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού μείζονος οικονομικής αξίας, ίσης ή ανώτερης των 30.000.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται οι λοιπές συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού. γ) στο τρίτο μέρος εντάσσονται οι συμβάσεις των έργων υποδομής που είναι αναγκαία για την υποστήριξη του στρατιωτικού εξοπλισμού. 	<p>Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 72, η διαδικασία όμως ολοκληρώνεται με απόφαση του ΥΕΘΑ που κινείται μέσα στο πλαίσιο των σχετικών προβλέψεων του Προϋπολογισμού.»</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 76 Ενεργοποίηση προγράμματος στρατιωτικού εξοπλισμού</p> <p>1. Η εκκίνηση της ενεργοποίησης των προγραμμάτων που είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ</p>	<p>Αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2, καταργείται η παρ. 1Α και προστίθενται παρ. 3, 4 και 5 στο άρθρο 76 του ν. 3883/2010, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: right;">«Άρθρο 76</p>

ή εντάσσονται στο ΚΠΣΣΕ γίνεται με εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η αιτιολόγηση της αναγκαιότητας/σκοπιμότητας, η εκτιμώμενη συνολική δαπάνη με το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα αποδέσμευσης των πιστώσεων, η προτεινόμενη διαδικασία υλοποίησης με τη σχετική αιτιολόγησή της, οι εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές και οι ενδεχόμενες απαιτήσεις για την ασφάλεια εφοδιασμού και πληροφοριών. Η διαδικασία ενεργοποίησης ολοκληρώνεται κατά περύπτωση ως εξής:

α) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 (Α' 137), η εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου εισάγεται στο Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων, το οποίο και γνωμοδοτεί σχετικά. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει την εισήγησή του προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ζητά τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ), της ΓΔΟΣΥ και της ΓΔΠΕΑΔΣ, ενώ μπορεί να θέσει το ζήτημα προς συζήτηση στο Συμβούλιο Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, υποχρεωτικά εφόσον το πρόγραμμα αφορά σύμβαση ή συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 30.000.000 ευρώ, και δυνητικά σε κάθε άλλη περύπτωση, εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ, που αποφασίζει σχετικά μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αποφασίζει σχετικά ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Για τα υπόλοιπα προγράμματα που δεν εισάγονται στο

Ενεργοποίηση του Προγράμματος Προμηθειών

1. Κάθε υποπρόγραμμα (ολοκληρωμένη πρόταση) προμήθειας αμυντικού υλικού, εφόσον είναι εντεταγμένη στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα, ενεργοποιείται με πρόταση του Ανωτάτου Συμβουλίου του οικείου κλάδου, που εισάγεται στο ΣΑΓΕ, το οποίο και γνωματεύει σχετικά. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει την πρότασή του προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ζητά τη γνώμη των Γενικών Διευθύνσεων Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων, Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης και Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων, ενώ μπορεί να θέσει το ζήτημα προς συζήτηση στο Συμβούλιο Άμυνας. Ο Υπουργός, υποχρεωτικά εφόσον το υποπρόγραμμα είναι μείζονος οικονομικής αξίας και δυνητικά σε κάθε άλλη περύπτωση, εισάγει το ζήτημα στο ΚΥΣΕΑ που αποφασίζει σχετικά μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Για τα υπόλοιπα υποπρόγραμματα, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Υπουργό μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

1A. Κατά παρέκκλιση της διαδικασίας της ανωτέρω παραγράφου, για υποπρόγραμματα των οποίων η

<p>ΚΥΣΕΑ, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.</p> <p>β) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.</p> <p>γ) Για προγράμματα που προβλέπεται να υλοποιηθούν μέσω διακρατικής συμφωνίας, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης χρηματικής αξίας, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από το ΚΥΣΕΑ σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περ. α', ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.</p> <p>2. Στην περύπτωση προγράμματος προμήθειας νέου μέσου ή εκσυγχρονισμού/αναβάθμισης υφιστάμενου μέσου, για την έναρξη της διαδικασίας της παρ. 1 εκπονείται μελέτη από το οικείο Γενικό Επιτελείο, η οποία περιλαμβάνει:</p> <p>α) εκτίμηση για την αμυντική ανάγκη που πρέπει να καλυφθεί στο πλαίσιο της Δομής Δυνάμεων,</p> <p>β) εκτίμηση για το συνολικό κόστος κύκλου ζωής του μέσου, στο οποίο περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η αρχική και η εν συνεχείᾳ υποστήριξή του και συγκεκριμένα: η συντήρηση, τα ανταλλακτικά, τα πυρομαχικά, η εκπαίδευση,</p>	<p>εκτιμώμενη αξία εκτός Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του Ν. 3978/2011, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, μετά από εισήγηση του Ανωτάτου Συμβουλίου του οικείου κλάδου. Για τα υποπρογράμματα αυτά γίνεται ενημέρωση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής ανά εξάμηνο.</p> <p>2. Με την απόφαση ενεργοποίησης υποπρογράμματος καθορίζεται και η διαδικασία εκτέλεσης της προμήθειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 81/2009 και στη σχετική εθνική νομοθεσία.»</p>
---	---

τα παρελκόμενα έργα υποδομής, οι δυνατότητες εκσυγχρονισμού ή παράτασης της διάρκειας ζωής ή αναβάθμισης, καθώς και κάθε άλλο συναφές και κρίσιμο για την εκτίμηση του συνολικού κόστους στοιχείο,

γ) πρόταση για το επιθυμητό επύπεδο ασφάλειας εφοδιασμού και πληροφοριών, το εκτιμώμενο κόστος των οποίων θα συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του κύκλου ζωής, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του άρθρου 3 του ν. 3978/2011.

3. Με τη διαδικασία της παρ. 1, στο πλαίσιο του συνολικού προϋπολογισμού του ΚΠΣΣΕ, μπορεί να ενεργοποιούνται επιτροσθέτως προγράμματα που δεν είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ αλλά είναι κατεπείγοντα ή κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς αμυντικούς λόγους, με ενημέρωση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

4. Μέχρι την κατάρτιση του πρώτου ΜΠΑΕ και του πρώτου ΚΠΣΣΕ, με τη διαδικασία της παρ. 1 μπορεί να ενεργοποιούνται προγράμματα που κρίνονται αναγκαία βάσει του επιχειρησιακού σχεδιασμού των Ενόπλων Δυνάμεων. Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον η εκτιμώμενη αξία του προγράμματος είναι ίση ή ανώτερη των 10.000.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή διατυπώνει σύμφωνη γνώμη.

5. Με την απόφαση ενεργοποίησης προγράμματος της παρ. 1 δίνεται η εντολή στην αρμόδια υπηρεσία για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων,

<p>σύμφωνα με τους καθοριζόμενους γενικούς και ειδικούς όρους ανάθεσης και εκτέλεσης.</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 1</p> <p style="text-align: center;">Προγραμματισμός συμβάσεων στον τομέα της άμυνας</p> <p>Η έγκριση του συνολικού προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) μέσα στο πλαίσιο της Δομής Δυνάμεων, η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου Προγραμματισμού Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ), η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Κυλιόμενου Προγραμματισμού Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ) και η ενεργοποίηση των προγραμμάτων στρατιωτικού εξοπλισμού διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 72 έως 76 του ν. 3883/2010 (Α' 167).</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 1 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 1</p> <p style="text-align: center;">Προγραμματισμός συμβάσεων στον τομέα της άμυνας</p> <p>1. Η έγκριση του συνολικού προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) μέσα στο πλαίσιο της δομής δυνάμεων, η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου (15ετούς) Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού, η κατάρτιση και επανεξέταση του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και η έγκριση της ενεργοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 72-76 του ν. 3883/2010 (Α' 167).</p> <p>2. Με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ν. 3883/2010 μπορεί να εντάσσονται επιπροσθέτως στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού και ταυτοχρόνως να ενεργοποιούνται υποπρογράμματα που είναι κατεπείγοντα ή κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς αμυντικούς λόγους στο πλαίσιο του συνολικού προϋπολογισμού του Τριετούς</p>

	<p>Κυλιόμενου Προγράμματος.</p> <p>3. Μέχρι την κατάρτιση του πρώτου Μακροπρόθεσμου και του πρώτου Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 72-75 του Ν. 3883/2010, με τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 76 του ίδιου νόμου, μπορεί να ενεργοποιούνται μεμονωμένα υποπρογράμματα που κρίνονται αναγκαία για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό των Ενόπλων Δυνάμεων, μετά από γνώμη της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Ειδικά, για μεμονωμένα υποπρογράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός Φόρου Προστιθέμενης Αξίας είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, η ενεργοποίηση τους γίνεται με τη διαδικασία των παραγράφων ΙΑ και 2 του άρθρου 76 του Ν. 3883/2010, με ενημέρωση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής ανά εξάμηνο.</p> <p>4. Στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του ν. 3883/2010 οι λέξεις «με τους τριετείς Κρατικούς Προϋπολογισμούς» αντικαθίστανται με τις λέξεις «με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής».</p> <p>5. Στα άρθρα 74 και 75 του ν. 3883/2010 η έννοια «Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων» αντικαθίσταται με</p>
--	--

	την έννοια «Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων.»
<p style="text-align: center;">Άρθρο 2</p> <p style="text-align: center;">Αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων</p> <p>1. Στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 72 έως 76 του ν. 3883/2010 σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.</p> <p>2. Η Επιτροπή ενημερώνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο, για την εξέλιξη των εξοπλιστικών προγραμμάτων μείζονος οικονομικής αξίας και τη συνολική εξέλιξη του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.</p> <p>3. Η Επιτροπή ασκεί, επίσης, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής.</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 2</p> <p>Αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων</p> <p>1. Στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 72-75 του ν. 3883/ 2010 σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Προμηθειών και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων.</p> <p>2. Στο πλαίσιο των ρυθμίσεων των άρθρων 72-76 του ν. 3883/2010, η Επιτροπή:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) ενημερώνεται και διατυπώνει τη γνώμη της για όλα τα υποπρογράμματα ανεξαρτήτως ποσού, β) ενημερώνεται, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο για την εξέλιξη όλων των μείζονων εξοπλιστικών προγραμμάτων και τη συνολική εξέλιξη

	<p>του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Προμηθειών και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού.</p> <p>3. Η Επιτροπή ασκεί επίσης τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής.»</p>
3. Στο πλαίσιο των προβλέψεων της παρ. 1, παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ, να επιβάλλει ειδικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης που θα προβλέπουν την υποχρέωση του αναδόχου για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του άρθρου 18Α	<p>Προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 3 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 3</p> <p>Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική</p> <p>1. Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, επιστράτευσης ή πολέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μίας εγχώριας τεχνολογικής - βιομηχανικής βάσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν σε έρευνα και ανάπτυξη, σε συγκεκριμένους, στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφάλειας. Η βάση αυτή διασφαλίζει την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των ΕΔ σε υλικά, αναλώσιμα, εξαρτήματα, υπηρεσίες άμεσης συντήρησης και</p>

	<p>τεχνικής υποστήριξης και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων σε όλες τις περιπτώσεις, εγκαίρως και υπό κάθε περίσταση.</p> <p>2. Οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 καθορίζονται και εξειδικεύονται, στο πλαίσιο της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και της Εθνικής Στρατιωτικής Στρατηγικής, από την Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική, η οποία εγκρίνεται από το ΚΥΣΕΑ (Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας), μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και γνώμη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του άρθρου 2.»</p>
<p>Άρθρο 5</p> <p>Υπουργείο Εθνικής Άμυνας – Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων</p> <p>1. Οι συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στον τομέα της άμυνας συνάπτονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.</p> <p>2. Η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) έχει τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α) διενεργεί τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 16, των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24,</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 5</p> <p>Υπουργείο Εθνικής Άμυνας – Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων</p> <p>1. Οι συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας συνάπτονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.</p> <p>2. Η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΓΔΑΕΕ) έχει τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α) διενεργεί τις διαδικασίες που</p>

<p>β) παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων της περ. α' και διενεργεί τις απαιτούμενες προς τούτο διαδικασίες, πλην των παραλαβών και πληρωμών,</p> <p>γ) συγκροτεί τα συλλογικά όργανα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων αρμοδιότητάς της, που προβλέπονται στο άρθρο 7,</p> <p>δ) προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για την εκπλήρωση των στατιστικών υποχρεώσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με το άρθρο 97,</p> <p>ε) υλοποιεί την Κρατική Διασφάλιση Ποιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3433/2006 (Α' 20) και πιστοποιεί τη συμμόρφωση νέων προϊόντων εγχώριας προέλευσης με συμφωνίες τυποποίησης,</p> <p>στ) διενεργεί τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων αξιοποίησης μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με το άρθρο 107, με εκτιμώμενο οικονομικό αντάλλαγμα ίσο ή ανώτερο από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24,</p> <p>ζ) παρακολουθεί την εκτέλεση των Προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης του Κεφαλαίου Ή' του Δεύτερου Μέρους και συγκροτεί τις επιτροπές ελέγχου και παραλαβών τους.</p>	<p>απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας είτε εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, πλην του τρίτου Μέρους είτε εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου,</p> <p>β) παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων της περίπτωσης α', πλην της διενέργειας των παραλαβών,</p> <p>γ) εισηγείται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται στο άρθρο 7, πλην των επιτροπών παραλαβής,</p> <p>δ) διενεργεί τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων εκποίησης στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107.»</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 6</p> <p style="text-align: center;">Αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p style="text-align: center;">1. Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των ΕΔ έχουν τις</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 6</p> <p style="text-align: center;">Αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων</p>

<p>εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α) προσδιορίζουν τις ανάγκες τους στο πλαίσιο του ΜΠΑΕ και τις τεκμηριώνουν στο πλαίσιο του ΚΠΣΣΕ,</p> <p>β) διενεργούν τον τεχνικό διάλογο, σύμφωνα με το άρθρο 31,</p> <p>γ) συντάσσουν και εγκρίνουν τις τεχνικές προδιαγραφές, σύμφωνα με το άρθρο 30,</p> <p>δ) εισηγούνται την ενεργοποίηση προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 76 του ν. 3883/2010,</p> <p>ε) διενεργούν τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 16, των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24,</p> <p>στ) διενεργούν τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 16 ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας,</p> <p>ζ) διενεργούν τις παραλαβές σε εκτέλεση των συμβάσεων που έχουν συναφθεί,</p> <p>η) συγκροτούν τα συλλογικά όργανα του άρθρου 7 για τις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων αρμοδιότητάς τους,</p> <p>θ) παρακολουθούν την εκτέλεση των συμβάσεων των περ. ε' και σ' και διενεργούν τις απαιτούμενες προς τούτο διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση κατακύρωσης,</p> <p>ι) διενεργούν τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων αξιοποίησης μη επιχειρησιακά</p>	<p>1. Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, τα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α) προσδιορίζουν και τεκμηριώνουν τις ανάγκες τους στο πλαίσιο του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Προμηθειών και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων,</p> <p>β) εισηγούνται την ενεργοποίηση ενός υποπρογράμματος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 76 του Ν. 3883/2010 (Α' 167),</p> <p>γ) συντάσσουν τις τεχνικές προδιαγραφές,</p> <p>δ) διενεργούν τον τεχνικό διάλογο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 31,</p> <p>ε) διενεργούν τις παραλαβές του στρατιωτικού εξοπλισμού σε εκτέλεση των συμβάσεων που έχουν συναφθεί,</p> <p>στ) εισηγούνται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας τη συγκρότηση των επιτροπών παραλαβής που προβλέπονται στο άρθρο 7 κατά την εκτέλεση συμβάσεων των οποίων η διαδικασία σύναψης και η εκτέλεση παρακολουθούνται από τη ΓΔΑΕ,</p> <p>ζ) προβαίνουν, στο πλαίσιο των συμβάσεων υποστήριξης των</p>
---	--

<p>αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με το άρθρο 107, με εκτιμώμενο οικονομικό αντάλλαγμα κατώτερο από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24.</p>	<p>στρατιωτικών εξοπλισμών που χειρίζονται, σε όλες τις ενέργειες που είναι αναγκαίες, ώστε ο εξοπλισμός αυτός να είναι στο μέγιστο δυνατό βαθμό διαθέσιμος και λειτουργικός και μεριμνούν ιδίως για την έγκαιρη παραγγελία ανταλλακτικών, πυρομαχικών και υπηρεσιών συντήρησης και για κάθε άλλο συναφές ζήτημα, ζητώντας εγκαίρως από την ΓΔΑΕΕ να προβεί στις αρμόζουσες ενέργειες αρμοδιότητάς της και να κινήσει τις σχετικές διαδικασίες,</p>
	<p>η) διενεργούν όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων έργων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, καθώς και των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου Μέρους και παρακολουθούν την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών,</p>
	<p>θ) συγκροτούν τα συλλογικά όργανα αρμοδιότητάς τους που προβλέπονται στο άρθρο 7.</p>
	<p>2. Οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3433/2006 (Α' 20) που αφορούν στις Υπηρεσίες Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό διατηρούνται σε ισχύ, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του ν. 3883/2010 και στις διατάξεις του παρόντος νόμου.</p>
	<p>3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής</p>

	<p>Άμυνας επιλύονται ζητήματα καταφατικής ή αποφατικής σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων.»</p>
<p>Άρθρο 7 Συλλογικά όργανα</p> <p>1. Τα όργανα πραγματοποίησης των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών των ΕΔ διακρίνονται σε γνωμοδοτικά και εκτελεστικά.</p> <p>2. Τα γνωμοδοτικά όργανα είναι:</p> <p>α) Οι Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΚΓΕΠ) της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων.</p> <p>β) Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ).</p> <p>3. Τα εκτελεστικά όργανα που είναι αρμόδια για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών είναι:</p> <p>α) οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών,</p> <p>β) οι επιτροπές διαπραγματεύσεων,</p> <p>γ) οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων,</p> <p>δ) οι επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών,</p> <p>ε) οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων και</p> <p>στ) οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων.</p> <p>4. Οι επιτροπές της παρ. 3 απαρτίζονται από τρία τουλάχιστον μέλη, στελέχη των ΕΔ ή μόνιμους υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Τα</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 7 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 7 Συλλογικά όργανα</p> <p>1. Οι διατάξεις των άρθρων 13, 15, 16, 17 και 18 του ν. 3433/2006 που αφορούν στα συλλογικά όργανα και τις αρμοδιότητες που ασκούν, διατηρούνται σε ισχύ, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του ν. 3883/2010 και στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται κατά το μέρος που αναφέρονται σε Εγχώρια Βιομηχανική Συμμετοχή (ΕΒΣ), Ελληνική Προστιθέμενη Αξία (ΕΠΑ) και Αντισταθμιστικά Ωφελήματα (ΑΩ).</p> <p>2. Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας, είτε οι προμήθειες και οι υπηρεσίες εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου είτε εξαιρούνται από αυτό.</p> <p>3. Για την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 90, αρμόδια είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφυγών του οικείου</p>

<p>μέλη των επιτροπών δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε περισσότερες από μία επιτροπές για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση ούτε να αντικαθίστανται χωρίς αιτιολογημένη απόφαση του φορέα που συγκρότησε την επιτροπή. Το έργο ή η θητεία των μελών των επιτροπών καθορίζεται ως εξής:</p>	<p>φορέα, η οποία είναι τριμελής ή πενταμελής και τα μέλη της είναι διάφορα από τα μέλη των λοιπών Επιτροπών που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 13 του Ν. 3433/2006.</p>
<p>α) για τις επιτροπές διενέργειας διαγωνισμού, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών διενέργειας του διαγωνισμού,</p>	<p>4. Στη ΓΔΑΕΕ συγκροτείται Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή (ΚΓΕΠ), με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Για τα ζητήματα που σχετίζονται με τη σύνθεση της ΚΓΕΠ, τις συνεδριάσεις και τη λειτουργία της εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 6 και 7 του άρθρου 14 του Ν. 3433/2006. Η ΚΓΕΠ γνωμοδοτεί αιτιολογημένα για τα ζητήματα που προβλέπονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', στ' και η' της παρ. 5 του άρθρου 14 του Ν. 3433/2006, καθώς και για τις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα του Ν. 3433/2006 που διατηρούνται σε ισχύ με τον παρόντα νόμο. Οι επιτροπές των περιπτώσεων β', ζ' και η' της παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 3433/2006, οι Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών των Γενικών Επιτελείων των κλάδων των άρθρων 13 και 14 και οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 13 του Ν. 3433/2006 εξακολουθούν να λειτουργούν μόνο για συμβάσεις που έχουν συναφθεί ή διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που έχουν ξεκινήσει πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.</p>
<p>β) για τις επιτροπές διαπραγματεύσεων, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση του έργου τους,</p>	
<p>γ) για τις επιτροπές εμπειρογνωμόνων, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εμπειρογνωμοσύνης,</p>	
<p>δ) για τις επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών, επήσια θητεία,</p>	
<p>ε) για τις επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της σύμβασης,</p>	
<p>στ) για τις δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, επήσια θητεία.</p>	
<p>5. Η συγκρότηση των επιτροπών της παρ. 3 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη και η διάρκεια της θητείας τους.</p>	
<p>6. Απαγορεύεται η συμμετοχή στις ανωτέρω επιτροπές προσώπων που με οποιονδήποτε τρόπο έλαβαν μέρος στη σύνταξη των τεχνικών</p>	

<p>προδιαγραφών και στην προβολή των επιχειρησιακών απαιτήσεων του υπό σύμβαση αντικειμένου. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή του αρμόδιου διαχειριστή του υλικού στην επιτροπή ελέγχου και παραλαβής του ίδιου υλικού και αντίστροφα.</p>	<p>5. Προκειμένου για συμβάσεις του τρίτου Μέρους του παρόντος νόμου, στα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των ΕΔ συγκροτούνται με απόφαση των Αρχηγών των κλάδων πενταμελείς Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΚΓΕΠ), που αποτελούνται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη, ανωτάτους ή ανωτέρους αξιωματικούς ή πολιτικούς υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν ειδικότητα ανάλογη με τη φύση των προμηθειών. Στην ΚΓΕΠ των Γενικών Επιτελείων μπορεί να συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕΕ. Περαιτέρω, σε επύπεδα κλιμακίων διοίκησης ΕΔ, κατώτερων από τα Γενικά Επιτελεία, με διαταγή του αρμόδιου διοικητή, συγκροτούνται οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ) και αποτελούνται από τον Πρόεδρο και τρεις (3) έως πέντε (5) αξιωματικούς ή υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ειδικότητα ανάλογη της φύσης της προμήθειας που πρόκειται να εξετασθεί.</p>
<p>7. Σε κάθε φορέα διενέργειας διαδικασιών σύναψης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας διαγωνισμών, η θητεία των μελών της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος.</p>	<p>6. Οι ΚΓΕΠ υπάγονται στον αρμόδιο Υπαρχηγό ή Διευθυντή Κλάδου του αρμόδιου γενικού επιτελείου, ο οποίος και προεδρεύει αυτής. Οι ΠΓΕΠ υπάγονται στον διοικητή του κλιμακίου διοίκησης των γενικών επιτελείων ΕΔ και συνεδριάζουν, όπως ορίζεται από κάθε Διοίκηση. Τα μέλη των ΚΓΕΠ και ΠΓΕΠ δεν</p>
<p>8. Για τα συλλογικά όργανα πραγματοποίησης των συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών ισχύουν όσα ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 378/1987 (Α' 168), με την επιφύλαξη της παρ. 9.</p>	
<p>9. Οι επιτροπές που προβλέπονται στην παρ. 8 για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων έργων και μελετών, καθώς και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των ΕΔ που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος συγκροτούνται από στρατιωτικό και τεχνικό πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.</p>	

	<p>απαλλάσσονται από τα καθήκοντα τους και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης των προμηθειών που κρίνονται. Χρέη εισηγητή στις ΚΓΕΠ και ΠΓΕΠ εκτελεί ο εκάστοτε προϊστάμενος τμήματος του φορέα που διενεργεί την προμήθεια, ενώ καθήκοντα γραμματέα εκτελεί κατώτερος αξιωματικός. Οι ΚΓΕΠ και οι ΠΓΕΠ γνωμοδοτούν αιτιολογημένα και εγγράφως για τις παρακάτω περιπτώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> α. Για την προτίμηση ακριβότερης προσφοράς λόγω ποιοτικής υπεροχής ή συμφερότερων όρων του υπό προμήθεια είδους. β. Για την τροποποίηση των όρων σύμβασης. γ. Για τη λύση σύμβασης για σπουδαίο λόγο ή για το ότι ο προμηθευτής κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή τέθηκε σε αναγκαστική διαχείριση. δ. Για την κήρυξη του προμηθευτή έκπτωτου από τα συμβατικά του δικαιώματα. ε. Για τη σύναψη, ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, φυσικών ή νομικών προσώπων του εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών, που αφορούν προμήθεια υλικών, εφοδίων ή παροχής κάθε φύσης υπηρεσιών αλληλοεξυπηρέτησης. στ. Για το μόνιμο ή πρόσκαιρο αποκλεισμό προμηθευτή ή εργολάβου
--	--

	<p>από τη συμμετοχή του σε προμήθειες των ΕΔ.</p> <p>ζ. Για τις προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα κατά των αποφάσεων των επιτροπών διαγωνισμού που εκδίδονται ύστερα από άσκηση ένστασης.</p> <p>η. Για κάθε άλλο θέμα, το οποίο, κατά την κρίση του φορέα που έχει την οικονομική αρμοδιότητα ή δικαιοδοσία πρέπει να παραπεμφθεί για γνωμοδότηση.</p> <p>7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μπορεί να ρυθμίζονται τα σχετικά με τις αρμοδιότητες, τη συγκρότηση, τον τρόπο επιλογής των μελών και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος νόμου. Η έκδοση του προεδρικού αυτού διατάγματος δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.»</p>
<p>Άρθρο 8</p> <p>Κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p>1. Το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας επιτρέπεται, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, να διενεργεί επαφές μόνο με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμβάσεων.</p>	<p>Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 5 και προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 8</p> <p>Κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p>1. Στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που απασχολείται με κάθε είδους</p>

<p>2. Ενημέρωση από οικονομικούς φορείς για στρατιωτικό εξοπλισμό επιτρέπεται να γίνεται και στο πλαίσιο διενέργειας τεχνικού διαλόγου ή έρευνας αγοράς, στο πλαίσιο ημερίδων ή ενημερωτικών συναντήσεων που διοργανώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παρουσίαση νέων τεχνολογικών εξελίξεων σε συγκεκριμένους τομείς, καθώς και στο πλαίσιο εκθέσεων και συνεδρίων που διοργανώνονται σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την παρουσίαση των εξελίξεων σε τομείς αμυντικής βιομηχανίας και τεχνολογίας. Ανακοίνωση για τις εν λόγω συναντήσεις αναφέται στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, του οικείου Γενικού Επιτελείου ή της οικείας Διεύθυνσης, την ημέρα κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν.</p>	<p>σχέση εργασίας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, επιτρέπονται επαφές μόνο με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμβάσεων.</p>
<p>3. Απαγορεύεται στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας να ζητεί ή να λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, ή να αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιων αφελημάτων, κατά τον χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του.</p>	<p>2. Για κάθε επαφή ενημερώνεται προηγουμένως ο διευθυντής της αρμόδιας υπηρεσίας και ο αρχηγός του κάθε γενικού επιτελείου ή ο γενικός διευθυντής της οικείας Γενικής Διεύθυνσης. Μετά το πέρας της επαφής συντάσσεται ενημερωτικό σημείωμα για τον αντίστοιχο φάκελο. Ανακοίνωση σχετικά με κάθε επαφή αναφέται στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας την ημέρα κατά την οποία πραγματοποιήθηκε.</p>
<p>4. Απαγορεύεται στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας, να επιδιώκει ή να αποδέχεται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, κατά το χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, ακόμη και εάν η πράξη τους δεν συνιστά έγκλημα.</p>	<p>3. Απαγορεύεται στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας, να αποδέχεται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, κατά το χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, ακόμη και εάν η πράξη τους δεν συνιστά έγκλημα.</p>
<p>5. Ενημέρωση από εταιρίες για στρατιωτικό εξοπλισμό επιτρέπεται να γίνεται στο πλαίσιο διενέργειας του εδαφίου ισχύει και για τρία έτη μετά από την</p>	<p>σχέση εργασίας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, επιτρέπονται επαφές μόνο με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμβάσεων.</p>

<p>αποχώρηση του παραπάνω προσωπικού από τη σχετική θέση.</p> <p>5. Η παράβαση των παρ. 3 και 4 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλονται οι εξής ποινές: α) στο στρατιωτικό προσωπικό, οι προβλεπόμενες περί πειθαρχικών παραπτωμάτων συνήθεις ή καταστατικές πειθαρχικές ποινές, β) στους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 109 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), γ) στο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο π.δ. 410/1988 (Α' 191) και στον ν. 4057/2012 (Α' 54), εκτός αν η παράβαση στοιχειοθετεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.</p> <p>6. Οι παραβάτες της παρ. 4 τιμωρούνται επιπλέον με φυλάκιση μέχρι δύο έτη ή χρηματική ποινή.</p>	<p>τεχνικού διαλόγου του άρθρου 31 ή στο πλαίσιο ημερίδων ή ενημερωτικών συναντήσεων που διοργανώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παρουσίαση νέων τεχνολογικών εξελίξεων σε συγκεκριμένους τομείς, καθώς και στο πλαίσιο συμμετοχής τους σε διεθνείς εκθέσεις και συνέδρια.</p> <p>5. Η παράβαση των παραπάνω διατάξεων συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο μπορεί να επιβληθούν οι εξής ποινές:</p> <p>α) για το στρατιωτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες συνήθεις ή καταστατικές πειθαρχικές κυρώσεις,</p> <p>β) σε πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26),</p> <p>γ) σε προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο π.δ. 410/1988 (Α' 191), εκτός εάν η παράβαση στοιχειοθετεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,</p> <p>δ) σε δικηγόρους και το προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες πειθαρχικές διατάξεις κυρώσεις.»</p>
Άρθρο 10	Αντικαθίσταται το άρθρο 10 του ν.

<p style="text-align: center;">Κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς</p> <p>1. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης ειδική ρήτρα ακεραιότητας, βάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, δεσμεύονται ότι, σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης, δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσουν να μην ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη αυτής. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης ιδίως δεσμευτικές δηλώσεις ότι οι οικονομικοί φορείς του προηγούμενου εδαφίου:</p> <p>α) δεν διέθεταν εσωτερική πληροφόρηση, πέραν των στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση και στην αντίληψή τους μέσω των εγγράφων της σύμβασης και στο πλαίσιο της συμμετοχής τους, σε συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διαγωνισμών και των συναντήσεων και διαπραγματεύσεων, στις οποίες συμμετείχαν και έχουν δημοσιοποιηθεί,</p> <p>β) δεν πραγματοποίησαν ενέργειες</p>	<p>3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 10</p> <p style="text-align: center;">Ρήτρα ακεραιότητας</p> <p>1. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης ειδική ρήτρα ακεραιότητας, βάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, δεσμεύονται ότι, σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης, δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσουν να μην ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη αυτής. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης ιδίως δεσμευτικές δηλώσεις ότι οι οικονομικοί φορείς του προηγούμενου εδαφίου:</p> <p>α) δεν διέθεταν εσωτερική πληροφόρηση, πέραν των στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση και στην αντίληψή τους μέσω των εγγράφων της σύμβασης και στο πλαίσιο της συμμετοχής τους, σε συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διαγωνισμών και των συναντήσεων και διαπραγματεύσεων, στις οποίες συμμετείχαν και έχουν δημοσιοποιηθεί,</p> <p>β) δεν πραγματοποίησαν ενέργειες</p>
--	---

<p>του ανταγωνισμού,</p> <p>γ) δεν διενήργησαν ούτε πρόκειται να διενεργήσουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά από τη λήξη της σύμβασης παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν τη σύμβαση και τη διαδικασία ανάθεσης,</p> <p>δ) δεν πρόσφεραν ούτε πρόκειται να προσφέρουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά από τη λήξη της σύμβασης, άμεσα, έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα σε υπαλλήλους ή μέλη συλλογικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής, καθώς και σε συζύγους, συγγενείς σε ευθεία γραμμή μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αίματος και εξ αγχιστείας ή συνεργάτες αυτών ούτε χρησιμοποίησαν ή θα χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα,</p> <p>ε) δεν πρόσφεραν ούτε θα προσφέρουν κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, δώρα, δωρεές, φιλανθρωπικές παροχές, χορηγίες ή χρηματικά ποσά και επιχορηγήσεις με οποιαδήποτε μορφή ή αιτιολογία, σε πολιτικά κόμματα, κομματικούς εκπροσώπους ή επικεφαλής κομμάτων, Υπουργούς ή Υφυπουργούς ή μετακλητούς υπαλλήλους της</p>	<p>νόθευσης του ανταγωνισμού μέσω χειραγώγησης των προσφορών είτε ατομικώς είτε σε συνεργασία με τρίτους, κατά τα οριζόμενα στο δίκαιο του ανταγωνισμού (ν. 3959/2011, Α' 93),</p> <p>γ) δεν διενήργησαν ούτε θα διενεργήσουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν τη σύμβαση και τη διαδικασία ανάθεσης,</p> <p>δ) δεν πρόσφεραν ούτε θα προσφέρουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα, έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα σε υπαλλήλους ή μέλη συλλογικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής, καθώς και σε συζύγους, συγγενείς σε ευθεία γραμμή μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αίματος και εξ αγχιστείας ή συνεργάτες αυτών ούτε χρησιμοποίησαν ή θα χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα,</p> <p>ε) δεν πρόσφεραν ούτε θα προσφέρουν κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, δώρα, δωρεές, φιλανθρωπικές παροχές, χορηγίες ή χρηματικά ποσά και επιχορηγήσεις με οποιαδήποτε μορφή ή αιτιολογία, σε πολιτικά κόμματα, κομματικούς εκπροσώπους ή επικεφαλής κομμάτων, Υπουργούς ή Υφυπουργούς ή μετακλητούς υπαλλήλους της</p>
---	---

<p>πρόκειται να χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα.</p>	<p>Κυβέρνησης, βουλευτές ή αιφετά όργανα της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης ή σε οργανώσεις των οποίων επικεφαλής είναι πολιτικοί, καθώς και σε συζύγους, συγγενείς σε ευθεία γραμμή μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αιματος και εξ αγχιστείας ή συνεργάτες αυτών, ούτε χρησιμοποίησαν ή θα χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα.</p>
<p>2. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν οποιονδήποτε ενδιάμεσο, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης. Οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με τη σύμβαση από δικηγορικά γραφεία, καθώς και από φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους. Επιτρέπεται η χρήση εμπορικών αντιτροσώπων που εμπύπτουν στις διατάξεις του π.δ. 219/1991 (Α' 81).</p>	<p>2. Εάν οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 5, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας:</p>
<p>3. Οι οικονομικοί φορείς που έχουν επιλεγεί ως ανάδοχοι υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), υπογεγραμμένη από τους ίδιους ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους, στην οποία δηλώνουν ότι δεν έχουν παραβεί τις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 και ότι έχουν ενημερωθεί για την πρόβλεψη επιβολής των κυρώσεων της παρ. 4. Η σχετική υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στη σύμβαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.</p>	<p>α) αν δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, σωρευτικά, έκπτωση του οικονομικού φορέα, κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία έτη,</p>
<p>4. Αν οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 επιβάλλονται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, οι εξής κυρώσεις:</p>	<p>β) αν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία έτη.</p> <p>3. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στο φάκελο των δικαιολογητικών</p>

<p>α) αν δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, σωρευτικά, έκπτωση του οικονομικού φορέα, κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία τουλάχιστον έτη,</p> <p>β) αν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία τουλάχιστον έτη.</p> <p>5. Οι απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν, αν ο οικονομικός φορέας είναι κοινοπραξία, για όλα τα μέλη της κοινοπραξίας και, αν ο οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί υπεργολάβους, και για τους υπεργολάβους του. Σε περίπτωση παράβασης των απαγορεύσεων των παρ. 1 και 2 από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου και εφόσον η παράβαση αυτή δεν θεραπευτεί μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση στον οικονομικό φορέα σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.</p>	<p>κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, στην οποία δηλώνουν ότι δεν παρέβησαν ως εκείνο το χρονικό σημείο κάποια από τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 και 5 και ότι έχουν ενημερωθεί για την πρόβλεψη επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 2. Η σχετική υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στη σύμβαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.</p> <p>4. Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις της παραγράφου 1 ισχύουν, αν ο οικονομικός φορέας είναι κοινοπραξία, για όλα τα μέλη της κοινοπραξίας και, αν ο οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί υπεργολάβους, για τους υπεργολάβους του. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων των προηγούμενων παραγράφων από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου και, εφόσον δεν θεραπεύσουν αυτή την παραβίαση μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση στον οικονομικό φορέα σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.</p> <p>5. Οι οικονομικοί φορείς των</p>
---	--

	<p>παραγράφων 1 και 4 υποχρεούνται να επιβάλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων και να λαμβάνουν επανορθωτικά μέτρα, όταν κάποιος από τους διευθυντές, στελέχη ή υπαλλήλους τους παραβιάσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»</p>
<p>Άρθρο 12</p> <p>Μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στη διοίκηση του οικονομικού φορέα –</p> <p>Εξουσιοδοτική διάταξη</p> <p>1. Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή μετά από τη σύναψη της σύμβασης οποιαδήποτε μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, στη διοίκηση ή στον εταιρικό μετασχηματισμό τους, εντός τριών μηνών από τη μεταβολή. Η μη γνωστοποίηση των μεταβολών αυτών δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση.</p> <p>2. Μέσα σε τρεις μήνες από την ανωτέρω γνωστοποίηση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται:</p> <p>α) αν πιθανολογεί ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα τα απαιτούμενα, κατά την κρίση της, στοιχεία και πληροφορίες, τάσσοντας εύλογη προθεσμία που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες. Μετά από την εξέταση των στοιχείων αυτών, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να καταγγείλει τη</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 12 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 12</p> <p>Μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στη διοίκηση του οικονομικού φορέα</p> <p>1. Σε περίπτωση που η οικονομική αξία της σύμβασης προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, που συνάπτεται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, είναι ίση ή ανώτερη του ποσού των πέντε εκατομμυρίων ευρώ χωρίς ΦΠΑ, εάν ο οικονομικός φορέας ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του δεν είναι ατομική επιχείρηση, γνωστοποιεί πριν από τη σύναψη της σύμβασης στην αναθέτουσα αρχή την ταυτότητα:</p> <p>α) των δέκα μεγαλύτερων μετόχων ή εταίρων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου στο κεφάλαιο του οικονομικού φορέα, καθώς και το ποσοστό της συμμετοχής αυτής,</p> <p>β) των προσώπων που, αν και δεν περιλαμβάνονται στα πρόσωπα της περίπτωσης α', ασκούν τον έλεγχο του</p>

<p>σύμβαση. Η μη έγκαιρη, ακριβής ή πλήρης υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων από τον ανάδοχο δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση,</p> <p>β) αν διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος να καταγγείλει τη σύμβαση.</p> <p>3. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λόγο δημόσιου συμφέροντος συνιστά ιδίως η πιθανολόγηση ότι τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εγγυηθούν την οικονομική βιωσιμότητα του αναδόχου και να εξασφαλίσουν την ορθή διαχείριση της υπό εκτέλεση σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωσή της ή να εξασφαλίσουν την αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή επιρροών που δυνητικά θα μπορούσαν να βλάψουν τα εθνικά συμφέροντα ή αν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί αμφιβολίες για τη νομιμότητα προέλευσης, την αληθή κυριότητα ή την επάρκεια των οικονομικών πόρων των προσώπων που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, καθώς και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα τα πρόσωπα αυτά.</p> <p>4. Η καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την κοινοποίησή της στον οικονομικό φορέα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβάλλονται επιτλέον στον οικονομικό φορέα κατάπτωση των εγγυήσεων και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του</p>	<p>οικονομικού φορέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, και</p> <p>γ) των μελών των οργάνων της διοίκησης του οικονομικού φορέα μαζί με το βιογραφικό σημείωμα αυτών.</p> <p>2. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή, μετά τη σύναψη της σύμβασης, μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες αφότου συντελεστεί, την απόκτηση ή εκχώρηση συμμετοχών στο κεφάλαιό τους, οι οποίες επιφέρουν οποιαδήποτε αλλαγή στην ταυτότητα ή τα στοιχεία των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1. Η ίδια υποχρέωση ισχύει όταν φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκτά ή παύει να έχει, άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του αναδόχου, κατά την έννοια της παραγράφου 3, και σε κάθε περίπτωση συγχώνευσης, διάσπασης, απορρόφησης, αλλαγής νομικής μορφής ή άλλου εταιρικού μετασχηματισμού του αναδόχου.</p> <p>3. Ως «έλεγχος», για το σκοπό εφαρμογής του παρόντος άρθρου, νοείται:</p> <p>α) η κατοχή, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών εταιριών ή παρένθετων προσώπων, της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου σε νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ή άλλον οικονομικό φορέα, ή</p> <p>β) το δικαίωμα ορισμού της πλειοψηφίας</p>
--	---

<p>Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία τουλάχιστον έτη.</p> <p>5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας είναι δυνατό να καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη γνωστοποίηση των μεταβολών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των οικονομικών φορέων.</p>	<p>των προσώπων που διοικούν το νομικό πρόσωπο ή την ένωση προσώπων ή τον οικονομικό φορέα, ή</p> <p>γ) ο έλεγχος της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου ή της διεξαγωγής των υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων ή τυχόν άλλου οικονομικού φορέα μέσω γραπτών ή άλλων συμφωνιών.</p> <p>4. Μέσα σε τρεις μήνες από τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται:</p> <p>α) Να αντιταχθεί στη γνωστοποιηθείσα συμμετοχή ή μεταβολή ή εταιρικό μετασχηματισμό, όταν πιθανολογεί ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος και να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα τα κατά την κρίση της απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες, τάσσοντας εύλογη προθεσμία που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες. Μετά την εξέταση των στοιχείων αυτών, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να καταγγείλει τη σύμβαση. Η μη έγκαιρη, ακριβής ή πλήρης υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων από τον ανάδοχο δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει, άνευ ετέρου, τη σύμβαση.</p> <p>β) Να αντιταχθεί στη γνωστοποιηθείσα</p>
--	---

συμμετοχή ή μεταβολή ή εταιρικό μετασχηματισμό, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος και να καταγγείλει τη σύμβαση.

Σε κάθε περίπτωση, λόγο δημόσιου συμφέροντος συνιστά ιδίως η πιθανολόγηση ότι τα πρόσωπα που πραγματοποίησαν τη συμμετοχή ή ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εγγυηθούν την οικονομική βιωσιμότητα του αναδόχου και να εξασφαλίσουν την ορθή διαχείριση της υπό εκτέλεση σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωσή της ή να εξασφαλίσουν την αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή επιφροών που δυνητικά θα μπορούσαν να βλάψουν τα εθνικά συμφέροντα ή εάν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί αμφιβολίες για τη νομιμότητα προέλευσης, την αληθή κυριότητα ή την επάρκεια των οικονομικών πόρων των προσώπων που πραγματοποίησαν τη συμμετοχή ή ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, καθώς και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα τα πρόσωπα αυτά.

5. Η καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 4 γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την κοινοποίησή της στον οικονομικό

	<p>φορέα, όπως προβλέπει η σχετική σύμβαση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβάλλονται επιπλέον στον οικονομικό φορέα κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον τριών ετών.</p> <p>6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»</p>
<p>Άρθρο 13</p> <p>Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου</p> <p>1. Οι συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα υπάγονται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εξαίρεση τις συμβάσεις των περ. α', β', γ', στ', ζ' και θ' του άρθρου 17, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 324 του ν. 4700/2020 (Α' 127).</p> <p>2. Στο πλαίσιο του ελέγχου των συμβάσεων που προβλέπονται στις περ. δ' και ε' του άρθρου 17, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου επιστρέφεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.</p> <p>3. Όταν η συμφωνία-πλαίσιο έχει υποστεί προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι εκτελεστικές αυτής συμβάσεις</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 13</p> <p>Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου</p> <p>1. Οι συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα νόμο υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που προβλέπεται από την παράγραφο 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 (Α' 189), εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης υπερβαίνει το όριο του ενός εκατομμυρίου ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Από τον έλεγχο αυτόν εξαιρούνται οι συμβάσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β', γ', στ', ζ' και θ' του άρθρου 17.</p> <p>2. Στον έλεγχο νομιμότητας της παραγράφου 1 υπάγονται και οι</p>

<p>υπάγονται σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο μόνο εφόσον το συμβατικό τους τίμημα υπερβαίνει αυτοτελώς το όριο που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020.</p>	<p>τροποποιητικές συμβάσεις που εμπύπτουν στις προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 1, ανεξαρτήτως του εάν η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στο πλαίσιο του ελέγχου των συμβάσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ' και ε' του άρθρου 17, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου του επιστρέφεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.»</p>
<p>5. Όρος στην προσφορά που αφορά στην αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψή της, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Προσφορά με όρο για έκπτωση στην τιμή υπό την αίρεση της επίσπευσης της κατακύρωσης του διαγωνισμού απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να περιλαμβάνεται όρος για αναπροσαρμογή της τιμής μόνον όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών μεγαλύτερος των δώδεκα μηνών. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται να παραδοθούν μετά από την παρέλευση των δώδεκα μηνών. Σε</p>	<p>Αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 80 του ν. 3978/2011, η οποία είχε ως εξής:</p> <p>«5. Όρος στην προσφορά που αφορά την αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψή της, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Προσφορά με όρο για έκπτωση στην τιμή υπό την αίρεση της επίσπευσης της κατακύρωσης του διαγωνισμού απορρίπτεται ως απαράδεκτη.»</p>

<p>περύπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 84 Χρόνος ισχύος προσφορών</p> <p>1. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς κατ' ελάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.</p> <p>2. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.</p> <p>3. Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πριν από τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών τους, μπορούν, με δική τους πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτημα της αναθέτουσας αρχής, να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους, παρατείνοντας και την αντίστοιχη εγγύηση συμμετοχής. Στην περύπτωση αυτή, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.</p> <p>4. Μετά τη λήξη της διάρκειας ισχύος των προσφορών κατά τις παρ. 1 και 3, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περύπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά</p>	<p>Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 3 και προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 84 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 84 Χρόνος ισχύος προσφορών</p> <p>1. Οι προσφορές ισχύουν μέχρι τη λήψη απόφασης για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και κατ' ελάχιστον για χρονικό διάστημα εκατό ημερολογιακών ημερών από την επομένη της διενέργειάς του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης ή αν παραταθούν μεταγενέστερα εγγράφως από τους υποψηφίους για χρόνο μεγαλύτερο από τον παραπάνω.</p> <p>2. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο αυτού που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.</p> <p>3. Όταν παρέλθουν οι προθεσμίες της παραγράφου 1, οι προσφέροντες απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση και δικαιούνται να τους επιστραφεί η εγγύηση συμμετοχής χωρίς άλλη απαίτησή τους από την αναθέτουσα αρχή σε σχέση με την προσφορά τους.»</p>

<p>τους, εφόσον τους ζητηθεί, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.</p>	
<p>2. Η απόφαση για την:</p> <p>α) έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού,</p> <p>β) κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα,</p> <p>γ) έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης,</p> <p>λαμβάνεται για ποσό άνω των 30.000.000 ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, αλλά σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερης των ορίων του άρθρου 24, είναι δυνατόν να εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο κατά την κρίση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, διαφορετικά την απόφαση εκδίδει ο έχων την οικονομική εξουσία, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου.</p>	<p>Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 3978/2011, η οποία είχε ως εξής:</p> <p>«2. Η απόφαση:</p> <p>α) για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού,</p> <p>β) για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα,</p> <p>γ) για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης,</p> <p>λαμβάνεται για ποσό άνω των πενήντα εκατομμυρίων ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, η απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, στο πλαίσιο της απόφασης για την ενεργοποίηση του αντίστοιχου υποπρογράμματος κατά τα άρθρα 72-76 του ν. 3883/2010 και του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας μπορεί κατά την κρίση του ή εφόσον το ζητήσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ για τη λήψη της τελικής απόφασης.»</p>

<p style="text-align: center;">Άρθρο 100</p> <p style="text-align: center;">Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων –</p> <p style="text-align: center;">Εξουσιοδοτική διάταξη</p> <p>1. Οι συμβάσεις του παρόντος Μέρους συνάπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 38 και επιπλέον με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 101.</p> <p>2. Εκτός από τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρ. 1, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφεύγει και στις διαδικασίες του συνοπτικού διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης, ως εξής:</p> <p>α) Προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 102, επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των 60.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.</p> <p>β) Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 103, επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των 30.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.</p> <p>3. Για τις συμβάσεις του παρόντος Μέρους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάπτει συμφωνίες-πλαισιο, σύμφωνα με το άρθρο 43.</p> <p>4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας είναι δυνατό να δημοσιεύονται υποδείγματα των εγγράφων της σύμβασης, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα.</p> <p>5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα χρηματικά όρια της παρ.</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 100 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 100</p> <p style="text-align: center;">Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων</p> <p>1. Οι συμβάσεις του παρόντος Μέρους συνάπτονται σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:</p> <p>α) την ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 101,</p> <p>β) το συνοπτικό διαγωνισμό, στην περύπτωση που η αξία της σύμβασης είναι κατώτερη από το χρηματικό όριο που ορίζεται στην με αριθμό 35130/739/9.8.2010 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1291), σύμφωνα με το άρθρο 102,</p> <p>γ) την απευθείας ανάθεση, στην περύπτωση που η αξία της σύμβασης είναι κατώτερη από το χρηματικό όριο που ορίζεται στην με αριθμό 35130/739/9.8.2010 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1291), σύμφωνα με το άρθρο 103.</p> <p>2. Οι συμβάσεις της παραγράφου 1 μπορούν να συνάπτονται και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 38.</p> <p>3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας δημοσιεύονται υποδείγματα εγγράφων σύμβασης, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα, για τις συμβάσεις του παρόντος Μέρους.»</p>
---	--

2.	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 107</p> <p style="text-align: center;">Αξιοποίηση μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού</p> <p>1. Στρατιωτικός εξοπλισμός ο οποίος χαρακτηρίζεται ως εύχρηστος και μη επιχειρησιακά αναγκαίος, με απόφαση του ΣΑΓΕ, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, μπορεί να διατίθεται προς πώληση, ανταλλαγή ή χρηματοδοτική μίσθωση.</p> <p>2. Για τον χαρακτηρισμό στρατιωτικού εξοπλισμού ως εύχρηστου και μη επιχειρησιακά αναγκαίου λαμβάνονται υπόψη κυρίως:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) η ισχύουσα Δομή Δυνάμεων, β) η πορεία υλοποίησης του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ και η διαμορφούμενη δημοσιονομική συγκυρία, γ) οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι στόχοι που εξυπηρετεί ο εξοπλισμός αυτός, καθώς και οι ικανότητες εναλλακτικών ήδη κατεχόμενων εξοπλισμών να υλοποιήσουν τους ίδιους στόχους, δ) η εκτίμηση της δυνατότητας συνέχισης διατήρησης και απρόσκοπτης τεχνικό-εφοδιαστικής υποστήριξης των κατεχόμενων εξοπλισμών, ε) τα επιχειρησιακά πλεονεκτήματα που εξασφαλίζουν στρατιωτικοί εξοπλισμοί νέας τεχνολογίας, τα οποία υπαγορεύουν την αντικατάσταση των υπαρχόντων στρατιωτικών εξοπλισμών. <p>3. Για την έγκριση της διάθεσης του ανωτέρω</p>	<p>Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 6 και προστίθενται παρ. 7 έως 10 στο άρθρο 107 του ν. 3978/2011, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 107</p> <p style="text-align: center;">Αξιοποίηση μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού</p> <p>1. Στρατιωτικός εξοπλισμός ο οποίος χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίος με απόφαση του Συμβουλίου Αρχηγών των Γενικών Επιτελείων (Σ.Α.Γ.Ε.), η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Ανωτάτου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, μπορεί να διατίθεται προς πώληση, ανταλλαγή ή χρηματοδοτική μίσθωση. Για την έγκριση της διάθεσης του ως άνω εξοπλισμού, την ακολουθητέα διαδικασία κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος και τον καθορισμό του ελάχιστου αποδεκτού ανταλλάγματος εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εισάγεται υποχρεωτικά στο ΚΥ.Σ.Ε.Α. για έγκριση, εφόσον αφορά σε αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού μέσω διακρατικής συμφωνίας και δυνητικά σε κάθε άλλη περίπτωση. Τα έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση του ως άνω εξοπλισμού εγγράφονται στον</p>

<p>εξοπλισμού, την ακολουθητέα διαδικασία για την αξιοποίησή του σύμφωνα με την παρ. 5 και τον καθορισμό του ελάχιστου αποδεκτού ανταλλάγματος εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου και γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης οι ειδικοί όροι που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση των απαιτούμενων συμβάσεων. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εισάγεται υποχρεωτικά στο ΚΥΣΕΑ για έγκριση, εφόσον αφορά σε αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού μέσω διακρατικής συμφωνίας ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, γ) με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό, δ) με κλειστό πλειοδοτικό διαγωνισμό,</p> <p>ε) με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή στ) με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης.</p> <p>3. Για την εφαρμογή των διαδικασιών της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του παρόντος νόμου, προσαρμοσμένες στη φύση και το σκοπό των συμβάσεων αυτών.</p> <p>4. Στο πλαίσιο διακρατικών συμβάσεων ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, στρατιωτικός εξοπλισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίος, μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της εξωτερικής</p>	<p>προϋπολογισμό του Υπουργού Εθνικής Άμυνας πλέον του ανωτάτου ορίου των πιστώσεών του και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των εξοπλιστικών αναγκών του ΓΕ στο οποίο ανήκει ο αξιοποιούμενος εξοπλισμός.</p>
<p>4. Ως αρμόδιος φορέας για την υποβολή των εισηγήσεων για την αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως εύχρηστος μη επιχειρησιακά αναγκαίος, καθορίζεται το Γενικό Επιτελείο του Κλάδου στον οποίο ανήκει ο αξιοποιούμενος εξοπλισμός. Στο πλαίσιο αυτό, για τη διαμόρφωση της εισήγησης του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου ως προς την ακολουθητέα διαδικασία σύναψης</p>	<p>προϋπολογισμό του Υπουργού Εθνικής Άμυνας πλέον του ανωτάτου ορίου των πιστώσεών του και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των εξοπλιστικών αναγκών του ΓΕ στο οποίο ανήκει ο αξιοποιούμενος εξοπλισμός.</p> <p>2. Η σύναψη των συμβάσεων που προβλέπονται στο πρώτο εδαφίο της παραγράφου 1, μπορεί να γίνεται με τις εξής διαδικασίες:</p> <p>α) με διακρατικές συμφωνίες,</p> <p>β) βάσει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, γ) με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό, δ) με κλειστό πλειοδοτικό διαγωνισμό,</p> <p>ε) με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή στ) με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης.</p> <p>3. Για την εφαρμογή των διαδικασιών της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του παρόντος νόμου, προσαρμοσμένες στη φύση και το σκοπό των συμβάσεων αυτών.</p> <p>4. Στο πλαίσιο διακρατικών συμβάσεων ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, στρατιωτικός εξοπλισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίος, μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της εξωτερικής</p>

<p>της σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 5, το αρμόδιο Γενικό Επιτελείο ζητά προηγουμένως τη διατύπωση γνώμης από τη ΓΔΑΕΕ και τη ΓΔΠΕΑΔΣ.</p>	<p>αμυντικής πολιτικής της χώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 76 του Ν. 3883/2010.</p>
<p>5. Η σύναψη των συμβάσεων για την αξιοποίηση του εξοπλισμού της παρ. 1 μπορεί να γίνεται με τις εξής διαδικασίες:</p>	<p>5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για την αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού που χαρακτηρίζεται άχρηστος.</p>
<p>α) με διακρατικές συμφωνίες,</p> <p>β) βάσει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών,</p> <p>γ) με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό,</p> <p>δ) με κλειστό πλειοδοτικό διαγωνισμό,</p> <p>ε) με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή</p> <p>στ) με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης.</p>	<p>5A. Πολεμικό υλικό ειδικά σχεδιασμένο ή προσαρμοσμένο για στρατιωτικούς σκοπούς που δεν χρησιμοποιείται ή δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως όπλο ή πυρομαχικό, και χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, μπορεί, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, να αξιοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251).</p>
<p>6. Στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, στρατιωτικός εξοπλισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως εύχρηστος και μη επιχειρησιακά αναγκαίος, μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της αμυντικής πολιτικής της χώρας, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, η οποία εκδίδεται μετά από σχετική εισήγηση της ΓΔΠΕΑΔΣ, την οποία διατυπώνει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, και έγκριση του ΚΥΣΕΑ.</p>	<p>6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζεται ο αρμόδιος φορέας για την υποβολή των εισηγήσεων αξιοποίησης του στρατιωτικού εξοπλισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίος και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»</p>
<p>7. Για τις διαδικασίες της παρ. 5 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος, προσαρμοσμένες στη φύση και τον σκοπό των</p>	

<p>συμβάσεων αυτών.</p> <p>8. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για την αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού που χαρακτηρίζεται άχρηστος.</p> <p>9. Πολεμικό υλικό, ειδικά σχεδιασμένο ή προσαρμοσμένο για στρατιωτικούς σκοπούς, που δεν χρησιμοποιείται ή δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως όπλο ή πυρομαχικό και χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίο, σύμφωνα με την παρ. 1, μπορεί ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να αξιοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251).</p> <p>10. Κάθε είδους υλικό των ΕΔ που καθίσταται άχρηστο ή χαρακτηρίζεται ως τέτοιο ή είναι ακατάλληλο ή πλεονάζει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Ανεφοδιασμού και Διαχειρίσεως Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων (ΓΚΑΔΥΕΔ), μπορεί να διατίθεται προς τρίτους κατόπιν ανταλλάγματος σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970.</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 2 Κρατική Διασφάλιση Ποιότητας – Εξουσιοδοτική διάταξη</p> <p>1. Οι διαδικασίες της Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΚΔΠ) για την προμήθεια και παροχή υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού, με εξαίρεση απλά υλικά εμπορίου χαμηλής τεχνολογίας, διέπονται από τα πρότυπα της σειράς AQAP (Allied Quality Assurance Publications) και ISO (International Standardisation Organization) ή ισοδύναμα και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 2 Διασφάλιση ποιότητας</p> <p>Οι διαδικασίες της κρατικής διασφάλισης ποιότητας για την προμήθεια και παροχή υπηρεσιών αμυντικού υλικού, με εξαίρεση απλά υλικά εμπορίου χαμηλής τεχνολογίας, διέπονται από τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα της σειράς AQAP (Allied Quality Assurance Procedures), και</p>

<p>άρθρου. Σε κάθε περίπτωση που απαιτείται η πιστοποίηση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του ανάδοχου αυτή είναι σύμφωνη με το πρότυπο ποιότητας που προσδιορίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης.</p>	<p>ISO (International Standardisation Organization) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Σε κάθε περίπτωση που απαιτείται η πιστοποίηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ανάδοχου προμηθευτή – κατασκευαστή πάσης φύσης υλικών αυτή είναι σύμφωνη με το εκάστοτε ισχύον πρότυπο ποιότητας, που προσδιορίζεται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο φορέα.»</p>
<p>2. Η ΚΔΠ εφαρμόζεται ύστερα από ανάλυση και προσδιορισμό των διακινδυνεύσεων στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού.</p> <p>3. Οι αρμόδιοι φορείς των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων συνεργάζονται και συντονίζονται με τη ΓΔΑΕΕ για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης μίας σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τις βασικές και ειδικές απαιτήσεις για τον καθορισμό και την εκτέλεση της διαδικασίας ΚΔΠ.</p>	
<p>4. Η ΚΔΠ υλοποιείται σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του στρατιωτικού εξοπλισμού και λειτουργίας των συστημάτων και μέσων, όπως παρακάτω:</p>	
<p>α) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς του εσωτερικού, στο πλαίσιο του Κανονισμού ΚΔΠ και σε εναρμόνιση με τη STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές,</p> <p>β) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς χωρών μελών ΝΑΤΟ, σύμφωνα με τη διαδικασία STANAG 4107,</p>	

<p>συνεπικουρούμενης από τις προβλέψεις του AQAP-2070 και επιτρόσθετων διμερών συμφωνιών, εφόσον υπάρχουν,</p> <p>γ) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς χωρών μη μελών ΝΑΤΟ, σύμφωνα με τα σχετικά Μνημόνια Συνεργασίας ή με αντίστοιχες προβλέψεις στους όρους των συμβάσεων.</p> <p>5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, εκδίδεται Κανονισμός ΚΔΠ, με τον οποίο καθορίζονται τα όργανα, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση, σε συνεργασία με τα Γενικά Επιτελεία, των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, εναρμονισμένου με την STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές.</p>	
<p>Άρθρο 33</p> <p>Εγγύηση συμμετοχής</p> <p>1. Η αναθέτουσα αρχή ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν εγγύηση συμμετοχής, το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., με ανάλογη στρογγυλοποίηση.</p> <p>2. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της</p>	<p>Αντικαθίσταται οι παρ. 1 έως 9 και καταργούνται οι παρ. 10 έως 14 του άρθρου 33 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 33</p> <p>Εγγυητικές επιστολές</p> <p>1. Οι εγγυητικές επιστολές είναι:</p> <p>α) Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό.</p> <p>β) Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης.</p> <p>γ) Εγγύηση προκαταβολής.</p> <p>δ) Εγγύηση καλής λειτουργίας.</p>

<p>εκτιμώμενης αξίας χωρίς Φ.Π.Α., του/των τμήματος/τμημάτων για το/α οποίο/α υποβάλλεται η προσφορά.</p>	<p>Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται μόνο από πιστωτικό ίδρυμα αναγνωρισμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα αντίστοιχα έγγραφα των εγγυήσεων, αν δεν είναι διατυπωμένα στην ελληνική, συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.</p>
<p>3. Στην περύπτωση κοινοπραξίας, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων της κοινοπραξίας.</p>	<p>2. Με την εγγυητική επιστολή που αποτελεί αυτοτελή σύμβαση το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει ορισμένο ποσό με μόνη τη δήλωση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά ούτε αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή).</p>
<p>4. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα τουλάχιστον ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.</p>	<p>3. Οι κατωτέρω αναφερόμενες εγγυητικές επιστολές πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως:</p>
<p>5. Δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο και διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης.</p>	<p>α. Την ημερομηνία έκδοσης. β. Τον εκδότη.</p>
<p>6. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος της, παρέχει ψευδή στοιχεία ή ψευδείς πληροφορίες αναφορικά με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του, δεν προσκομίσει εγκαίρως τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης. Προδικαστική προσφυγή ή ένσταση του προσφέροντος κατά της απόφασης δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγύησης.</p>	<p>γ. Την υπηρεσία προς την οποία απευθύνονται. δ. Τον αριθμό εγγυητικής επιστολής. ε. Το ποσό που καλύπτει η εγγυητική επιστολή στο νόμισμα των συμβατικών πληρωμών.</p>
<p>7. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον</p>	<p>στ. Την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγυητική επιστολή.</p>
	<p>ζ. Τους όρους ότι:</p>
	<p>(1) Η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, δεν μεταβιβάζεται, ο δε</p>

<p>προσωρινό ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και στους λοιπούς προσφέροντες:</p>	<p>εκδότης παραιτείται της ένστασης της διζήσεως και διαιρέσεως.</p>
<p>α) αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής ή εκδοθεί απόφαση επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης,</p>	<p>(2) Το ποσό της εγγύησης είναι στη διάθεση της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό και καταβάλλεται ολικά ή μερικά μέσα σε τρεις ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίησή της.</p>
<p>β) αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ασφαλιστικών μέτρων ή εκδοθεί απόφαση επ' αυτών,</p>	<p>(3) Ο εκδότης της εγγύησης υποχρεούται να προβεί στην παράταση της ισχύος της εγγύησης ύστερα από έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας, που υποβάλλεται πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγύησης.</p>
<p>γ) μετά από την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο του άρθρου 13 του ν. 3978/2011 (Α' 137), εφόσον απαιτείται.</p>	<p>4. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό.</p>
<p>8. Για τα προηγούμενα της κατακύρωσης στάδια, η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες σε περύπτωση:</p>	<p>a. Η εγγύηση αυτή εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί της συνολικής αξίας της προσφοράς, συν Φ.Π.Α., ή επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, συν Φ.Π.Α., εκτός εάν ορίζεται διαφορετικό ποσοστό στην προκήρυξη ή την πρόσκληση.</p>
<p>α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσής της,</p> <p>β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί προδικαστική προσφυγή ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησής της ή αυτή έχει απορριφθεί αμετακλήτως.</p>	<p>β. Όταν ο διαγωνισμός αφορά υλικά και επιτρέπεται από την προκήρυξη η προσφορά για μέρος αυτών, αρκεί η εγγυητική επιστολή να καλύπτει το ποσοστό που αναλογεί στην αξία του ελάχιστου αριθμού υλικών που προβλέπεται από την προκήρυξη. Η κατακύρωση περιορίζεται στα υλικά που καλύπτονται από την εγγύηση.</p>
<p>9. Κατά τα λοιπά, για τις εγγυήσεις συμμετοχής ισχύουν όσα προβλέπονται στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 12 και στις παρ. 13 και 14 του άρθρου 33Α.</p>	<p>γ. Η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει εκτός των στοιχείων της παραγράφου 3</p>

	<p>και τα ακόλουθα:</p> <p>(1) Τη σχετική προκήρυξη, την ημερομηνία διαγωνισμού και τα προς προμήθεια υλικά.</p> <p>(2) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Η εγγύηση πρέπει να ισχύει τουλάχιστον επί δύο μήνες μετά τη λήξη του χρόνου της προσφοράς που ζητά η προκήρυξη.</p> <p>δ. Αναγκαία στοιχεία της εγγύησης συμμετοχής κατά την υποβολή της με την προσφορά είναι:</p> <p>(1) Η ανάληψη υποχρέωσης από το πιστωτικό ίδρυμα να καταβάλει ορισμένο ποσό με μόνη τη δήλωση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται.</p> <p>(2) Ο αριθμός της προκήρυξης.</p> <p>(3) Το ποσό που καλύπτει η εγγύηση.</p> <p>(4) Τα στοιχεία του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται.</p> <p>Ελλείψεις της εγγύησης συμμετοχής πέραν των αναγκαίων στοιχείων μπορούν να καλύπτονται εκ των υστέρων.</p> <p>ε. Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού και μπορεί να χορηγείται στους ενδιαφερομένους από την υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περύπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της συμμετοχής, με την</p>
--	---

	<p>προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα.</p> <p>5. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης.</p> <p>α. Ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η κατακύρωση ή η ανάθεση υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς το Φ.Π.Α.</p> <p>β. Η εγγύηση κατατίθεται μέχρι την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>γ. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης περιλαμβάνει εκτός των στοιχείων της παραγράφου 3 και τα ακόλουθα:</p> <p>(1) Τον αριθμό της σχετικής σύμβασης και το αντικείμενο της προμήθειας.</p> <p>(2) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να υπερβαίνει το συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, που με βάση τη σύμβαση ο αγοραστής υποχρεούται να παραλάβει τα υλικά κατά δύο μήνες, εκτός αν ορίζεται από την προκήρυξη μεγαλύτερος χρόνος.</p> <p>δ. Το υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του</p>
--	---

νόμου αυτού και μπορεί να χορηγείται στους ενδιαφερομένους από την υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περύπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της συμμετοχής, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως.

6. Εγγύηση προκαταβολής.

α. Με την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον προβλέπεται από αυτή χορηγείται στον προμηθευτή προκαταβολή, όπως προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 44 του νόμου αυτού, με κατάθεση ισόποσης εγγύησης.

β. Η εγγύηση προκαταβολής περιλαμβάνει και τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5γ, καθώς και τον όρο της κάλυψης καταβολής των τόκων επί του ποσού αυτής όταν καθίστανται απαιτητοί δυνάμει των διατάξεων του νόμου αυτού.

γ. Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής προκαταβολής καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 του νόμου αυτού. Επιτρέπεται η διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής του κατά περύπτωση φορέα που παρέχει την εγγύηση της προκαταβολής, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ουσιώδεις

όροι, όπως αμεταβίβαστο, ανέκκλητο και παραίτηση από ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως.

7. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής που αφορά τον προμηθευτή στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, επιστρέφεται μετά την κατάθεση της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Οι εγγυητικές επιστολές των λουτών προμηθευτών που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό επιστρέφονται μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης της κατακύρωσης ή ανάθεσης.

8. Οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται άμεσα μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υπό προμήθεια υλικού και ύστερα από την εκκαθάριση των τυχόν απαιτήσεων από τους δύο συμβαλλομένους. Εάν το υλικό είναι διαιρετό και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά ποσό που αναλογεί στην αξία του μέρους της ποσότητας που παραλήφθηκε οριστικά. Για τη σταδιακή αποδέσμευση των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και προκαταβολής απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής ελέγχου και

παραλαβών. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής της υπόψη επιτροπής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, κατά τα προβλεπόμενα, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

9. Στις προμήθειες αμυντικού υλικού ο χρόνος ισχύος των εγγυητικών επιστολών δύναται να είναι απεριόριστος, εφόσον αυτό ορίζεται από την προκήρυξη.

10. Εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης απαιτείται σε κάθε περίπτωση προμήθειας αμυντικού υλικού ανεξάρτητα από την ακολουθούμενη διαδικασία, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 13 του άρθρου αυτού.

11. Στην περίπτωση κοινοπραξίας οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των μελών της αυτοτελώς για το σύνολο της αξίας.

12. Εφόσον από την προκήρυξη προβλέπεται εγγύηση καλής λειτουργίας, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει τραπεζική εγγυητική επιστολή πριν από την έναρξη του χρόνου λειτουργίας, η αξία της οποίας καθορίζεται στην προκήρυξη και δεν πρέπει να είναι μικρότερη του 3% της καθαρής αξίας των συμβατικών ειδών. Η

	<p>εγγύηση αυτή περιλαμβάνει οπωσδήποτε τους ουσιώδεις όρους της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης και ο χρόνος ισχύος πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το συμβατικό χρόνο εγγύησης καλής λειτουργίας κατά τρεις μήνες.</p> <p>13. Στις συμφωνίες προμηθειών που συνάπτονται μεταξύ Κρατών παρέχεται η δυνατότητα να μην απαιτηθεί μία ή περισσότερες από τις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό εγγυήσεις, εφόσον τούτο εγκριθεί από το φορέα, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η έγκριση της σχετικής δαπάνης, μετά από γνωμοδότηση της κατά περίπτωση αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ.</p> <p>14. Στις συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται με δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις, καθώς και με νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που ασκούν εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, παρέχεται η δυνατότητα να μην απαιτηθεί μία ή περισσότερες από τις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό εγγυήσεις, εφόσον αυτό εγκριθεί από το φορέα στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η έγκριση της σχετικής δαπάνης, μετά από γνωμοδότηση της κατά περίπτωση αρμόδιας ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ.»</p>
Άρθρο 37	Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 6 και

Χρόνος παράδοσης υλικών - διάρκεια σύμβασης
παροχής υπηρεσίας

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει το υλικό μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση. Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης των υλικών μπορεί να παρατείνεται, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:
 - α) τηρούνται οι όροι του άρθρου 61,
 - β) έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής και εφόσον συμφωνεί ο ανάδοχος είτε ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου το οποίο υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου,
 - γ) το χρονικό διάστημα της παράτασης είναι ίσο ή μικρότερο από τον αρχικό συμβατικό χρόνο παράδοσης.
2. Σε περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, ο χρόνος παράτασης δεν συνυπολογίζεται στον συμβατικό χρόνο παράδοσης.
3. Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση. Η απόφαση παράτασης εκδίδεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος του αναδόχου.
4. Στην περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης συνεπεία λόγω ανωτέρας

προστίθενται παρ. 7 έως 9 στο άρθρο 37 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:
«Άρθρο 37

Παράδοση υλικών

1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παραδίδει το υλικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση.
2. Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης μπορεί με απόφαση του αρμόδιου φορέα που κατακύρωσε την προμήθεια μετά από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, να παρατείνεται μέχρι το 1/4 αυτού, ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή που υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου. Εάν ο συμβατικός χρόνος παράδοσης δεν είναι μεγαλύτερος από τριάντα ημερολογιακές ημέρες, μπορεί με απόφαση του κατακυρώσαντος την προμήθεια φορέα να παρατείνεται μέχρι το 1/2 αυτού. Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση. Ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος εάν λίγει ο συμβατικός χρόνος παράδοσης και δεν υποβλήθηκε έγκαιρα αίτημα παράτασής του ή έληξε ο παραταθείς κατά τα ανωτέρω χρόνος χωρίς να παραδώσει το υλικό.
3. Ο προμηθευτής υποχρεούται να ειδοποιεί την υπηρεσία που εκτελεί την

<p>βίας ή αποκλειστικής υπαιτιότητας της αναθέτουσας αρχής που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών, δεν επιβάλλονται κυρώσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40.</p>	<p>προμήθεια, την υπηρεσία υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής, για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, πριν από πέντε τουλάχιστον ημέρες.</p>
<p>5. Αν λήξει ο συμβατικός χρόνος παράδοσης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή αν λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41.</p>	<p>4. Μετά από κάθε προσκόμιση υλικού στην αποθήκη υποδοχής, ο προμηθευτής υποχρεούται να υποβάλει στην υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρονται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε.</p>
<p>6. Ο ανάδοχος υποχρεούται να ειδοποιεί την υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την αποθήκη υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, πέντε τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.</p>	<p>5. Στις περιπτώσεις παράτασης επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος.</p>
<p>7. Ο ανάδοχος κάθε φορά που προσκομίζει υλικό στον τόπο παράδοσής του υποχρεούται, μετά από την προσκόμιση του υλικού, να υποβάλει στην υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρονται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε.</p>	<p>6. Αν υπάρξει περίπτωση ανωτέρας βίας, ο συμβατικός χρόνος παράδοσης μπορεί να μετατεθεί με απόφαση του φορέα που κατακύρωσε την προμήθεια, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ. Στην περίπτωση αυτή δεν επιβάλλονται κυρώσεις.»</p>
<p>8. Στη σύμβαση υπηρεσιών ορίζεται η συνολική διάρκεια για την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης. Επιπλέον, ορίζονται, εφόσον απαιτείται, τμηματικές/ενδιάμεσες προθεσμίες για τα επιμέρους στάδια παροχής των</p>	

υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ή αμφότερων. Ως συνολική διάρκεια νοείται το χρονικό διάστημα που ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης, το οποίο αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ή από την ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν και λήγει είτε σε δίλη ημερομηνία ή προθεσμία είτε, εφόσον υπάρχουν ενδιάμεσα επιμέρους παραδοτέα, με την υποβολή του τελευταίου παραδοτέου στον χρόνο που ορίζεται στη σύμβαση.

9. Τηρουμένου του άρθρου 61, με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ο χρόνος παροχής των υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ή αμφότερων μπορεί να παρατείνεται μέχρι το 50% της διάρκειας της σύμβασης, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να παρασχεθούν οι υπηρεσίες ή να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41.

<p>Άρθρο 40</p> <p>Κυρώσεις για εκπρόθεσμη παράδοση υλικών ή παροχή υπηρεσιών</p> <p>1. Αν το υλικό φορτωθεί, παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά από τη λήξη του</p>	<p>Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 7 και προστίθενται παρ. 8 έως 11 στο άρθρο 40 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 40</p> <p>Συνέπειες εκπρόθεσμης παράδοσης</p>
---	---

<p>συμβατικού χρόνου και μέχρι να λήξει ο χρόνος της παράτασης που χορηγήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 37, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία που υπολογίζεται ως εξής:</p> <p>α) για καθυστέρηση από μία έως είκοσι ημέρες, 0,03% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 0,03% μέχρι 0,6%,</p> <p>β) για καθυστέρηση από είκοσι μία έως σαράντα ημέρες, πρόστιμο 0,04% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 0,64% μέχρι 1,4%,</p> <p>γ) για καθυστέρηση από σαράντα μία έως εξήντα ημέρες, 0,05% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 1,45% μέχρι 2,4%,</p> <p>δ) μετά την παρέλευση εξήντα ημερών, το πρόστιμο που επιβάλλεται ανέρχεται σε 0,06% για κάθε επιτλέον ημέρα. Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να καθορίζεται ανώτατο όριο προστίμου ως ποσοστό επί της συμβατικής αξίας των μη εμπρόθεσμα παραδοθέντων συμβατικών αντικειμένων.</p> <p>2. Το παραπάνω πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς Φ.Π.Α. Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητάς τους.</p> <p>3. Κατά τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος της καθυστέρησης για φόρτωση - παράδοση ή αντικατάσταση των υλικών δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν</p>	<p>1. Εάν το υλικό φορτωθεί – παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, όπως αυτός διαμορφώθηκε με μετάθεση, και μετά τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 37 του νόμου αυτού, εκτός από τις προβλεπόμενες συνέπειες επιβάλλεται και πρόστιμο που υπολογίζεται επί της αξίας του υλικού ως εξής:</p> <p>α. Για καθυστέρηση από 1 έως 20 ημέρες, πρόστιμο 0,10% έως 0,67% δηλαδή 0,10% για την πρώτη και ανά 0,03% για κάθε επιτλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες.</p> <p>β. Για καθυστέρηση από 21 έως 40 ημέρες, πρόστιμο από 0,80% έως 1,56% δηλαδή 0,80% για τις 21 ημέρες και ανά 0,04% για κάθε επιτλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες.</p> <p>γ. Για καθυστέρηση από 41 έως 60 ημέρες, πρόστιμο από 1,70% έως 2,65% δηλαδή 1,70% για τις 41 ημέρες και ανά 0,05% για κάθε επιτλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες.</p> <p>δ. Για καθυστέρηση από 61 έως 80 ημέρες, πρόστιμο από 2,80% έως 3,75%, δηλαδή 2,80% για τις 61 ημέρες και από 0,05% κάθε επιτλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα (19) ημέρες.</p> <p>ε. Για καθυστέρηση από 81 έως 100 ημέρες, πρόστιμο από 3,90% έως 4,85% δηλαδή 3,90% για τις 81 ημέρες και ανά</p>
--	---

<p>του εύλογου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για το οποίο δεν ευθύνεται ο ανάδοχος και παρατείνεται, αντίστοιχα, ο χρόνος φόρτωσης - παράδοσης.</p>	<p>0,05% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες.</p>
<p>4. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά από τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι να λήξει ο χρόνος της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 37, επιβάλλεται εις βάρος του χρηματικό πρόστιμο, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία.</p>	<p>Στ. Μετά την παρέλευση 100 ημερών, το πρόστιμο που επιβάλλεται ανέρχεται σε 0,06% για κάθε επιπλέον ημέρα.</p>
<p>Εκπρόθεσμες θεωρούνται οι ημερολογιακές ημέρες.</p>	<p>2. Τα παραπάνω, κατά περύπτωση, ποσοστά προστίμων υπολογίζονται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς τον Φ.Π.Α.</p>
<p>Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητας αυτών.</p>	<p>5. Το πρόστιμο της παρ. 4 υπολογίζεται ως εξής:</p>
<p>α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ή, σε περύπτωση τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας, επιβάλλεται πρόστιμο 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α. των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,</p>	<p>3. Για τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος καθυστέρησης φόρτωσης – παράδοσης ή αντικατάστασης, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ, δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του ευλόγου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για τον οποίο δεν ευθύνεται ο προμηθευτής και μετατίθεται αντίστοιχα ο χρόνος φόρτωσης – παράδοσης.</p>
<p>β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται πρόστιμο 5% χωρίς Φ.Π.Α. επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα.</p>	<p>4. Εφόσον ο προμηθευτής έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και</p>
<p>6. Το πρόστιμο για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητο από το επιβαλλόμενο για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και μπορεί να ανακαλείται με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική</p>	<p>0,05% για κάθε επιπλέον ημέρα, για τις υπόλοιπες δεκαεννέα ημέρες.</p>

<p>της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως.</p>	<p>τόκος υπερημερίας επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επομένη της λήξης του συμβατικού ή μετατεθέντος χρόνου παράδοσης, μέχρι την προσκόμιση του συμβατικού υλικού, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.</p>
<p>7. Εφόσον ο ανάδοχος έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο στις προηγούμενες παραγράφους πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος υπερημερίας επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επομένη της λήξης του συμβατικού χρόνου, μέχρι την προσκόμιση του υλικού ή την παροχή της υπηρεσίας, με το ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.</p>	<p>5. Η είσπραξη του προστίμου και των τόκων υπερημερίας επί της προκαταβολής γίνεται με παρακράτηση από ποσό που δικαιούται να λάβει ο προμηθευτής ή σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού σύμφωνα με τις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων ισχύουσες διατάξεις, εφόσον ο προμηθευτής δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό. Το πρόστιμο και ο τόκος υπερημερίας αποδίδονται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου που διενεργεί την προμήθεια ή του κλάδου των ΕΔ για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια.</p>
<p>8. Εφόσον ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό, η είσπραξη του προστίμου και των τόκων υπερημερίας επί της προκαταβολής γίνεται με παρακράτηση από το ποσό πληρωμής του αναδόχου ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού, με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αντίστοιχα ή σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Το πρόστιμο και ο τόκος υπερημερίας αποδίδονται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου επ' αφελεία του οποίου έχει συναφθεί η σύμβαση.</p>	<p>6. Σε περίπτωση κοινοπραξίας το πρόστιμο και οι τόκοι επιβάλλονται αναλογικώς σε όλα τα μέλη της τα οποία ενέχονται ως προς τον φορέα εις ολόκληρον για την καταβολή του ποσού.</p>
<p>9. Σε περίπτωση κοινοπραξίας, το πρόστιμο και οι τόκοι υπερημερίας επιβάλλονται αναλόγως σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας.</p>	<p>7. Για τις συμβάσεις μεταξύ κρατών επιτρέπεται η μη επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού μετά από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.»</p>
<p>10. Η επιβολή προστίμου δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.</p>	
<p>11. Πέραν όσων ορίζονται στην παρ. 8, εφόσον ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό,</p>	

<p>παρέχεται η δυνατότητα αντικατάστασης μέρους ή του συνόλου του επιβαλλόμενου χρηματικού προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής λόγω υπερημερίας, για ποσό το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, με ισόποσης αξίας προμήθεια ειδών ή/και παροχή υπηρεσιών συνδεόμενων άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης, τα οποία αποδεδειγμένα είναι αναγκαία στην αναθέτουσα αρχή κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης. Για την περίπτωση αυτή, στα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά σχετικός ρητός όρος που μπορεί να εφαρμοστεί κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής στη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, με ανάλογη τροποποίηση των όρων της σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 61.</p>	
<p>Άρθρο 41 Έκπτωση αναδόχου – κυρώσεις</p> <p>1. Ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία:</p> <p>α) στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 3978/2011,</p> <p>β) σε περίπτωση σύμβασης προμηθειών, εφόσον δεν φόρτωσε, δεν παρέδωσε ή δεν αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν τα επισκεύασε ή δεν τα συντήρησε μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε,</p> <p>γ) στην περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών:</p> <p>γα) αν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 41 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 41 Κήρυξη προμηθευτή έκπτωτου - Κυρώσεις</p> <p>1. Ο προμηθευτής που δεν προσέρχεται, μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε με την απόφαση κατακύρωσης, να υπογράψει τη σχετική σύμβαση, κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ.</p> <p>2. Με την ίδια διαδικασία ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση</p>

<p>υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και</p> <p>γβ) αν υπερέβη υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.</p> <p>2. Στην περύπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από σύμβαση υπηρεσιών κατά την περ. γ' της παρ. 1, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, η οποία μνημονεύει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί ο ανάδοχος θέτοντας προθεσμία για τη συμμόρφωσή του. Η προθεσμία, που τάσσεται, πρέπει να είναι εύλογη και ανάλογη της διάρκειας της σύμβασης και πάντως όχι μικρότερη των δεκαπέντε ημερών. Αν η προθεσμία που τέθηκε με την ειδική όχληση παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να έχει συμμορφωθεί, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης. Στην απόφαση αιτιολογείται η έκπτωση με αναφορά των λόγων μη συμμόρφωσης του αναδόχου που οδήγησαν σε αυτή.</p> <p>3. Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος όταν:</p> <p>α) η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή δεν παραδόθηκε ή δεν αντικαταστάθηκε με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,</p> <p>β) συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας,</p>	<p>και από κάθε δικαίωμά του που απορρέει από αυτή, εφόσον δεν φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά, ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε αυτά μέσα στο συμβατικό χρόνο ή στο χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 37 και 40 του νόμου αυτού.</p> <p>3. Ο προμηθευτής δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή τη σύμβαση, όταν:</p> <p>α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του Δημοσίου.</p> <p>β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.</p> <p>4. Στον προμηθευτή που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ που υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο στη συνεδρίαση προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:</p> <p>α. Κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περύπτωση, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια ή του κλάδου που ενεργεί την προμήθεια.</p> <p>β. Προμήθεια του είδους, είτε από τους</p>
--	---

γ) επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη συνέχιση της σύμβασης, η εκτιμώμενη αξία της οποίας είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011.

4. Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος επιβάλλονται, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ο οποίος υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

α) κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια ή του κλάδου που ενεργεί την προμήθεια,

β) καταλογισμός σε βάρος του της διαφοράς τιμής του αντικειμένου της σύμβασης και κάθε άμεσης ή έμμεσης προκαλούμενης ζημίας του

Δημοσίου εξαιτίας της προμήθειας του αντικειμένου της σύμβασης είτε από τον επόμενο οικονομικό φορέα που είχε λάβει μέρος στον διαγωνισμό, είτε με διενέργεια νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Το ποσό αυτό εισπράττεται, είτε με συμψηφισμό με ποσά που του οφείλει το Δημόσιο είτε σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημόσιων εσόδων. Εάν δεν πραγματοποιηθεί νέα προμήθεια του αντικειμένου της σύμβασης, καταλογίζεται ποσό που δεν υπερβαίνει το 6% της αξίας του αντικειμένου της σύμβασης υπολογιζόμενο με

επόμενους προμηθευτές που είχαν λάβει μέρος στο διαγωνισμό είτε με διενέργεια διαγωνισμού είτε με διαπραγμάτευση, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και με καταλογισμό σε βάρος του της μεγαλύτερης διαφοράς τιμής της προμήθειας του είδους και κάθε άμεσης ή έμμεσης προκαλούμενης ζημίας του Δημοσίου που εισπράττεται, είτε από όσα του οφείλει το Δημόσιο είτε σύμφωνα με τις διατάξεις για είσπραξη δημόσιων εσόδων. Ο καταλογισμός αυτός γίνεται ακόμη και στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται νέα προμήθεια του υλικού. Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός του καταλογιζόμενου ποσού γίνεται με βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.

γ. Η είσπραξη εντόκως της τυχόν προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση προμηθευτή, είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξής του ως εκπτώτου, με το ισχύον δικαιοπρακτικό επιτόκιο, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά

<p>βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών,</p> <p>γ) η είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση ανάδοχο, είτε από ποσό που δικαιούται να λάβει, είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο, είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής.</p> <p>Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον οικονομικό φορέα μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξής του ως εκπτώτου, με το ισχύον δικαιοπρακτικό επιτόκιο, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι την επιστροφή της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας,</p> <p>δ) αποκλεισμός έως τρία έτη από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών που εμπύπουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος.</p> <p>5. Η μη παράσταση του αναδόχου κατά τη συνεδρίαση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου δεν αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του θέματος και της επ' αυτού γνωμοδότησης.</p> <p>6. Εάν η προμήθεια του αντικειμένου της σύμβασης σε βάρος του έκπτωτου αναδόχου γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.</p> <p>7. Οι παραπάνω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της ενδιαφερόμενης για την προμήθεια υπηρεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση του προμηθευτή να πραγματοποιήσει έγκαιρα την προμήθεια που του κατακυρώθηκε.»</p>	<p>επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.</p> <p>5. Η μη παράσταση του προμηθευτή κατά τη συνεδρίαση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου δεν αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του θέματος και της επ' αυτού γνωμοδότησης.</p> <p>6. Εάν η προμήθεια του υλικού σε βάρος του έκπτωτου προμηθευτή γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.</p> <p>7. Οι παραπάνω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της ενδιαφερόμενης για την προμήθεια υπηρεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση του προμηθευτή να πραγματοποιήσει έγκαιρα την προμήθεια που του κατακυρώθηκε.»</p>
---	---

<p>προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.</p> <p>7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 42, οι ανωτέρω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της αναθέτουσας αρχής για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση ή αδυναμία του αναδόχου να πραγματοποιήσει εγκαίρως τη σύμβαση που του κατακυρώθηκε.</p>	
<p>Άρθρο 61</p> <p>Τροποποίηση συμβάσεων και συμφωνιών-πλαίσιο κατά τη διάρκειά τους</p> <p>1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορεί να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σε οποιαδήποτε από τις εξής περιπτώσεις:</p> <p>α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναπροσαρμογής τιμών ή προαιρέσεις. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, τους όρους με τους οποίους μπορεί να ενεργοποιηθούν και δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.</p> <p>β) Για συμπληρωματικές προμήθειες ή υπηρεσίες από τον αρχικό ανάδοχο, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση, εφόσον η αλλαγή αναδόχου:</p>	<p>Αντικαθίσταται το άρθρο 61 του ν. 3433/2006, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 61</p> <p>Τροποποίηση σύμβασης</p> <p>1. Η σύμβαση τροποποιείται όταν αυτό προβλέπεται από συμβατικό όρο ή, εάν δεν προβλέπεται, τροποποιείται όταν συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, ύστερα από γνωμοδότηση της ΚΓΕΠ ή ΠΓΕΠ και απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα.</p> <p>2. Η τροποποίηση θεμελιωδών συμβατικών διατάξεων πραγματοποιείται ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο εξετάζει τη νομιμότητα της τροποποίησης και την αιτιολογία που τη συνοδεύει. Ως θεμελιώδεις διατάξεις, κατ' αρχήν θεωρούνται εκείνες που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή, σε κάθε περίπτωση, οι αναφερόμενες σε αντικείμενο της σύμβασης, των οποίων η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα</p>

<p>βα) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, όπως για απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που παρασχέθηκαν με τη διαδικασία σύναψης της αρχικής σύμβασης και</p> <p>ββ) θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή.</p> <p>Στις υποτερ. βα και ββ, οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.</p> <p>Οι διαδοχικές τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του παρόντος.</p> <p>γ) Όταν πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:</p> <p>γα) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή,</p> <p>γβ) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,</p> <p>γγ) η αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.</p> <p>Οι διαδοχικές τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του</p>	<p>συμφέροντα του Δημοσίου.</p> <p>3. Διατάξεις που επιτρέπεται η τροποποίησή τους από τον έχοντα την οικονομική αρμοδιότητα, με βάση τα στοιχεία και δεδομένα κάθε περίπτωσης, χωρίς τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είναι οι ακόλουθες:</p> <p>α. Η μεταβολή των συμβατικών προθεσμιών, κατά το άρθρο 37, χρόνου παράδοσης ή αντικατάστασης των υπό προμήθεια υλικών ή εργασιών που κρίθηκαν ακατάλληλες.</p> <p>β. Η απαλλαγή προμηθευτή από την παράδοση υπολοίπου που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της συμβατικής ποσότητας υλικών, λόγω ειδικών συνθηκών, με επιβολή ή όχι προστίμου σε αυτόν.»</p>
---	---

παρόντος.

δ) Όταν ένας νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή, συνεπεία:

δα) ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης, σύμφωνης με την περ. α',

δβ) ολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένων της εξαγοράς, της απορρόφησης, της συγχώνευσης ή καταστάσεων αφερεγγυότητας ιδίως στο πλαίσιο προπτωχευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών, από άλλον οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, με τον όρο ότι η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής του παρόντος.

ε) Όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη των ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 και του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης. Η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

στ) Όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις, κατά την έννοια της παρ. 2.

2. Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της περ. στ' της παρ.

1, όταν πληροί μία ή περισσότερες από τις εξής προϋποθέσεις:

- α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, είτε θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή την αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς, είτε θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης,
- β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαισίο,
- γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίο,
- δ) όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περ. δ' της παρ. 1,
- ε) η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου.

3. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ουσιώδης τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίο, κατά την έννοια της παρ. 2, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο διαπιστώνει αν η τροποποίηση είναι νόμιμη και αιτιολογείται επαρκώς.

	<p>4. Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στις περ. β', γ' και ε' της παρ. 1, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπτροσαρμογής, η αναπτροσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς.</p> <p>5. Η τροποποίηση της σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο γίνεται σε κάθε περίπτωση, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ/ΠΓΕΠ.</p> <p>6. Η αναθέτουσα αρχή που τροποποιεί μία σύμβαση με βάση τις περ. β' και γ' της παρ. 1 δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3978/2011.</p>
--	---

30.	Κατάργηση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>
	<p>Άρθρο 179 περ. α'</p>	<p>Το άρθρο 75 του ν. 3883/2010, το οποίο είχε ως εξής:</p> <p style="padding-left: 40px;">«Άρθρο 75</p> <p style="padding-left: 40px;">Διάρθρωση του Μακροπρόθεσμου και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων</p> <p style="padding-left: 40px;">1. Τόσο το Μακροπρόθεσμο όσο και το Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων διακρίνεται σε τρία μέρη:</p>

α. Στο πρώτο μέρος εντάσσονται τα κύρια αμυντικά υλικά και οι συμβάσεις εν συνεχεία υποστήριξης μείζονος οικονομικής αξίας (άνω των 50 εκατ. ευρώ).

β. Στο δεύτερο μέρος εντάσσονται τα υπόλοιπα κύρια αμυντικά υλικά και οι αντίστοιχες συμβάσεις εν συνεχεία υποστήριξης.

γ. Στο τρίτο μέρος εντάσσονται τα έργα υποδομής που είναι αναγκαία για την υποστήριξη συστημάτων και μέσων τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Προμηθειών.

2. Στο Μακροπρόθεσμο και στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων εντάσσονται μόνον ολοκληρωμένες προτάσεις για την προμήθεια αμυντικού υλικού (υποπρογράμματα). Ολοκληρωμένη θεωρείται η πρόταση που περιλαμβάνει:

α. Εκτίμηση για την αμυντική ανάγκη που πρέπει να καλυφθεί στο πλαίσιο της Δομής Δυνάμεων του άρθρου 72.

β. Εκτίμηση για το συνολικό κόστος κύκλου ζωής του κάθε αμυντικού υλικού ως συστήματος στο οποίο περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η αρχική και η εν συνεχεία υποστήριξή του και πιο συγκεκριμένα: η συντήρηση, τα ανταλλακτικά, τα πυρομαχικά, η

	<p>εκπαίδευση, τα παρελκόμενα έργα υποδομής, οι δυνατότητες εκσυγχρονισμού ή παράτασης της διάρκειας ζωής ή αναβάθμισης και κάθε άλλο συναφές και κρίσιμο, για την εκτίμηση του συνολικού κόστους, στοιχείο.</p> <p>γ. Πρόταση για την ασφάλεια εφοδιασμού με βάση τις υπάρχουσες και άμεσα διαθέσιμες στην Ελλάδα δυνατότητες παραγωγής, συμπαραγωγής και υποστήριξης.»</p>
Άρθρο 179 περ. β'	<p>Τα άρθρα 9 και 11 και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 81 του ν. 3978/2011, που είχαν ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 9</p> <p>Κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς</p> <ol style="list-style-type: none"> Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν οποιονδήποτε ενδιάμεσο, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με τη σύμβαση μόνο από δικηγορικά

γραφεία, φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους.

3. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 1 ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους να χρησιμοποιούν εξωχώριες εταιρίες ή άλλους παρόμιοιους οικονομικούς φορείς, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή ή την κτήση νομικής προσωπικότητας, ως υπεργολάβους, προμηθευτές προϊόντων ή παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως εξωχώριες εταιρίες νοούνται τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που έχουν την καταστατική ή την πραγματική τους έδρα ή είναι εγκατεστημένα σε κράτος μη συνεργάσιμο ή με προνομιακό φορολογικό καθεστώς κατά το άρθρο 51 Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (Α' 151) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων υπουργικών αποφάσεων.

4. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στον τομέα της άμυνας, είτε οι συμβάσεις αυτές εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου είτε εξαιρούνται από αυτό, υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή κατάλογο με τα στοιχεία κάθε συμφωνίας που πρόκειται να συνάψουν ή έχουν συνάψει, εγγράφως ή προφορικώς, με

οποιοινδήποτε προμηθευτή ή υπεργολάβο ή πάροχο υπηρεσίας ή σύμβουλο της παραγράφου 2, η οποία σχετίζεται με το αντικείμενο της σύμβασης. Ο ανάδοχος υποχρεούται να γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή, μετά τη σύναψη της σύμβασης, τον κατάλογο του προηγούμενου εδαφίου μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη ή τροποποίηση της σχετικής συμφωνίας. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα εξής στοιχεία: τα στοιχεία του αντισυμβαλλόμενου τρίτου, τη νομική και φορολογική του εγκατάσταση και συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται οποτεδήποτε να ζητά και να λαμβάνει από τους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 1 και τους αναδόχους οποιαδήποτε περαιτέρω στοιχεία ή αντίγραφα των σχετικών συμβάσεων εντός προθεσμίας που τάσσει με το αίτημά της.

5. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίζει στην αναθέτουσα αρχή ακριβή αντίγραφα των συμβάσεων που συνάπτει με υπεργολάβους, όταν, με τη σύμφωνη γνώμη της αναθέτουσας αρχής, εικωρεί στους υπεργολάβους δικαιώματά του που απορρέουν από τη σύμβαση που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.

6. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 1 να

απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής, στρατιωτικό ή πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για χρονικό διάστημα τριών τουλάχιστον ετών μετά τη συνταξιοδότηση ή τη με οποιονδήποτε άλλον τρόπο αποχώρησή του.

7. Εάν οι ανάδοχοι παραβιάσουν τις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις του παρόντος άρθρου και δεν θεραπεύσουν αυτή την παραβίαση μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 20%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή. Σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, μπορεί να επιβάλλονται σωρευτικά οι κυρώσεις του προηγούμενου εδαφίου και επιπλέον αποκλεισμός από τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον τριών ετών. Εάν οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 παραβιάσουν τις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις του παρόντος άρθρου, η παράβαση αυτή συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα υπό την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 57.

8. Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις των παραγράφων 1 έως 6 ισχύουν, αν ο οικονομικός φορέας ή ο ανάδοχος είναι κοινοπραξία, για όλα τα μέλη της κοινοπραξίας και, αν ο οικονομικός φορέας ή ο ανάδοχος χρησιμοποιεί υπεργολάβους, για τους υπεργολάβους του. Σε περύπτωση παράβασης των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων των παραγράφων 1 έως 6 από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, οι κυρώσεις του άρθρου 7 επιβάλλονται στον οικονομικό φορέα ή τον ανάδοχο.»

«Άρθρο 11

Έλεγχος και επιθεώρηση των οικονομικών φορέων

1. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται με δικές της δαπάνες να αναθέτει σε ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρία την επιθεώρηση και τον έλεγχο όλων των συμβατικών σχέσεων και πληρωμών των οικονομικών φορέων ή των νόμιμων εκπροσώπων τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, με τους υπεργολάβους, προμηθευτές τους και παρόχους υπηρεσιών ή οποιονδήποτε τρίτο σε σχέση με την ανατεθείσα σύμβαση, κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης που κοινοποιείται σε αυτούς.

2. Στο πλαίσιο του ελέγχου της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή, μέσω της ελεγκτικής εταιρίας, δικαιούται να ελέγχει κάθε έγγραφο και στοιχείο, έντυπο ή ηλεκτρονικό, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται, όπως ιδίως τα λογιστικά, εταιρικά και εμπορικά βιβλία και την ηλεκτρονική αλληλογραφία των οικονομικών φορέων της παραγράφου 1 και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποστάσματά τους. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, στην έννοια του οικονομικού φορέα εμπίπτουν και οι διοικητές, διευθύνοντες σύμβουλοι, διαχειριστές, εντεταλμένοι στη διοίκηση ή τη διαχείριση, καθώς και το προσωπικό με κάθε είδους σχέση εργασίας, όπως και οι δικηγόροι με πάγια αντιμισθία.

3. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να διευκολύνουν τη διαδικασία του ελέγχου και διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές της αναθέτουσας αρχής έχουν πλήρη και άμεση πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που τους ζητείται και που βρίσκεται στην κατοχή ή τον έλεγχό τους.

4. Οι ελεγκτές δικαιούνται να θέτουν ερωτήσεις στο προσωπικό και στη διοίκηση των οικονομικών φορέων της παραγράφου 1 σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα εμπύπτει στο αντικείμενο του ελέγχου, όπως αναφορικά με τις

συναλλαγές των οικονομικών φορέων σε σχέση με την ανατεθείσα σύμβαση.

5. Ο έλεγχος διεξάγεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μην παρακωλύει αδικαιολόγητα τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες των οικονομικών φορέων.

6. Η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει σε οποιονδήποτε τρίτο τις παραπάνω πληροφορίες, δεδομένα και έγγραφα, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του οικονομικού φορέα, εκτός εάν προβλέπεται ρητώς από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου.

7. Εάν οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 αρνούνται, παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο ή δυσχεραίνουν τον έλεγχο και τις έρευνες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, ιδίως εάν αρνούνται να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματα ή να παράσχουν απαντήσεις σε ερωτήματα των ελεγκτών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 20%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή. Σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, μπορεί να επιβάλλονται σωρευτικά οι κυρώσεις

	<p>του προηγούμενου εδαφίου και επιπλέον αποκλεισμός από τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον τριών ετών.»</p> <p>«1. Το άρθρο 33 του ν. 3433/2006, πλην της παραγράφου 14 αυτού, που ρυθμίζει τα ζητήματα που σχετίζονται με τις εγγυητικές επιστολές, διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 105.</p> <p>2. Σε περίπτωση παροχής είδους που είναι αδιαίρετη παροχή παραδίδονται και εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης των ενδιάμεσων πληρωμών.</p> <p>3. Όπου στο άρθρο 33 του ν. 3433/2006 γίνεται αναφορά σε υποδείγματα εγγυητικών επιστολών νοούνται αυτά που περιλαμβάνονται στα υποδείγματα των εγγράφων της σύμβασης, τα οποία εκδίδονται με την απόφαση του Υπουργού που προβλέπεται στο άρθρο 29.»</p>
Άρθρο 179 περ. γ'	<p>Τα άρθρα 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17 και 18 του ν. 3433/2006, τα οποία είχαν ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 5</p> <p>Φορείς πραγματοποίησης των προμηθειών</p> <p>Οι προμήθειες των ΕΔ πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες</p>

και τα όργανα που είναι αρμόδια γι' αυτές, ως εξής:

α. Από τη ΓΔΑΕΕ και τα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των ΕΔ.

β. Από τα κατώτερα κλιμάκια διοίκησης του ΓΕΕΘΑ και των γενικών επιτελείων των κλάδων ΕΔ, ανάλογα με τις εξουσιοδοτήσεις που παρασχέθηκαν σε αυτά για προμήθειες ή ανάλογα με τις σχετικές εντολές που τους δόθηκαν.

γ. Από τις υπηρεσίες των ΕΔ που βρίσκονται στο εξωτερικό, για τις προμήθειες που ανατίθενται σε αυτές.»

«Άρθρο 7

Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών
και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ)

1. Η ΓΔΑΕΕ υλοποιεί τις προμήθειες για το αμυντικό υλικό, συντονίζει τις προμήθειες του λοιπού υλικού των κλάδων των ΕΔ και συνάπτει τις συμβάσεις προμηθειών.

2. Μεριμνά για τη σύναψη ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, Οίκων Εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών ή Συμμαχικών Ανεφοδιαστικών Οργανισμών, οι οποίες αφορούν σε προμήθειες αμυντικού υλικού κάθε είδους υπηρεσιών για θέματα αρμοδιότητάς της.

3. Παρακολουθεί και ελέγχει την έγκαιρη και κανονική εκτέλεση των συμβάσεων αρμοδιότητάς της και συγκεντρώνει από

τα Γενικά Επιτελεία τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία προμηθειών.»

«Άρθρο 8

Γενικά Επιτελεία Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Ο Αρχηγός κάθε κλάδου των ΕΔ, με τις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτόν και που προβλέπονται από την οργάνωση του αντίστοιχου γενικού επιτελείου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Ασκεί τη διοίκηση, εποπτεία και τον έλεγχο στις προμήθειες αμυντικού και λοιπού υλικού αρμοδιότητας του κλάδου και εκδίδει τις αναγκαίες οδηγίες και εντολές.

β. Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και διαμορφώνει τις πενταετείς και τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και καταρτίζει το ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών, το οποίο διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ), φροντίζει δε για την έγκαιρη έγκρισή τους από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

2. Το Γενικό Επιτελείο κάθε κλάδου των ΕΔ, με τους αρμόδιους βάσει των κειμένων διατάξεων φορείς για τις προμήθειες, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Κατανέμει το εγκεκριμένο πρόγραμμα προμηθειών για υλοποίηση, εκτός του

προγράμματος αρμοδιότητας της ΓΔΑΕΕ, μεταξύ των αρμόδιων γι' αυτό υπηρεσιών του κλάδου και των κατωτέρων κλιμακίων διοίκησης του γενικού επιτελείου, μέσα στα όρια των πιστώσεων του σχετικού προϋπολογισμού και ανάλογα με την οικονομική δικαιοδοσία που παρέχεται κάθε φορά σε αυτές τις υπηρεσίες ή τα κλιμάκια.

β. Παρακολουθεί και ελέγχει την εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών αμυντικού υλικού που του ανατίθενται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην εκάστοτε κατακυρωτική διαταγή.

γ. Εισηγείται στον αρμόδιο φορέα τη σύναψη ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, φυσικών ή νομικών προσώπων του Εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών ή Συμμαχικών Ανεφοδιαστικών Οργανισμών, οι οποίες αφορούν προμήθειες λοιπών υλικών ή εφοδίων ή παροχής κάθε είδους υπηρεσιών της αρμοδιότητάς του, σε συντονισμό με τη ΓΔΑΕΕ.

δ. Παρακολουθεί και ελέγχει την έγκαιρη και κανονική ανάλωση των πιστώσεων προμηθειών και συγκεντρώνει τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία κοστολόγησης των προμηθειών.

ε. Αναθέτει στην αρμόδια υπηρεσία προμηθειών του κλάδου, την εκτέλεση των διαδικασιών για τη διενέργεια των προμηθειών, για τις οποίες δεν

	<p>παρασχέθηκαν εξουσιοδοτήσεις σε κατώτερα κλιμάκια διοίκησης. Η σχετική εντολή προμήθειας εκδίδεται με μέριμνα των αρμόδιων από το νόμο οργάνων του κλάδου.</p> <p>στ. Εγκρίνει ή απορρίπτει την κατακύρωση των προμηθειών της αρμοδιότητάς του και προκαλεί την έγγραφη γνωμοδότηση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Προμηθειών, κάθε φορά που αυτή απαιτείται.</p> <p>ζ. Καταρτίζει πίνακες ετήσιας ισχύος, ανά ειδικότητα από κατάλληλους αξιωματικούς, απόφοιτους Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) ή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή μόνιμους υπαλλήλους, απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, από τους οποίους ορίζονται τα μέλη των επιτροπών υλοποίησης της προμήθειας. Στους ανοιχτούς διαγωνισμούς, τα μέλη όλων των επιτροπών υλοποίησης της προμήθειας, ορίζονται με κλήρωση, από πίνακα ανά ειδικότητα.</p> <p>3. Για τις προμήθειες αμυντικού υλικού τα κατά κλάδο ανώτατα Συμβούλια γνωμοδοτούν για την αναγκαιότητα και τη σκοπιμότητα των προμηθειών. Η αρχική και τελική απόφαση έγκρισης της προμήθειας λαμβάνεται από τα όργανα, που είναι αρμόδια σύμφωνα με το νόμο για την έγκριση της αντίστοιχης δαπάνης.</p> <p>4. Με μέριμνα του κατά περίπτωση</p>
--	--

αρμόδιου γενικού επιτελείου και εντός δύο ετών από την ολοκλήρωση της προμήθειας, συντάσσεται και υποβάλλεται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας «Απολογισμός Επένδυσης», λαμβανομένων υπόψη, του κόστους συντήρησης, των επιχειρησιακών δυνατοτήτων και της διασύνδεσης του αμυντικού υλικού με τα υπάρχοντα οπλικά συστήματα, όπου αυτή απαιτείται.»

«Άρθρο 9

Μείζονες Σχηματισμοί και Σχηματισμοί των Ενόπλων Δυνάμεων

Οι Μείζονες Σχηματισμοί και οι Σχηματισμοί των Ενόπλων Δυνάμεων:

α. Συγκεντρώνουν, επεξεργάζονται και αξιολογούν τις ανάγκες τους σε λοιπό υλικό των μονάδων και των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτούς, για κάθε οικονομικό έτος και υποβάλλουν αρμοδίως τις σχετικές απαιτήσεις, με βάση τις οδηγίες που παρέχονται κάθε φορά από το αντίστοιχο Γενικό Επιτελείο.

β. Υλοποιούν το πρόγραμμα προμηθειών της αρμοδιότητάς τους και εγκρίνουν τις δαπάνες τους και τις δαπάνες των μονάδων και των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτά, ανάλογα με την οικονομική αρμοδιότητα που εικωρείται κάθε φορά από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Οι σχετικές εντολές προμηθειών εκδίδονται με μέριμνα των αρμόδιων,

από το νόμο, οργάνων.

γ. Κατανέμουν την υλοποίηση του προγράμματος προμηθειών, που ανατέθηκε σε αυτούς, στις μονάδες και στις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτούς, με βάση τις εξουσιοδοτήσεις που τους παρέχει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας και εκδίδουν τα σχετικά Χρηματικά Εντάλματα, (τακτικά προπληρωμάτς) σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

δ. Κατακυρώνουν προμήθειες της αρμοδιότητάς τους και εγκρίνουν τις αντίστοιχες δαπάνες τους, μέσα στα όρια της οικονομικής αρμοδιότητας που εκχωρείται σε αυτούς από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

ε. Καθορίζουν ό,τι αφορά στη σύναψη ειδικών συμβάσεων για προμήθειες από το εξωτερικό, μετά από οδηγίες του αρμόδιου γενικού επιτελείου και μέσα στα όρια της οικονομικής αρμοδιότητας, που εκχωρεί σε αυτούς ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.

στ. Για προμήθεια υλικών που έχουν χαρακτηρισθεί αρμοδίως κρίσιμα σύμφωνα με τον Κανονισμό Κοινής Ορολογίας των ΕΔ, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας εκδίδουν, χωρίς τήρηση των διαδικασιών του νόμου αυτού, εντολές που απευθύνονται στις υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό, με βάση τις οδηγίες του

αρμόδιου γενικού επιτελείου και σε έκδοση Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής, τα οποία εκδίδονται γι' αυτόν το σκοπό κατά τις ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις.
Περαιτέρω μεριμνούν για την απόδοση λογαριασμού από τους υπολόγους των ανωτέρω (ΧΕΠ) σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις.

ζ. Τηρούν στατιστικά στοιχεία κοστολόγησης των προμηθειών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους και υποβάλλουν αρμοδίως περιοδικές αναφορές για την ανάλωση των αντίστοιχων πιστώσεων, με βάση τις οδηγίες του αρμόδιου γενικού επιτελείου.

η. Καταρτίζουν πίνακες από κατάλληλους αξιωματικούς ή και υπαλλήλους, από τους οποίους ορίζονται με κλήρωση, κάθε φορά που απαιτείται, τα μέλη των απαιτούμενων επιτροπών.»

«Άρθρο 10

Μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων

Οι μονάδες των ΕΔ με τα κατά νόμο αρμόδια όργανα που υπάγονται σε αυτές:

α. Συγκεντρώνουν και υποβάλλουν ιεραρχικά τις ετήσιες ανάγκες τους σε υλικά, εργασίες και υπηρεσίες, για την υποστήριξη της αποστολής τους,

σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται σε αυτές.

β. Εγκρίνουν, σε βάρος των οικείων πιστώσεων, δαπάνες για προμήθειες μέσα στο χρηματικό όριο που καθορίζεται με ειδική εξουσιοδότηση προς αυτές.

γ. Συγκροτούν επιτροπές αγορών, διενέργειας διαγωνισμών, εμπειρογνωμόνων και ελέγχου παραλαβών προμηθειών της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με αυτά που καθορίζονται στο άρθρο 16.

δ. Πραγματοποιούν τις προμήθειες που ανατίθενται σε αυτές με εξουσιοδότηση των Διοικήσεων στις οποίες υπάγεται κάθε μονάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για κάθε περίπτωση.

ε. Ενεργούν για την έγκαιρη κατακύρωση των προμηθειών, την έγκριση και τον καταλογισμό των δαπανών που γίνονται για τις προμήθειες που πραγματοποιούνται από αυτές, σύμφωνα με τις διαταγές και οδηγίες που τους παρέχονται.

στ. Τηρούν στατιστικά στοιχεία για την κοστολόγηση των προμηθειών τους και υποβάλλουν περιοδικές οικονομικές αναφορές διάθεσης των πιστώσεών τους.

ζ. Εκτελούν τις προμήθειες, που ανατίθενται σε αυτές και διενεργούν τις σχετικές πληρωμές αρμοδιότητάς τους εκδίδοντας τα σχετικά χρηματικά εντάλματα (τακτικά και προπληρωμής),

σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις. Περαιτέρω, παρέχουν οδηγίες για την έγκαιρη υλοποίηση των προβλεπόμενων διαδικασιών και μεριμνούν για την απόδοση λογαριασμού από τους υπόλογους των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δημοσίου λογιστικού διατάξεις.»

«Άρθρο 11

Υπηρεσίες Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό

1. Οι υπηρεσίες ακολούθων ή προμηθειών ή ενοποιημένων γραφείων προμηθειών των ΕΔ, που λειτουργούν στο εξωτερικό, εκτελούν τις εντολές προμηθειών της ΓΔΑΕΕ, των γενικών επιτελείων ή των κατωτέρων από αυτά κλιμακίων διοικήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στις υπηρεσίες αυτές.

2. Αν οι υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων που βρίσκονται στο εξωτερικό δεν διαθέτουν χρηματικές διαχειρίσεις, τα ΧΕΠ, που εκδίδονται για την πληρωμή προμηθειών στο όνομα των προσώπων που υπηρετούν ή εκτελούν υπηρεσία στο εξωτερικό, μπορούν να ανέρχονται σε περισσότερα από ένα στο όνομα του ίδιου προσώπου, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν.2362/1995 και

του ν.δ. 721/1970.»

«Άρθρο 13

Όργανα πραγματοποίησης των προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Τα όργανα πραγματοποίησης των προμηθειών των ΕΔ διακρίνονται σε:

- α. Γνωμοδοτικά.
- β. Εκτελεστικά.

2. Τα γνωμοδοτικά όργανα είναι:

α. Η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών (ΚΓΕΠ).

β. Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ).

3. Τα όργανα εκτέλεσης, τα οποία πραγματοποιούν τις κάθε είδους προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων, είναι:

α. Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών.

β. Οι επιτροπές διαπραγματεύσεων.

γ. Οι επιτροπές αγορών υλικών, εργασιών και υπηρεσιών.

δ. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των προμηθειών.

ε. Οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων.

στ. Οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των προμηθειών.

ζ. Οι επιτροπές διαπραγμάτευσης αντισταθμιστικών αφελημάτων (ΑΩ).

η. Οι επιτροπές αξιολόγησης αντισταθμιστικών ωφελημάτων (ΑΩ), εγχώριας βιομηχανικής συμμετοχής (ΕΒΣ) και έργου εγχώριας βιομηχανίας (ΕΕΒ

4. Με απόφαση του φορέα της οικονομικής αρμοδιότητας ή κατόπιν εξουσιοδότησής του, της ΓΔΑΕΕ ή κάθε Κλιμακίου Διοίκησης των ΕΔ που πραγματοποιεί προμήθειες, συγκροτούνται οι επιτροπές που προβλέπονται στην παράγραφο 3. Αυτές διακρίνονται σε κεντρικές και περιφερειακές και απαρτίζονται από τρία τουλάχιστον μέλη, που δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε περισσότερες από μία επιτροπή για κάθε συγκεκριμένη προμήθεια ούτε να αντικαθίστανται χωρίς αιτιολογημένη απόφαση του ως άνω φορέα που συγκρότησε την επιτροπή. Απαγορεύεται η συμμετοχή στις επιτροπές αυτών, που κατά οποιονδήποτε τρόπο έλαβαν μέρος στη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών και στην προβολή των επιχειρησιακών απαιτήσεων του υπό προμήθεια είδους.

5. Με την παραπάνω απόφαση ορίζονται:

α. Τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη των επιτροπών από τους καταλληλότερους κατά περίπτωση αξιωματικούς ή και μόνιμους υπαλλήλους από αυτούς που υπηρετούν σε κάθε κλάδο των ΕΔ και εάν δεν επαρκούν αυτοί από Δόκιμους Εφέδρους Αξιωματικούς,

	<p>Ανθυπασπιστές, Μόνιμους Υπαξιωματικούς ή Εθελοντές Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) ή Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠΟΠ) ή και από ημερομίσθιους υπαλλήλους, μόνον ως μέλη επιτροπών αγορών μονάδων. Ειδικότερα οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβών συγκροτούνται κάθε φορά που απαιτείται και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του νόμου αυτού.</p> <p>β. Η θητεία των παραπάνω μελών, δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα ενός έτους για κάθε μέλος. Εξαιρούνται τα μέλη των επιτροπών προμήθειας εξοπλιστικών προγραμμάτων των οποίων η θητεία είναι ίση με το χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση του ανατεθέντος έργου της συγκεκριμένης προμήθειας.</p> <p>6. Τα όργανα που εισηγούνται την έγκριση και τον τρόπο υλοποίησης της προμήθειας δεν συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης αυτής.</p> <p>7. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή μέλους, της επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού ή αγοράς υλικού, καθώς και του αρμόδιου διαχειριστή του υλικού, στην επιτροπή παραλαβής του ίδιου υλικού και αντίστροφα.</p> <p>8. Στις υπηρεσίες των ΕΔ στο εξωτερικό της Χώρας, η θητεία των μελών των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών, για</p>
--	---

την πραγματοποίηση των προμηθειών του αρμόδιου φορέα ή και άλλων φορέων, δύναται να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους, για κάθε μέλος.

9. Σε κάθε φορέα υλοποίησης μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών για την πραγματοποίηση των προμηθειών του αρμόδιου φορέα ή και άλλων φορέων, της οποίας η θητεία των μελών δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους.

10. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 68 παρ. 1 του νόμου αυτού, αλλά και σε περίπτωση που από την προκήρυξη ή πρόσκληση προβλέπεται υποβολή πρότασης χρηματοδότησης αποπληρωμής, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, προκειμένου να αποφανθεί, μπορεί να συγκροτήσει επιτροπή εμπειρογνωμόνων αποτελούμενη από Αξιωματικούς ή υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή αν απαιτείται συναρμόδιων Υπουργείων με Κ.Ο.Α.

11. Οι συνεδριάσεις και η λειτουργία των ως άνω επιτροπών γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999 ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος.»

«Άρθρο 14

Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή

Προμηθειών

1. Στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) και στα Γενικά Επιτελεία των κλάδων των ΕΔ, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και των Αρχηγών των κλάδων αντίστοιχα, συγκροτείται πενταμελής Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή Προμηθειών (ΚΓΕΠ), που αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα τουλάχιστον μέλη, ανωτάτους ή ανωτέρους αξιωματικούς ή πολιτικούς υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν ειδικότητα ανάλογη με τη φύση των προμηθειών, οι οποίοι και δεν απαλλάσσονται από τα υπόλοιπα καθήκοντά τους. Στην ΚΓΕΠ/ΓΔΑΕΕ για προμήθεια αμυντικού υλικού συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος του γενικού επιτελείου ή των γενικών επιτελείων επί διακλαδικής προμήθειας, ανάλογα με το είδος του προς προμήθεια υλικού. Στην ΚΓΕΠ των γενικών επιτελείων δύναται να συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕΕ.

2. Η ΚΓΕΠ της ΓΔΑΕΕ υπάγεται στον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, ο οποίος προεδρεύει αυτής. Η ΚΓΕΠ των κλάδων υπάγεται στον αρμόδιο Υπαρχηγό ή Διευθυντή Κλάδου του αρμόδιου γενικού επιτελείου, ο οποίος

και προεδρεύει αυτής, τα δε μέλη αυτής δεν επιτρέπεται να μετέχουν στα όργανα εκτέλεσης προμήθειών.

3. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο εκάστοτε προϊστάμενος τμήματος του φορέα που διενεργεί την προμήθεια, ενώ καθήκοντα γραμματέα εκτελεί κατώτερος αξιωματικός. Ο εισηγητής και ο γραμματέας δεν αποτελούν μέλη της επιτροπής.

4. Η ΚΓΕΠ συνεδριάζει όπως ορίζεται από τη ΓΔΑΕΕ και από κάθε Γενικό Επιτελείο. Για την απαρτία, οι παρόντες πρέπει να είναι περισσότεροι από τους απόντες, οι δε αποφάσεις λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Τα ονόματα των μελών που μειοψήφησαν, καθώς και η γνώμη αυτών, αναγράφονται στο Πρακτικό.

5. Η ΚΓΕΠ γνωμοδοτεί αιτιολογημένα και εγγράφως για τις παρακάτω περιπτώσεις προμηθειών, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της ΓΔΑΕΕ και των γενικών επιτελείων:

α. Για την προτίμηση ακριβότερης προσφοράς λόγω ποιοτικής υπεροχής ή συμφερότερων όρων του υπό προμήθεια είδους.

β. Για την τροποποίηση των όρων σύμβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 63 του νόμου αυτού.

γ. Για τη λύση σύμβασης για σπουδαίο

λόγο ή για το ότι ο προμηθευτής κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή τέθηκε σε αναγκαστική διαχείριση.

δ. Για την κήρυξη του προμηθευτή έκπτωτου από τα συμβατικά του δικαιώματα.

ε. Για τη σύναψη, ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ Κρατών, Φυσικών ή Νομικών προσώπων του εξωτερικού ή Διεθνών Οργανισμών, που αφορούν προμήθεια υλικών, εφοδίων ή παροχής κάθε φύσης υπηρεσιών αλληλοεξυπηρέτησης.

στ. Για το μόνιμο ή πρόσκαιρο αποκλεισμό προμηθευτή ή εργολάβου από τη συμμετοχή του σε προμήθειες των ΕΔ, για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 61 του νόμου αυτού.

ζ. Για τις προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα κατά των αποφάσεων των επιτροπών διαγωνισμού που εκδίδονται, ύστερα από άσκηση ένστασης κατά το άρθρο 31 του νόμου αυτού.

η. Για κάθε άλλο θέμα, το οποίο, κατά την κρίση του φορέα που έχει την οικονομική αρμοδιότητα ή δικαιοδοσία πρέπει να παραπεμφεί για γνωμοδότηση.

6. Στις περιπτώσεις των εδαφίων γ', δ' και στ' της παραγράφου 5, η ΚΓΕΠ, μετά από αίτηση του προμηθευτή, καλεί αυτόν να παραστεί αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο και

λαμβάνει υπόψη της τις εγγράφως διατυπωμένες απόψεις του, τις οποίες δύναται να του επιτρέψει να αναπτύξει και προφορικά.

7. Η ΚΓΕΠ, μετά από αίτημά της, υποβοηθείται στο έργο της από την επιτροπή εμπειρογνωμόνων του άρθρου 17 του νόμου αυτού, το πόρισμα της οποίας τίθεται υπόψη της επιτροπής.»

«Άρθρο 15

Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών

1. Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών συγκροτούνται σε επύτεδα κλιμακίων διοίκησης ΕΔ, κατώτερων από τα Γενικά Επιτελεία, με διαταγή του αρμόδιου διοικητή, και απαρτίζονται από τον πρόεδρο και τρεις έως πέντε αξιωματικούς ή υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ειδικότητα ανάλογη της φύσης της προμήθειας που πρόκειται να εξετασθεί. Στις ΠΓΕΠ δύναται να συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕ.

2. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο εκάστοτε προϊστάμενος του αρμόδιου για τις προμήθειες τμήματος της διοίκησης το οποίο και μεριμνά για τη συγκέντρωση και την υποβολή των σχετικών θεμάτων στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

3. Καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε

	<p>κατώτερο αξιωματικό. Ο εισηγητής και ο γραμματέας δεν είναι μέλη της επιτροπής.</p> <p>4. Οι ΠΓΕΠ υπάγονται στον διοικητή του κλιμακίου διοίκησης των γενικών επιτελείων ΕΔ και συνεδριάζουν, όπως ορίζεται από κάθε Διοίκηση. Τα μέλη των ΠΓΕΠ δεν απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης των προμηθειών που κρίνονται.</p> <p>5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.»</p>
	<p style="text-align: right;">«Άρθρο 16</p> <p style="text-align: center;">Αρμοδιότητες οργάνων εκτέλεσης των προμηθειών</p> <p>1. Από τις επιτροπές της παρ. 3 του άρθρου 13 του νόμου αυτού εκείνες που διενεργούν διαγωνισμούς, διαπραγματεύσεις και αγορές, υπάγονται διοικητικά στις αρμόδιες για τις προμήθειες υπηρεσίες και έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:</p> <p>α. Επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών:</p> <p>(1) Διενεργούν τους διαγωνισμούς προμηθειών με βάση τους γενικούς και ειδικούς όρους προκήρυξης και τις διαδικασίες του νόμου αυτού.</p> <p>(2) Μεριμνούν για την εξέταση και την τεχνικοοικονομική αξιολόγηση των</p>

δειγμάτων και των στοιχείων που κατατίθενται και των όρων των προσφορών.

(3) Αποφαίνονται για τον αποκλεισμό από το διαγωνισμό των υποψήφιων προμηθευτών, σύμφωνα με το νόμο και τους όρους της προκήρυξης.

(4) Αξιολογούν τις προσφορές των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, αφού λάβουν υπόψη τους τα πρακτικά των επιτροπών αξιολόγησης και των επιτροπών εμπειρογνωμόνων όπου απαιτούνται. Η αξιολόγηση με πλήρη αιτιολογία μπορεί να διαφέρει από την κρίση και τις διαπιστώσεις των ανωτέρω επιτροπών.

(5) Εάν οι επιτροπές αξιολόγησης ή/και εμπειρογνωμόνων κρίνουν μη παραδεκτή την προσφορά υποψήφιου προμηθευτή και η επιτροπή διαγωνισμού έχει αντίθετη αιτιολογημένη γνώμη, αναπέμπει την υπόθεση κατά περίπτωση στις ως άνω επιτροπές, οι οποίες υποχρεούνται να δεχθούν την προσφορά και να προχωρήσουν στη βαθμολογία.

(6) Εισηγούνται σχετικά με το αν είναι συμφέρουσες ή μη οι προσφορές που πρόκειται να κατακυρωθούν.

(7) Στις προμήθειες αμυντικού υλικού η πλήρης αξιολόγηση των προσφορών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου

56 του νόμου αυτού.

β. Επιτροπές διαπραγματεύσεων:

(1) Συγκροτούνται για προμήθειες που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου αυτού.

(2) Διενεργούν την τεχνικοοικονομική αξιολόγηση της προσφοράς με βάση τους όρους συμφωνιών, τα πρακτικά αξιολόγησης των επιτροπών εμπειρογνωμόνων και αντισταθμιστικών αφελημάτων και εισηγούνται την κατακύρωση της προμήθειας.

(3) Καταρτίζουν μετά από διαπραγματεύσεις τις σχετικές συμβάσεις και τις τροποποιήσεις αυτών, εφαρμόζοντας αναλογικά και όσα καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του νόμου αυτού.

(4) Οι Επιτροπές αυτές συγκροτούνται από ανώτατους ή και ανώτερους αξιωματικούς ή και μόνιμους υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με απόφαση του οργάνου που έχει την οικονομική αρμοδιότητα ή του εξουσιοδοτημένου από αυτό οργάνου.

2. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των Προμηθειών υπάγονται στον διοικητή της αρμόδιας για κάθε περίπτωση διοίκησης, μονάδας ή υπηρεσίας κάθε κλάδου των ΕΔ ή της ΓΔΑΕΕ και έχουν τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 18 του νόμου αυτού.

3. Για τον έλεγχο και την παραλαβή προμηθειών όλου ανεξαιρέτως του υλικού ή ορισμένων κατηγοριών από αυτό, που προορίζονται για τις μονάδες εφοδιασμού, είναι δυνατή η σύσταση επιτροπών ελέγχου και παραλαβών σε μόνιμη βάση, όπως προβλέπεται από την οργάνωση κάθε κλάδου των ΕΔ. Η θητεία των μελών δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα του ενός έτους για κάθε μέλος. Εξαιρετικά η θητεία των μελών των επιτροπών ελέγχου και παραλαβής οπλικών συστημάτων διαρκεί μέχρι την οριστική παραλαβή τους.

4. Οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων και οι δευτεροβάθμιες επιτροπές Ελέγχου και παραλαβής συγκροτούνται κάθε φορά που απαιτείται και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18, αντιστοίχως του νόμου αυτού.»

«Άρθρο 17

«Άρθρο 17

Επιτροπές εμπειρογνωμόνων

1. Στη ΓΔΑΕΕ και σε κάθε Γενικό Επιτελείο των κλάδων των ΕΔ ή σε κατώτερα κλιμάκια διοίκησης που πραγματοποιούν προμήθειες, σύμφωνα με τη μεταβιβαζόμενη κάθε φορά οικονομική αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, συγκροτούνται κατά περύπτωση, επιτροπές εμπειρογνωμόνων από αξιωματικούς ή υπαλλήλους.

2. Ειδικά για προμήθειες αμυντικού υλικού οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων δύναται να συγκροτούνται και από εκπροσώπους του αντίστοιχου γενικού επιτελείου για το οποίο πραγματοποιείται η προμήθεια. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπάρχει σχετική πρόβλεψη στους ειδικούς όρους του αντίστοιχου διαγωνισμού.

3. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται:

α. Υποχρεωτικά εάν ο διαγωνισμός διενεργείται με βάση:

(1) τεχνική προδιαγραφή ή τεχνική περιγραφή της υπηρεσίας ή

(2) τεχνική περιγραφή και δείγμα της υπηρεσίας ή

(3) τεχνική προδιαγραφή και δείγμα του προμηθευτή.

β. Προαιρετικά σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

4. Οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Προβαίνουν σε πλήρη τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, με βάση αντικειμενικά κριτήρια που καθορίζονται από τον αρμόδιο φορέα κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού ή τη διενέργεια της προμήθειας με άλλο τρόπο.

β. Βαθμολογούν, στις περιπτώσεις υποχρεωτικής συγκρότησής τους, τα υλικά με αριθμητικό συντελεστή, επί τοις

	<p>εκατό, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 56 του νόμου αυτού.</p> <p>γ. Αξιολογούν ή βαθμολογούν, στις υπόλοιπες περιπτώσεις, τις προσφορές των προμηθευτών σε συνάρτηση με τα τεχνικά και υπόλοιπα στοιχεία κάθε προμήθειας και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του νόμου αυτού.</p> <p>δ. Ελέγχουν και αξιολογούν τις κατασκευαστικές δυνατότητες των διαγωνιζομένων.</p> <p>ε. Συντάσσουν αιτιολογημένο πρακτικό στο οποίο αναφέρεται υποχρεωτικά και η γνώμη της μειοψηφίας.»</p>
	<p>«Άρθρο 18</p> <p>Επιτροπές ελέγχου και παραλαβής προμηθειών</p> <p>1. Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής προμηθειών, εκτός από τις αρμοδιότητες που καθορίζονται για αυτές στο άρθρο 16 του νόμου αυτού, έχουν επιπλέον και τις εξής:</p> <p>α. Παρακολουθούν λεπτομερώς και ελέγχουν την εκτέλεση των όρων των συμβάσεων ή παραγγελιών προμηθειών από το εσωτερικό ή το εξωτερικό, καθώς και των υποχρεώσεων της υπηρεσίας και των προμηθευτών ή εργολάβων, που απορρέουν από αυτές.</p> <p>β. Παρακολουθούν στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή την πρόοδο</p>

	<p>κατασκευής ή παραγωγής του υπό προμήθεια είδους με επισκέψεις όπου απαιτείται.</p> <p>γ. Προβαίνουν σε λειτουργικό έλεγχο του τελικού προϊόντος για τη διαπίστωση των προβλεπόμενων από τη σύμβαση επιδόσεων.</p> <p>δ. Εισηγούνται στη Διοίκηση τη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης όρου των συμφωνιών.</p> <p>ε. Προβαίνουν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση, σε ελέγχους, (μακροσκοπικούς, λειτουργικούς, επιχειρησιακούς κ.λπ.) του υπό προμήθεια υλικού, σε δειγματοληψία, ποσοτική και ποιοτική παραλαβή, με την παρουσία του προμηθευτή ή νόμιμου εκπροσώπου του. Αποστέλλουν για έλεγχο, στα αρμόδια στρατιωτικά εργοστάσια ή χημεία ή εργαστήρια ή σε ανάλογους κρατικούς φορείς και σε περύπτωση αδυναμίας των φορέων του Δημοσίου, σε εξειδικευμένους και επίσημα αναγνωρισμένους φορείς του ιδιωτικού τομέα, τα προβλεπόμενα δείγματα για τον ποιοτικό έλεγχο. Μετά τη λήψη των αποτελεσμάτων συντάσσουν τα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής ή απόρριψης, τα οποία αποστέλλουν στους παραλήπτες που καθορίζονται στο άρθρο 64 του νόμου αυτού.</p> <p>στ. Εισηγούνται την παραπομπή των</p>
--	--

διαφωνιών που αναφύονται μεταξύ προμηθευτών και υπηρεσίας στη δευτεροβάθμια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής προμηθειών, για θέματα τήρησης ή μη των όρων συμφωνιών ή συμβάσεων.

ζ. Σε ειδικές περιπτώσεις ενισχύονται με έναν ή περισσότερους εμπειρογνόμονες, των οποίων η γνώμη είναι συμβουλευτική.

η. Στις περιπτώσεις προμήθειας υλικών εγχώριας κατασκευής, όταν ο έλεγχος για την εξασφάλιση ποιότητας, κόστους ποιότητας και ΕΠΑ των υλικών αυτών έχει διενεργηθεί από τη ΓΔΑΕΕ παραλαμβάνουν τα υλικά μετά από μακροσκοπικό και ποσοτικό έλεγχο και λαμβάνουν υπόψη τα σχετικά πιστοποιητικά της ΓΔΑΕΕ, που εκδίδονται για το σκοπό αυτόν, εκδίδουν δε το πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής ή απόρριψης, επιφυλασσόμενων των διατάξεων των άρθρων 38 και 39 του νόμου αυτού. Στις περιπτώσεις προμηθειών εξωτερικού, των οποίων ο ποιοτικός έλεγχος έχει ανατεθεί αρμοδίως σε αναγνωρισμένο ίδρυμα ή κρατικό φορέα, οι επιτροπές αυτές ενεργούν αναλόγως.

2. Για την εποπτεία και επίβλεψη του έργου των επιτροπών ελέγχου και παραλαβών προμηθειών μπορεί να συγκροτείται υπηρεσία ελέγχου των αναφερόμενων επιτροπών σε επίπεδο

ΓΔΑΕΕ και γενικού επιτελείου κάθε κλάδου των ΕΔ ή σε άλλα κλιμάκια διοίκησης.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ορίζονται τα θέματα που αφορούν τη σύνθεση, τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την Υπηρεσία Ελέγχου..»

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων			
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	Άρθρο 164 (άρθρο 100 παρ. 5 ν. 3978/2011)	Υπουργείο Οικονομικών		Δυνατότητα αναπροσαρμογής των χρηματικών ορίων της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 3978/2011
	Άρθρο 176 (άρθρο 36Α ν.δ. 721/1970)	Υπουργείο Οικονομικών		Συμπλήρωση ή αντικατάσταση των δικαιολογητικών που προσκομίζονται στις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου για τα Χρηματικά Εντάλματα Προπληρωμής (ΧΕΠ) που εκδίδονται προς εξόφληση υποχρεώσεων από προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (Foreign Military Sales-FMS) για την απόδοση λογαριασμού, μέσω κοινής υπουργικής απόφασης
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο
	Άρθρο 156 (άρθρο 12 παρ. 5 ν. 3978/2011)	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)

			θέματος σχετικού με τη γνωστοποίηση των μεταβολών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των οικονομικών φορέων	
Άρθρο 164 (άρθρο 100 παρ. 4 ν. 3978/2011)	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Δυνατότητα δημοσίευσης υποδειγμάτων των εγγράφων της σύμβασης, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα	Χωρίς προθεσμία
Άρθρο 165 (άρθρο 107 παρ. 3 ν. 3978/2011)	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Έγκριση διάθεσης στρατιωτικού εξοπλισμού, καθορισμός ακολουθητέας διαδικασίας για την αξιοποίησή του και καθορισμός του ελάχιστου αποδεκτού ανταλλάγματος. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης οι ειδικοί όροι που θα διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση των απαιτούμενων συμβάσεων καθώς και ο αρμόδιος φορέας για τη διενέργεια των απαιτούμενων διαδικασιών σύναψης της σύμβασης	Χωρίς προθεσμία
Άρθρο 166 (άρθρο 2 παρ. 5 ν. 3433/2006)	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Έκδοση Κανονισμού Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας, με	Χωρίς προθεσμία

			τον οποίο καθορίζονται τα όργανα, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση, σε συνεργασία με τα Γενικά Επιτελεία, των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, εναρμονισμένου με την STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές	
--	--	--	--	--

	Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου

36.	<p>Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; NAI ☐ OXI ☐</p> <p>Εάν NAI, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.</p>
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου

